

ประชุมพงศาวดารภาคที่ ๗๓

บุตรหลานพิมพ์สนองคุณ

คุณหญิง ณ นคร

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๖

คำนำ

ในงานฉานนิกงศพ คุณพรัง ณ นคร ซึ่งกำหนดในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๔๙๖ ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม บุตรหลานของท่านผู้ล่วงลับ แข็งความประสงค์มายังกรมศิลปากรว่า มีศรัทธาจะพิมพ์หนังสือประชุมพงศาวดารภาคที่ ๗๓ เป็นพระลักขุนสรณ์ เพราะหนังสือนั้นนอกจากเป็น ประโยชน์ ในทาง โบราณคดี ยังมี เรื่องเกี่ยวเนื่องกับสกุลวงศ์ของท่านผู้วายชนม์ กรมศิลปากรมีความยินดีอนุญาตให้จัดพิมพ์ได้ตามความประสงค์

เรื่องทรวมอยู่ในประชุมพงศาวดารภาคที่ ๗๓ นี้ คือตำนานของข้าราชการนครศรีธรรมราชสมัยรัชกาลที่ ๒ พระประวศสังเขปพระเจ้าขัตติยราชันคม ยี่ระวศสังเขปเจ้าพระยาสุธรรมมนตรีศรีเศกราชวงศ์, เจ้าพระยานคร (เจ้าน้อย), และเจ้าพระยานคร (น้อยกลาง ณ นคร) เป็นหนังสือที่หาฉบับยาก ได้พิมพ์ครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๔๘๕ ก็ยังไม่แพร่หลาย เมื่อบุตรหลานของคุณพรัง ณ นคร มาคำนึงถึงอรรถาธิษฐานของผู้วายชนม์ ซึ่งได้มีเสกตนเขตน ในงานบวชศึกษา จึงให้จัดพิมพ์หนังสือนี้เป็นสาธารณประโยชน์ออกครั้งแรกนี้ นับว่าเป็นการสมควรอย่างยิ่ง

กรมศิลปากรขออโนมทนาคุณคุณบุญวาทย์บุตรหลานได้ยื่นเหตุที่ตนลวงกุศลสันของคณะคุณพรัง ณ นคร ขออำนาจแห่งบุญกุศลทั้งปวงนึ่งเป็นทวยบรุษอันวยให้ซึ่งอัฐิบุญมณูผลแก่คุณพรัง ณ นคร ผู้ล่วงลับไป ตามควรแก่ศตวรรษในสัมปราชณพทุกประการ เทอญ.

กรมศิลปากร

๑๗ กรกฎาคม ๒๔๙๖

๙
คุณทรง ณ นคร

ชาติ ๑๕ ส.ค. ๒๔๒๐

มร ๓๐ เม.ย. ๒๕๕๖

ในหนังสือพระราชวิจารณ์กล่าวถึงเจ้าอุปราชพมณ บุกเรขเจ้านคร มีความว่า “ ลุกเชขคนน คือ เจ้าพระยานครพมณ ที่เรียกกันว่า เจ้าพมณ เบตตวงศ ของพมณนครศรีธรรมราช (เมื่อปลายแผ่นดินสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี) ซาษาเจ้าอุปราชเมืองนครท่าย จึงพระราชทานบุครหญิงเจ้านคร ซึ่งเอน้องเจ้าจอมมารคานมให้เช่นซาษา (นึ่งเจ้าจอมมารคานม คือ คุณทนต์เล็กหรือปรางธคาเจ้านคร) กล่าวกันว่า เมื่อเวลาพระราชทานมัครภัสของเอน เจ้าพมณจะไม่รักไม่ไค เมื่อรับไคแล้วก็คองไปตั้งไรเช่นนางเมืองไม่ไคเช่นภรรยา บุครทมครรรภไปนนเป็นซาษาชอนอย ภายหลังกไคเป็นเจ้าพระยานครศรีธรรมราช ”

๕
ลำดับสกุลของคุณหญิง ณ นคร

สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี

อีกนัยหนึ่งว่า

เจ้าพระยามคร พิฒน์

คุณหนูเล็ก หรือ ปราง

ธิดาเจ้านคร

เจ้าพระยามคร น้อย

ท่านผู้หญิงอิน ธิดา พระยา

พิณสอแก้ว ตระกล ณ บางช้าง

เจ้าพระยามคร น้อยกลาง

ท่านผู้หญิง ม.ร.ว. หญิง ธิดา

ม.จ. จันทร พระโอรสเจ้าฟ้า

กรมหลวงนรินทรธรรมา

เจ้าพระยามคร (หนูพร้อม)

คุณหญิง ณ นคร (หม่อมปรีม มารดา)

๐ ๘ ๒ ๘ ทาเนียบข้าราชการนครศรีธรรมราช

๕๖ ๘
ครึ่งรัชกาลที่ ๒

สมัยที่ ๑๑๑๗๓ เสด็จลงมาพระ อาตุษมาตี ศักดิ์ยศ ทสมศักดิ์
ศุกรวารปัจฉิมกาลกำหนด สมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระคุณ
อันมหาประเสริฐ ณ กรุงเทพมหานคร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
เลื่อนเจ้าพระยานคร เป็นเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี โศภราชวงศ์ เศษชู
พงศ์ไชย อนุกัยอภัย อภัยพรยปรวกรรมพาท ทรงพระบริรักษ์ยศ
เป็นพระยาสุธรรมโศภราช ซาคีเตไชยชัย นไหสุริยาธิบดี อภัยพรย
ปรวกรรมพาท พระยานครศรีธรรมราช ให้มตราพระยศสี่ท โปรดเกล้าฯ
ออกมา จึงพระหัตถ์วงกรมการพร้อมกัน เชิญตราพระยศสี่ทไปวาง ณ
พระวิหารหลวงสถานพระบรมธาตุตามขนบธรรมเนียมสืบมาแต่ก่อน ใน
ลักษณะที่ของตราซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ออกมานั้นเห็น ใจความ
ว่า เจ้าพระยานครเข้าไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แจ้งราชการ ณ
กรุงเทพมหานคร กราบทูลพระกรุณาว่า สังกายหลวงเดิม จึงทรงพระ
กรุณาตรัสเห็นเกล้าฯ สั่งว่า ฝ่ายอภัย ไตเมื่อนครศรีธรรมราชใหญ่
กว่าหัวเมืองทั้งปวง เป็นที่พำนักอาศัยแก่แขกเมืองและตูก้านานา
ประเทศ เจ้าพระยานครสูงอายุ ให้เลื่อนขึ้นเป็นเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี

ศรีโคกกราชวงศ์ เชษฐพงศ์คือไชย อนทัยธบถ อภัยพิริยปรากฏ
 พาท เป็นผู้ใหญ่อยู่ในเมืองนคร ไทพระบรมกษัตริย์ เป็นพระยาศรี
 ธรรมโคกกราช ซากเทไชชัย นไหสริยาชคิ อภัยพิริยปรากฏพาท
 พระยานครศรีธรรมราช ออกมาครองเมืองสำเร็จกิจทุกชั่งของอาณา
 ประชาราษฎร์ต่างพระเนตรพระกรรณสืบไป.

อนึ่ง พระเจ้าองค์ยาเชอ กรมหมื่นศักดิ์พลเสด็จ กราบทูลพระ
 กรณารำ พระหลวงกรมการเมืองนคร ซากมิตรบตามตำแหน่งและทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งทรงชนให้ครบตามตำแหน่ง ณ วันจันทร์
 เดือน ๑๒ ขึ้น ๕ ค่ำ ปีมะแมศักราช พระหลวงกรมการพร้อมกันให้
 หลวงเทพเสนาผู้ว่าราชการ หลวงแพ่งนอก หลวงแพ่งใน กรมการคน
 เล่า เชิญพระอัยการตำแหน่งนายทหารหัวเมือง ทรงชำระใหม่ขุน
 ทักษิณเทียร เชิญพระอัยการ ในพระบรม โกลศ ทรงพระ กรุณา
 โปรดเกล้าฯ ไว้สำหรับเมือง กษัตริย์ตำแหน่งพระหลวงกรมการ
 เมืองนคร ครองพระยาสุโขทัยออกมาเป็นเจ้าพระยานคร กุลใน
 พระอัยการ มีแต่กรมการผู้ใหญ่ สัมคตำแหน่งศรีพระยาสุโขทัย
 เป็นเจ้าพระยานครนน มีกรมการชนหมื่นผู้น้อยอยู่ด้วย จึงเอาอัยการ
 กัดชน เช่นงานวนกรมการเมืองนครศรีธรรมราช ตามตำแหน่งแต่
 กษณ ใน

ออกพระศรีราชสงครามรามภักดี ปลัด ถัดอีกถัดมา ๓๐๐๐ ฝ่าย
 ขวา ถัดการอุปโดยนบนแทน เครื่องประเจ้ายศมีข้างพลาย ๑. ซ่างพั้ง
 ๑ จำลอง ๒ ชั่งทวน ๔ นวม ๖ แหวน ๘ บันนกลี๋ย หลังข้าง
 ๒ กระบอก หมวกม้า ๒ เครื่องม้า ๒๐ บันนกระสุนนวงทองบรรพาศักดิ์

ขุนทัพยอักษร   นา ๒๐๐   เป็นเสมียนในกรมปลัด

ขุนเทพอักษร   นา ๒๐๐   เป็นเสมียนในกรมปลัด

ขุนวิจิตรอักษร   นา ๒๐๐   เป็นเสมียนในกรมปลัด

เมืองไชยศรีศรีสงคราม เมืองขอนแก่น นา ๕๐๐ มีม้า ๑
เครื่องมา ๑ เลือ ๑ หมวก ๑ บันนกล้อมบรรพาศักดิ์ ๒ กระบอกลู เช่น ๑
หมวก ๑ ไทริยพระราชทานพยาบาลขอนแก่น

หมื่นรณ รังษทขอนแก่น   นา ๕๐๐

หมื่นเทพศรี สัมทัญชี่   นา ๒๐๐

หมื่นศรีศรี สัมทัญชี่   นา ๒๐๐

สี่ กรมปลัดฝ่ายขวา พระ ๑ หลวง ๒ ขุน ๑๑ หมื่น ๓ เมือง
ขอนแก่นพเนยมนเขตพทหมวก ๑ รวม ๑๘ คน .

ออกพระเอกภพราช ยกกระบัตร นา ๑๒๐๐ ฝ่ายขวาถึกรมช่าง
พลาย ๑ ช่างพี่ ๑ จำลอง ๑ รังทวน ๔ นวม ๑ แหวน ๔๐ หมวก
สำหรับช่าง ๒ บันนกล้อมบรรพาศักดิ์ ๒๔ กระบอกลู บันนกล้อมหลังช่าง
๒๐๐ กระบอกลู มา ๑ เครื่องมา ๑ ทวน ๑ หมวกมา ๑ บันนกระสุนน
องบรรพาศักดิ์ ๒ กระบอกลู หมวก ๒๐ ทอกเช่น ๓๐ ทวนเท้า ๑๕ ใ
พิจารณาเนือความนานาประเทศ

ขุนพรหมภักดี   นา ๕๐๐   ไทพิจารณาความนานาประเทศ

ในกรมยกกระบัตร

ขุนทัพภักดี   นา ๕๐๐   ไทพิจารณาความนานาประเทศ ใน

กรมยกกระบัตร

สี่ กรมยกกระบัตรฝ่ายขวา พระ ๑ ขุน ๒ รวม ๓ คน

ออกพระเจ้าศรีสุนทร กรมมหาดไทย ดยศึกคณา ๑๖๐๐ ฝ่าย
 ชาย ดยตรารูปคนขมา มีข้างปลาย ๑ ข้างพัง ๑ งามอง
 ๒ ขันทวน ๔ นวม ๖ หมวก ๖ แหวน ๔ ขันหลังข้าง ๒ กระบอก
 มา ๒ เครื่องมา ๑ เสือ ๑ ทวน ๑ ขันกระสุน ๒ นวบรรดาศึก ๑ กระบอก
 ขันนกลีขยบรรดาศึก ๑๐ กระบอก ขันกระสุน ๑ นวเชลยศึก ๑๑ กระบอก
 ขันนกลีขยเชลยศึก ๒ กระบอก ทอกรเขน ๒๐ ทวนเท้า ๔ ไ้บริษัพระ
 ราชทานขโทษเหล่า ๑ มีนาสี่ค้ายลครวันออกเมือง ๑ เส้นถา
 ราษฎรร้องฟ้องความอาญาและอุทธรณ์ กระดากการให้พิจารณาบรรพ
 ควยราชการ เวรพนัก ๑ สำ

หลวงอินทพรเสนา กรมมหาดไทย นา ๑๐๐๐ ดยตรารูปคน
 ขันเคียงมา มีข้างปลาย ๒ งามอง ๑ ขันทวน ๒ นวม ๓
 หมวก ๓ แหวน ๒๐ ขันนกลีขยหลังข้าง ๑ กระบอก มา ๑ เครื่อง
 มา ๑ เสือ ๑ หมวก ๑ ทวน ๑ ขันกระสุนนวก ๑ กระบอก ขันนกลีขย ๔
 กระบอก หมวกเขน ๑๐ ทวนเท้า ๔ ไ้บริษัพระพิจารณาความเกณฑาเรื่อง
 พงขรขรราชการ

หลวงวิเศษโยธา นา ๖๐๐

หลวงภักดีโยธา นา ๖๐๐

ขุนภักคณวิบาล นา ๔๐๐ ราชปลัด

ขุนค่างไ้ราษฎร นา ๖๐๐ มีนา ๑ เครื่องมา ๑ เสือ ๑ หมวก

๑ ทวน ๑ ขันกระสุน ๑ นว ๑ กระบอก ขันนกลีขย ๑ กระบอก

ไ้บริษัราชการเข้ค.ตรี.ณ ค้าดาใหญ่ รั้บริษัราษฎร พนักงานควร

ทางเรือ

ขุนต่างตำรายุทธ นา ๖๐๐ มุมมา ๑ เครื่องมา ๑ เลข ๑
 ทมรถ ๑ ทวน ๑ บันกระสุน ๑ นว ๑ กระบอก ยันนกลีป ๑
 กระบอก ไท่ว่าราชการ ณ ศาลาใหญ่ รยพ้องรายภูร พนักงานตรวจ
 ช่างทองยก

ขุนเสนาทัพ นา ๔๐๐ มยมนนกลีปยรรคาศกต ๑ กระบอก
 ทอกเซน ๒ ไท่ว่าราชการ ณ ศาลากลาง พารณานอความพวงแยง

ขุนเสนาเทพ นา ๔๐๐ มยมนนกลีปยรรคาศกต ๑ กระบอก
 ทอกเซน ๒ ไท่หมายความรายภูร รยพ้อง ในกรมมหาดไทย

ขุนต่างงง นา ๔๐๐ มยมนนกลีปยรรคาศกต ๑ กระบอก
 ทอกเซน ๒

ขุนต่างจก นา ๔๐๐ มยมนนกลีปยรรคาศกต ๑ กระบอก
 ทอกเซน ๒

ขุนเทพภักดี นา ๔๐๐ มยมนนกลีปยรรคาศกต ๑ กระบอก
 ทอกเซน ๒ ถยถรรอุปคน

ขุนไชยรินทร์ นา ๔๐๐ มยมนนกลีปยรรคาศกต ๑ กระ
 บอก ทอกเซน ๒ ถยถรรอุปคน

หลวงสิทธิสาร นา ๖๐๐ ไท่เร่งรุดกานพวงเมอง

ขุนไกรพงศา นา ๔๐๐ พนักงานตกดัน

ขุนไชยภักดี นา ๓๐๐ ไท่ว่าถาร ในกรม

ขุนพรหมรจนา นา ๔๐๐ คุมช่างเหล็ก

ขุนราชอาวุธ นา ๔๐๐ คุมช่างเหล็ก

ขุนศรีสุรมทร นา ๔๐๐ มหาดไทยในพระ

ขุนเทพสุนทร นา ๓๐๐ ไท้ว่าราชการ ณ ศาลา
 ขุนทิพย์สุนทร นา ๔๐๐ มหาดไทยในวัง
 ขุนอักษรภักดี นา ๒๐๐
 ขุนราชสุนทร นา ๓๐๐

ออกหลวงไชยสุนทรสุนทรเสนา มหาดไทยกลาง นา ๑๒๐๐
 ๓ แห่ดณ ๒๐๐ บันนกลีสบหลังช้าง ๑ กระทบอก มา ๑ เครื่องมา ๑
 เล็บ ๑ หมวก ๑ ทวน ๑ บันนกระสุนนวกิงยรรยาศึกศ ๑ กระทบอก
 บันนกลีสบยรรยาศึกศ ๓ กระทบอก หอกเขน ๑๐ ทวนเท้า ๔ ไกรย
 พระราชทานพจารณาความค่าเส้นซึ่งราษฎรร้องฟ้อง และพนักงานจ่าย
 ขึ้นใหญ่คำรวร ๖ หม่ออยู่ในกรมมหาดไทยว่ากล่าว

ขุนเทพสุนทร	ปลัด	นา ๖๐๐	ถือครารูปม้า
ขุนเทพอาวุธ	ปลัด	นา ๔๐๐	
ขุนเทพอาวุธ	ปลัด	นา ๔๐๐	
หมื่นพรหมรักษา	สุมหบัญช	นา ๓๐๐	
หมื่นอนทรรักษา	สุมหบัญช	นา ๓๐๐	
หมื่นชำนาญอาวุธ	นายเวร	นา ๓๐๐	
หมื่นวิศรอาวุธ	นายเวร	นา ๓๐๐	
หมื่นศรอาวุธ	นายเวร	นา ๓๐๐	
หมื่นไชยอาวุธ	นายเวร	นา ๓๐๐	
พันรศ	ปลัดเวร	นา ๒๐๐	
พันราช	ปลัดเวร	นา ๒๐๐	

พันเศษ ปลัดเวร นา ๓๐๐

พันเพชร ปลัดเวร นา ๒๐๐

หลวงเทพชาญา นา ๖๐๐ ฝ่ายซ้าย ถศครารูปศรีษะมา
มมา ๑ เครื่องมา ๑ เสื้อ ๑ ทวน ๑ หมวก ๑ บันกระสุนนวง ๑
กระบอก หอกเขน ๔ มรุษพัน ๑ ตำ ใ้ร้อยพระราชทานชานพอง
เป็นขุนศาลาใ้ว่าความกระทรวงชาญา

ขุนราชชาญา นา ๔๐๐ ถศครารูปศรีษะมา อิงสามชาย
ปลายเสา ใ้ร้อยพระราชทานรับพ้องราษฎร ณ ศาลา

ขุนศรีชาญา นา ๔๐๐

ขุนพรหมชาญา นา ๔๐๐

ขุนอินทชาญา นา ๔๐๐

ขุนไชยชาญา นา ๔๐๐

ทั้งสี่คนนถศครารูปศรีษะมา อิงสามชายปลายเสา แล
ใ้ร้อยพระราชทานรับพ้องราษฎร ณ ศาลา

หมอนอินทศาลา นา ๒๐๐ ในกรม

หมอนมโนทพ นา ๒๐๐

หมอนมโนทพ นา ๒๐๐

หมอนมโนยง นา ๒๐๐

หมอนมโนยง นา ๒๐๐

ทั้งสี่คนนเช่นตนายกายในกรม

สิริ กรมมหาดไทยฝ่ายซ้าย ในกรม พระ ๑ หลวง ๔ ขุน
๑๘ กรมไชยสุนทร หลวง ๑ ขุน ๑ หมอน ๖ พัน ๔ กรมชาญา

หลวง ๑ ขุน ๕ หม่อม ๕ รวม ๔๘ คน

ออกหลวงพรหมเสนา พระศรีสวัสดิ์กลาง นา ๓๕๐๐ ฝ่าย
 ชาย ถิธรารูปสี่ศกษณอนนทณ มอชุลมุกชายขวา มข้างปลาย ๑
 พัง ๑ จำลอง ๒ ขงทวน ๕ นวม ๖ หมวก ๖ แหวน ๔๐ ขันนิก
 สยหลังช้าง ๒ กระบอก มา ๑ เครื่องมา ๑ เลือ ๑ ทวน ๑ หมวก
 ๑ ขันกระสุนทองบรรดาศักดิ์ ๑ กระบอก ขันนิกสี่บรรดาศักดิ์ ๘
 กระบอก หอกเขน ๒ ทวนเท้า ๔ ได้รับพระราชทานว่าความวิ่ง
 พองวิวกต ซึ่งไพร่หมี่ ไทเรียกค่าเชิงประณนบรรยราชการเรียกหน้า
 ขันนิก

ขุนอินทเสนา รองพระศรีสวัสดิ์กลาง นา ๔๐๐ ถิธครา
 รูปคนชุลมุกชายขวา

ขุนไชยเสนา ช่วยราชการ นา ๒๐๐ ถิธครารูปคนชุลมุก
 ชายขวา

ขุนอินทกระทานพล นา ๒๐๐ " "

ขุนพรหมกระทานพล นา ๒๐๐ " "

ขุนเทพรักษา นา ๓๐๐

หมื่นเทพ สมิทขณูช นา ๒๐๐

ศรี กรมศรีสวัสดิ์กลางฝ่ายชาย หลวง ๑ ขุน ๕ หม่อม ๑

รวม ๗

ออกพระเทพเสนาบดี ศรีสมุหพระศรีสวัสดิ์ นา ๑๔๐๐ ฝ่าย

ขอ ถวายพระพรคน มอชวาสุสมกนงบนแทน มีข้างปลาย ๑ ข้าง
 พัง ๑ จำลอง ๒ ขิงทวน ๔ นวม ๔ หมวกสำหรับข้าง ๒ มี ๑
 เครื่องมา ๑ บนนกลีหลังข้าง ๒ กระบอก หมวกสำหรับมา ๑
 ทวนมา ๑ เลือ ๑ บนนกลีบนวดองบรรดาศักดิ์ ๑ กระบอก บนนกระ
 สัน ๓ นวเซลยศักดิ์ ๑ กระบอก บนนกลี ๒๐ กระบอก เลือ ๑
 หมวก ๑๑ หอกเขน ๒๐ เลือพล ๒๐ ทวนเท้า ๔ เวชพนิก ๑ ลำ
 ไตรยพระราชทานยโตนักการ และข้าวก ๑๐ คน เรือกเสมอกน
 ละ ๒๐ สัต นายหมวกเอาผ้าขาวมาผูกขลุ่ย เมียงตรงเอาขลุ่ย
 มาผูกหนึ่ง ๑๕ ขลุ่ยไทย เมืองกนแหวเอากขลุ่ยผูกหนึ่ง ๗ ทำสัง ๑๐
 ยาทไทย ถิ่นหมนเมืองลวงกษากแหวะ ร้องพองย่นกระทรวงแพง
 อาญา จรรมาจรณ์นครบาล ไตรยหนังสือพองเอาว่าแก่เจ้าเมืองมือง
 ไตรยหารณาภิรมพระราชทานหวิเย พนย อาญากรม สิริสวัสดิ มี
 นาสักออกเมืองเส้นหนึ่ง.

หลวงราชเมษา ร้องพระสรีสวัสดิ ดยศักดิ์นา ๕๐๐ ถวาย
 ปรคนมอชวาสุสมก มีมา ๑ เครื่อง ๑ ทวนมา ๑ หมวกมา ๑
 บนนกลีบรรดาศักดิ์ ๒ กระบอก บนนกระสัน ๑ นวเซลยศักดิ์ ๑ กระ
 บอก หมวก ๑ เลือ ๒ หอก ๕ เลือพล ๕ ไตรยราชการวงเจ้า
 กรม ไตรยเรือพนกเขาควยหลวงประจำวลาหนง.

ขุนในพิศาล ปลัดพระสรีสวัสดิ ดยศักดิ์นา ๒๐๐ มีมา ๑
 เครื่องมา ๑ เลือ ๑ หมวก ๑ ทวน ๑ บนนกลีบรรดาศักดิ์ ๒ กระ
 บอก หอกเขน ๔ ปลัดทูลฉลอง ไตรยรักเครื่องบรรณาการสำหรับ

ออกไม่ท้องเงินพระราชพิธีและราชการ ในวังสวนกุหลาบเมืองบุรี
 ษณอินทรภักท ปรักคณัญช ฤกษ์คณิกนา ๕๐๐ มขนนกลศบรพทาศกต ๑
 คกต ๑ กระทบอก เลือ ๑ หมวก ๑ หอกเซน ๒ เลือพล ๒ ขน
 นกลศบเรลยคกต ๑ กระทบอก ใว้วราชการใเบคเสริ ในศาลาขัญช
 เรอพนกเชาทวขนกรราชประพชาลาหนง.

ษณพรหมขณัญชา ฤกษ์คณิกนา ๕๐๐ มขนนกลศบรพทาศกต ๑
 กระทบอก เลือ ๑ หอกเซน ๒ เลือพล ๒ ใว้วราชการสารขัญช
 เกณฑทเรอทรวงน

ษณอินทรโยธา ฤกษ์คณิกนา ๕๐๐ มขนนกลศบรพทาศกต ๑
 กระทบอก เลือ ๑ หมวก ๑ หอกเซน ๒ เลือพล ๒ ใว้วราชการ
 ราชเลขเกณฑทเรอทรวงน

ษณอินทรราชประพชา ฤกษ์คณิกนา ๕๐๐ มขนนกลศบรพทาศกต ๑
 คกต ๑ กระทบอก เลือ ๑ หมวก ๑ หอกเซน ๒ เลือพล ๒ ใว้
 วราชการขัญชสรพทศ ในศาลาขัญชทวขนอินทรภักท

ษณอินทรขณัญชา นา ๕๐๐ มขนนกลศบรพทาศกต ๑ กระทบอก เลือ
 ๑ หมวก ๑ หอกเซน ๒ เลือพล ๒ ใว้วราชการขัญช สรพ
 ทศ

ษณกระสวนพล นา ๕๐๐ มขนนกลศบรพทาศกต ๑ กระทบอก
 เลือ ๑ หมวก ๑ หอกเซน ๒ เลือพล ๒ ใว้วราชการเกณฑททนและ
 สรพขัญชทองกานกขพลงลขมเลอ

ษณภักทโยธา นา ๕๐๐ มขนนกลศบรพทาศกต ๑ กระทบอก

เลข ๑ หมวก ๑ หอกเขน ๒ เลขพล ๒ ได้ว่าราชการ ขัญชีเกณฑ์พ
ดก ครอบขนิษฐทหาร

ขุนทิพย์โยธา นา ๕๐๐ มขนนกลศัขรรตาศักดิ์ ๑ ครอบขนิ

เลข ๑ หมวก ๑ หอกเขน ๒ เลขพล ๒ ได้ว่าราชการครอบขนิ
พิจารณาทั้งปวง

ขุนไชยรักษา นา ๕๐๐ มขนนกลศัขรรตาศักดิ์ ๑ ครอบขนิ

เลข ๑ หมวก ๑ หอกเขน ๒ เลขพล ๒ ได้ว่าราชการรำนำม้าเรือ
ขายขนนทานท่าเรือพนก

ขุนอินทเสนา นา ๕๐๐ มขนนกลศัขรรตาศักดิ์ ๑ ครอบขนิ

เลข ๑ หมวก ๑ หอกเขน ๒ เลขพล ๒ ได้ว่าราชการเบิกเสด็จ
ในกรม

ขุนราชโยธา นา ๕๐๐ มขนนกลศัขรรตาศักดิ์ ๑ ครอบขนิ

เลข ๑ หมวก ๑ หอกเขน ๒ เลขพล ๒ เป็นสมุหบัญชิตคุมไพร
ยโตน นักการเรือกส่งขอรสำหรับกรมเสด็จ

ขุนตพรกษัตริ นา ๕๐๐ มขนนกลศัขรรตาศักดิ์ ๑ ครอบขนิ

เลข ๑ หมวก ๑ หอกเขน ๒ เลขพล ๒ ได้ว่าราชการเว้งริศหัว
เมืองทั้งปวง

ขุนเทพรักษา นา ๕๐๐ มขนนกลศัขรรตาศักดิ์ ๑ ครอบขนิ

เลข ๑ หมวก ๑ หอกเขน ๒ ได้เว้งริศการในตักทิน และว่าราช
การในเว้งริศด้วยขุนในตักทิน

ขุนราชเสนา นา ๕๐๐ ได้ว่าราชการครอบขนิแห่งเมือง

ขุนพรหมรักษา นา ๕๐๐ ได้ว่าราชการในตักทิน

ขุนศรีรักษา	นำ	๕๐๐	ใช้ราชการเบิกเสด็จ	
ขุนศรีเสนา	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖
ขุนศรีองพล	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖
ขุนไชยธราช	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖
ขุนอินทรรักษา	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖
ขุนเทพโยธา	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖
ขุนพรหมภักดี	๖๖	๖๖	๖๖	๖๖
ขุนไชยเสนา	๖๖	๖๖		๖๖

ทมนศรีเสนา	นำ	๒๐๐	ใช้ในกรม	
ทมนภักดีโยธา	๖๖	๖๖	๖๖	
ทมนพรหมขนิษฐา	๖๖	๖๖	๖๖	
ทมนพรหมรักษา	๖๖	๖๖	๖๖	
ทมนพรหมธราชประหยา	๖๖	๖๖	๖๖	

สิริ กรมสุริยวงศ์ขวา พระ ๑ หลวง ๑ ขุน ๒๓ ทมิฬ ๖
 ออกพระไชยประยาบค ครุฑมเหศวรเสด็จ ๑๕๐๐
 นายซ้าย ถอดรารับคนนั่งบนแท่น มอซ้ายสุดมุต มอข้างพลาย ๑
 ซ่างหง ๑ จ่าของ ๑ ขงทวน ๒ พมวก ๓ นวม ๓ แหสน ๕๐
 ขนนกขบหลังซ่าง ๑ มา ๑ เกรของมา ๑ ทวน ๑ เสือ ๑ ยนกระ
 สนหงนวยบรรตาคัก ๑ กระบือ ๑ ขนนกขบบรรตาคัก ๑ กระบือ ๑
 ยนกระสน ๒ นวเสลยคัก ๑ กระบือ ๑ เรือพนัก ๑ ล้า ๑ ใ้รับพระ
 ราชทานยโพนนัการ และข้าวสุก ๘ คน เรือกเสมอกนละ ๒๐ ล้า
 นายหมวกเขาลาพมกขบละเค เลขล่งเชือกก เรือพนักคนละเส้น เมล่ง

กวางเขากบฏมาบอกต่อ... ไทย... ไทย...

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช... ไทย... เมืองบางกอกเป็นทศพิธมา...

เจ้าหน้าตั้ง... พระราชทาน... ราชชนกชนนี...

ดลางข้างกล... ๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

ส่นใหม่พินย... ๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

มอช่ายชดส... ๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

ชอกเชน ๕... ๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

๑... ๒... ๓... ๔... ๕... ๖... ๗... ๘... ๙... ๑๐...

ขุนพระหมอบัญชา นา ๕๐๐ ถอดรารูปคน มอช้ายชัสนมก
มยมนนกลีบยรรวาศึกคกกระบอกทอง หอกเช่น ๒ ไทวารการเกณทเว

ขุนรักษาพล นา ๕๐๐ ถอดรารูปคน มอช้ายชัสนมคย
นกลีบยรรวาศึกค ๑ กระบอก หอกเช่น ๒ ตรรวประคก้ามพวงเมอ

ขุนศรีเสนา นา ๕๐๐ ถอดรารูปคน มอชัสนมค มยมนนกลีบ
ยรรวาศึกคกกระบอกทอง หอกเช่น ๓ คุมไพธนกการสำหรับหลวงไชย
ประหยา

ขุนอินทรักษา นา ๓๐๐ มยมนนกลีบยรรวาศึกคกกระบอกทอง
หอกเช่น ๑ ไทวารราชการคลัง

ขุนไชยรักษา	นา ๓๐๐	ขุนหม่นใช้ในกรม
ขุนทิพรักษา	"	"
ขุนอินทพรพงศ์	"	"
ขุนศรีรักษา	"	"
ขุนพรตมราชประหยา	"	"
ขุนไชยราชา	"	"
หม่นไชยโยธา	"	"
หม่นศรีราชารักษา	"	"
ทงเจกคณ	เอนขุนหม่นใช้ในกรม	

ตรี กรมพระศรีสุภชาชย พระ ๑ หลวง ๑ ขุน ๑๓ ทิม ๒

รวม ๑๗ คน

ออกพระศรีราชวงเมือง กรมเมือง ดยศักดิ์นา ๑๕๐๐ ฝ่าย
ขวา ถอดรารูปคนชกระบอ มช้างพลาย ๑ กำลขง ๑ รังทรง ๒

นวม ๓ แหวน ๒ หมวก ๑ ยันนกลีปสองข้าง ๑ กระบอก ยันนกลีปยรรตาศักดิ์ ๒ กระบอก เลือ ๒ หมวก ๒ เขน ๑๕ ทวนเท้า ๒ เลือพล ๑๔ เรือพนัก ๑ ส้ว ไต้พราวดาครวมนครบาลสมนชกศาล.

ขุนเทพราชรองเมือง นว ๘๐๐ มยนกลีปยรรตาศักดิ์ ๑ กระบอก ยันนกลีปยรรตาศักดิ์ ๒ กระบอก เลือ ๒ หมวก ๒ เขน ๕ เลือพล ๕.

ขุนราชเมืองขวาง นว ๒๐๐ มยนกลีปยรรตาศักดิ์ ๑ กระบอก เลือ ๑ หมวก ๑ เขน ๑ เลือพล ๒

ขุนนครกรร	ถอกคักตนา	๒๐๐	
ขุนรศบุตร	นา	๓๐๐	ใช้ในกรม
ขุนนครบุตร		"	"
ขุนไชยท่าเมือง		"	"
ขุนไกรทัพ		"	"
ขุนไกรเทพ		"	"
ขุนนครรักษา		"	"
หมมนนครบุตร		นา ๒๐๐	หมมนใช้ในกรม
หมมนไชยท่าเมือง		"	"
หมมนนครกรร		"	"
หมมนาคไพร		"	"
หมมนยฆาส		"	"
หมมนผลาญชวกล		"	"

หมื่นเพชรนิลชาติ	นา ๒๐๐	หมื่นใช้ในกรม
หมื่นนครรักษา	"	" "
หมื่นบาลบุรี	"	แขวงกลางเมือง
สิริกรมเมืองฝ่ายขวา	พระ ๑ ขุน ๔	หมื่น ๔ รวม ๑๔ คน
ออกหลวงพลพากรราชมนตรี	นา ๑๕๐๐	ฝ่ายขวา เป็น
กรมนา	ถือถรรพ์ไฟสพลธรวงขาว	มีช่างพลาย ๑ จำลอง ๑
ชิงทวน ๒	รวม ๓	เหล็ก ๒๐ หมวก ๓
กระบือ ๒	ชนกระสุน ๒	นางเชลยศึก ๑
บรรดาศักดิ์ ๑	กระบือ ๒	ชนกระสุน ๒
หมวก ๔	หอกเขน ๑๐	เสื้อพล ๑๐
ดา	ไคเรียกพวกนาสำหรับเจ้าเมืองมือง.	ทวนเท้า ๔
ขุนศรีธรรมสวน	รองนา นา ๕๐๐	มีนาสัปดาห์ประหยาม ๑ เส้น.
ขุนราชสมโภช	ปลัด นา ๖๐๐	มีชนนกล้ายบรรดาศักดิ์ ๑
กระบือ ๑	เสื้อ ๕	หมวก ๑
สัปดาห์ประหยาม ๑	หอกเขน ๒	เสื้อพล ๒
มีนา		
ขุนศรีสมโภช	นา ๕๐๐	มีชนนกล้ายบรรดาศักดิ์ ๑
หมวก ๑	เสื้อ ๑	หอกเขน ๒
		เสื้อพล ๒.
หมื่นโกช	ทนายนบ	นา ๒๐๐
หมื่นศรีสุภราช	นายแขวงทนาย	นา ๒๐๐
สิริกรมเมืองฝ่ายขวา	หลวง ๑	ขุน ๓
		หมื่น ๒ รวม ๖ คน
หลวงอินทรมนตรี	ศรีรัตนโกษา	ปลัด ๑
		นา ๑๕๐๐
ซ้าย	ถือถรรพ์นาคราช	มีช่างพลาย ๑
		จำลอง ๑
		ชิงทวน ๓

หมวก ๓ นวม ๓ แหวน ๒๐ ขันนกลีหลังช้าง ๑ กระบอก มี
 ๑ เครื่องมา ๑ เสื้อ ๑ อังทวน ๑ หมวก ๑ ขันกระสุนทอง
 บรรดาศก ๑ กระบอก ขันนกลีบรรดาศก ๔ กระบอก หมวก ๑๐
 ทวน ๔ ใต้เรียกด้วยขนธนาตลาต ลูกสำหรับเจ้าเมือง มีนายวัง
 ทกเมือง ๒ วิว นายประหยาบออกเมือง ๒ รวม ๔ วิว และใต้
 พิจารณาความต่ำแสนในทสมย ขันแก่คตง ใต้ตั้งขนอนปากนคร
 และตามคลองนาทาวง และเข็กงกอยปากเรือลูก้า และเก็บด้วย
 กลากเขนหลวง.

ขุนพลสมยศ รองคตง นา ๘๐๐ มีมา ๑ เครื่องมา ๑
 เสื้อ ๑ หมวก ๑ ทวน ๑ ขันนกลีบรรดาศก ๒ กระบอก พอก
 เขน ๕.

ขุนทัพไกรลาส นา ๖๐๐ มีมา ๑ เสื้อ ๑ เครื่องมา ๑
 หมวก ๑ ทวน ๑ ขันนกลีบรรดาศก ๒ กระบอก ขันกระสุน ๒ นว
 เซลยศก ๑ กระบอก พอกเขน ๕ ใต้ตรวจการเงินเพื่องเงินสง.

เมืองศรีสาคร นา ๖๐๐ มีมา ๑ เครื่องมา ๑ เสื้อ ๑
 ทวน ๑ หมวก ๑ ขันนกลีบรรดาศก ๒ กระบอก ขันกระสุนทอง
 บรรดาศก ๑ กระบอก พอกเขน ๕.

ขุนศรีสมยศ นา ๕๐๐ มีขันนกลีบรรดาศก ๑ กระบอก
 พอกเขน ๒.

ขุนราชสมยศ นา ๕๐๐

ขุนอินทรสมยศ นา ๕๐๐

ขุนหัตถไมตรี นายขอนเมย นา ๕๐๐

ขุนสุนทรไมตรี ล้าม นา ๕๐๐

สตรี กรมศุลกากรชาย หลวง ๑ ขุน ๓ เมือง ๑ รวม ๕ คน
 หลวงเทพมนตรี กรมวังหน้า นา ๑๕๐๐ ฝ่ายซ้าย ถิ
 ธรารูปคนค่อมชุกพานผานงบนแทน มีช่างพลาย ๑ จำลอง ๑ ถึง
 ทวน ๒ นวม ๓ แหวน ๒ ขันนกลีบทองช้าง ๑ กระบอก มี ๑
 เครื่องมา ๑ เสือ ๑ หมวก ๑ ขันกระสุนทองบรรดาศักดิ์ ๒ กระ
 บอก ขันนกลีบทองบรรดาศักดิ์ ๑ กระบอก ขันนกลีบทองยศศักดิ์ ๒
 กระบอก หอกเขน ๑๕ ทวนเท้า ๒ ครอบหมวก ๑ ลำ ใ้รับ
 พระราชทานนาส ตบมือ ๑ เส้น แลถาดฝังลงในทนายทเชาวร

๒๕ ————— ถ้าพระยีนลคนายทเชาวร ๕ คตวง ถ้าพระยาราษฎร
 ในทหน้าวัง ร้องฟ้องแต่เนชความตามเส้นให้พิจารณารองบรรดาศักดิ์.

ขุนศรีวิชัย รองวัง นา ๕๐๐ มีม้า ๑ เครื่องมา ๑ เสือ ๑
 หมวก ๑ ทวน ๑ ขันนกลีบทองบรรดาศักดิ์ ๑ กระบอก หอกเขน ๕ ใ้
 เร่งเครื่องบรรดาศักดิ์ ถ้ามีผู้มาของฟ้อง ให้กราบเรียน ใ้รับพระ
 ราชทานคำเรียกคำสั่ง.

ขุนพรหมสุภา แพ่งใน ถัดถัดถัด ๕๐๐ ถัดถารูปคนแซก
 เก้าอยู่ในดวงตาบรรดาศักดิ์ ขันนกลีบทองบรรดาศักดิ์ ๑ กระบอก หอก
 เขน ๕ ใ้รับความแพ่งสมในศาล ๑.

ขุนอินทรรักษา นครบาลใน นา ๖๐๐ ถัดถารูปกระบอกเขน
 ขุนศาล ใ้พิจารณาความนครบาลสมในศาล ๑

ขุนทิพรักษา รองนครบาลใน นา ๕๐๐ ถัดถารูปกระบอก
 ใ้รับความนครบาลสมในศาล ๑

ขุนทิพราช กลางวัง นา ๖๐๐ ถัดถารูปคนถอนแม่กูดูแล

ขุนอินทรอาณา ใน นา ๕๐๐ ถัดคราวไปเรือศรีษะมา ได้
ว่าเนอความอาณาสม ในศาล ๑

ขุนอินทรมนเทียร นา ๕๐๐ ปลัดวัง ถัดคราวไปคนถือลูกกัญ
แจ ตามผู้ร้องฟ้อง ได้รับพระราชทานค่าเรียนค่าชวค.

ขุนเทพมนเทียร นา ๕๐๐

ขุนพรหมมนเทียร "

ขุนเทพมนเทียร "

ทั้งสามคนนเป็นปลัดวัง ถัดคราวไปคนถือลูกกัญแจ ตาม

ผู้ร้องฟ้อง ได้รับพระราชทานค่าเรียนค่าชวค

ขุนไชยมนเทียร นา ๓๐๐ ปลัดเวร

ขุนจ้านง "

ขุนจงใจราช "

ขุนแสนฮาจุช "

ขุนพรหมมาลา นา ๕๐๐ พนักงานลงคอกไม้ทองเงิน

ขุนเทพมาลา "

ขุนเทพมาลา "

ขุนอินทรมาลา "

ขุนศรีวังกามาศ " ถัดคราวไปคนถือแม่

กัญแจ, คุ่มไพร ๕๒ คำนับ

ขุนอินทรภะยาภักดี นายท่ากาโลน นา ๕๐๐ ถัดคราวไปคน

ถือไม้ถวาย.

ขุนศรีโกษา คลังใน นา ๘๐๐ ถือกษาบุคนถอดเงิน ไก
 วยพระราชาทานชนชนมอจก เอาส่วยชนชนทำคอกไม้เงิน.

สักรวมทนายง ฝ่ายชาย หลวง ๑ ชน ๒๑ รวม ๒๒ คน.

ขุนสวัสดิภักดี นา ๘๐๐ นายกองมหาดเล็ก ฝ่ายขวา

ขุนศรีศวรรราช " " " " ฝ่ายซ้าย

หมื่นรณษ นา ๘๐๐ นายเวรมหาดเล็ก ฝ่ายขวา

หมื่นนฤทศ " " " " ฝ่ายซ้าย

หมื่นสันต " " " " ฝ่ายขวา

หมื่นเสนหิ " " " " ฝ่ายซ้าย

เจ้าธานี นา ๒๐๐ ฝ่ายขวา

เจ้าธานีนาญ " " ฝ่ายซ้าย

เจ้านคย " " ฝ่ายขวา

เจ้านาถ " " ฝ่ายซ้าย

สักรวมมหาดเล็ก ชน ๒ หมื่น ๔ เจ้า ๔ รวม ๑๐ คน.

ขุนธรรมเสนา นา ๒๐๐ เจ้ากรมสังฆการี

ขุนธรรมสังการ " " " "

ขุนธรรมาทพิบ " " " "

ขุนธรรมไตรโลก " " " "

หมื่นจตโอสถ " " เจ้ากรม กรมหมอย

หมื่นเทพ " " กรมหมอย

หมื่นทพิบ " " " "

หมื่นสัทธ " " " "

หมื่นศรีวิสุทธิ นา ๓๐๐

หมื่นพทธรวิเศษ "

หมื่นเพชร "

หมื่นคง "

ขุนนนทจินดา ตำรวจนอก นา ๒๐๐ ฝ่ายขวา มย

นกลักษยบรรดาศักดิ์ ๒ กระบือก เลือ ๒ ทมวก ๒ หอกเขน ๔

เลือพล ๕

หมื่นยง ปลัด นา ๓๐๐

หมื่นยทธิ นา ๒๐๐

หมื่นรศ "

หมื่นราช "

หมื่นอาร "

หมื่นหาญ "

หมื่นแคลง "

หมื่นกล้า "

พันฤทธิ "

พันรบ "

ขุนรักษามณี ตำรวจนอก นา ๒๐๐ ฝ่ายซ้าย ม

บันนกลักษยบรรดาศักดิ์ ๒ กระบือก เลือ ๒ ทมวก ๒ หอกเขน ๔

เลือพล ๕.

หมื่นผลาญ ปลัด นา ๓๐๐

หมื่นผลง นา ๓๐๐

	ขุนสุภาเทพ	นำ ๕๐๐	มยมนนกลีขัยบรรพชาศีกษิ ๑	กระษชก
๕	เดื่อ ๑	ทมนวัก ๑	พลกเชน ๑	เดื่อพล ๑
	ทมนสุภาเทพ	นำ ๒๐๐	ทนายทนายคุมความ	
	ทมนสุทริศศักดิ์	"	"	"
	ทมนรัตนราช	"	"	"
	ศรี กรมแพ่งนอกชายขวา		หลวง ๑	ขุน ๓
				ทมน ๓

รวม ๗ คน

หลวงกลางราชมนตรี นำ ๑๒๐๐ ฝ่ายขวา ถอศรรายคน ถอลูกบุญแก่ ไ้ว่าราชการย่นน้อย กระสุนกินประสิ้วในตก พนักงาน นงพิพากษาความในศาลากลาง.

ขุนทิพมนตรี	รองกลาง	นำ ๒๐๐		
ทมนไชยรักษา	สมุหบัญชี	นำ ๓๐๐		
ทมนพนาศอศค	นำ ๓๐๐	นายคำกิน		
พนสิหน้าท	นำ ๒๐๐	นายเวร		
พนพลก	"	นายเวร		
พนนนท	"	นายเวร		
พนอินทร	"			
ศรี กรมกลางฝ่ายขวา		หลวง ๑	ขุน ๑	ทมน ๓
				พน ๔

รวม ๘ คน

หลวงเทพนรามรคก ขุนศาล นำ ๑๒๐๐ ฝ่ายขวา ถอศรรายประจำขบวนกัน ไ้ว่าเนอความมรคก และพิพากษาความ ณ ศาลากลาง

ขุนนรวิภักดิ์ ร้อง หน้า ๕๐๐

ขุนเทพธำมณี เสมียน หน้า ๓๐๐

สรุ กรมมรรคิก หลวง ๑ ชุน ๒ รวม ๓ คน

หลวงวิจิตรวิภักดิ์ศรีสวัสดิ์ กรมสรรพากร หน้า ๑๓๐๐

ฝ่ายขวา อธิการบดีคณะ มีข้าราชการพลาย ๑ เจ้าห้อง ๑ ชุน

ทวน ๒ ยื่นนกลบหลังข้าง ๑ กระบอก เทียน ๒๐ รวม ๓

ขุนกระสุนนวงกรมวิเทศศึกษา ๑ กระบอก ยื่นนกลบบรรดาศักดิ์ ๕ กระบอก

เสื้อ ๕ หมวก ๕ หอกเงิน ๑๐ เต็มพล ๑๐ ใต้ซำรพินัย

กระทรวงความ ๘ ค้าต พกหมวกสำหรับเจ้าเมือง ไททบกหมวกแขวง

รัตนพิษ

ขุนวิสุทธิภักดิ์ ร้องสรรพากร หน้า ๖๐๐ ยื่นนกลบ

บรรดาศักดิ์ ๒ กระบอก เสื้อ ๒ หมวก ๒ หอกเงิน ๒ เต็ม

พล ๒

ขุนเทพธำมณี หน้า ๓๐๐ มีเสื้อ ๑ หมวก ๑ หอก

เงิน ๒

ขุนพรหมธำมณี หน้า ๓๐๐ มีเสื้อ ๑ หมวก ๑ หอก

เงิน ๒

ขุนอินทรธำมณี หน้า ๓๐๐ มีเสื้อ ๑ หมวก ๑ หอก

เงิน ๒

ขุนเทพธำมณี หน้า ๓๐๐ มีเสื้อ ๑ หมวก ๑ หอก

เงิน ๒

สรุ กรมสรรพากร ฝ่ายขวา หลวง ๑ ชุน ๕ รวม ๖ คน

หมื่นราชภรณ์	นาง ๒๐๐	ขุนหมื่นใช้ในกรม	
หมื่นศรีภรณ์	..	..	..
หมื่นอินทร์ภรณ์	..	..	..
หมื่นไภษภรณ์	..	..	..
สร กรมท้ายวัง ฝ่ายชาย	หลวง ๑	ขุน ๘	หมื่น ๕

รวม ๑๓ คน

หลวงพิชัยราชาภิษำ กรมตกลเซอ นาง ๑๒๐๐ ฝ่ายชาย
 ถยถรารบพระอเชนทว ไทพิรารณควมสมศำต มีแขวงชนชำน
 แพงชำ ชำนนำนเคอ ชำนปากหรม ชำนม่วง ชำนทวนยำ
 ทวณ ๕ ตำบล มีทนายคย

ขุนไชยราชพงศำ รรกรมตกลเซอ นาง ๖๐๐ มีมี ๑
 เกรอองมี ๑ เติอ ๑ ทวน ๑ สีมวก ๑ มีชนนกลศษยรรคาศักก
 ๒ กรระชอก ทอกเชน ๕

ชนนเกวรัตนราช ปลัดกลลเซอ นาง ๕๐๐ มีมี ๑ เกรออง
 มี ๑ เติอ ๑ ทวน ๑ สีมวก ๑ ชนลศษยรรคาศักก ๒
 กรระชอก ทอกเชน ๕

ขุนเรนรักษา จำนายกรมตกลเซอ นาง ๕๐๐ ไทวิควม
 ร้องทุกช

ขุนชำนาญราชวากย์ นาง ๓๐๐
 สร กรมตกลเซอฝ่ายชาย หลวง ๑ ขุน ๔ รรกรม ๕
 หลวงพิไชยนาเคนทร์ กรมชำงกลลาง นาง ๑๒๐๐ ฝ่ายชว
 ถยถรารบศกษชำง

ขุนภักดีคุณุสร	นา ๒๐๐	ปลัดกรม
ขุนไชยคุณุสร	นา ๓๐๐	
ขุนทรนาคเนตร	"	
ขุนอนนทศัลยนิล	"	
ขุนศึกกศชยบาล	"	
ขุนเทพศชฤทธิ	"	
ขุนเทพศชฤทธิ	"	
ขุนอินทศชกรรณ	นา ๒๐๐	ทมิฬช้าง
ขุนพรหมศชกรรณ	"	"
ขุนศักดิ์กชพล	"	
ขุนศรีกชพล	"	
ขุนเทพศชพล	"	
หมื่นเทพศชพล	"	
หมื่นราชศชพล	"	
หมื่นนรชอารัญ	"	
หมื่นนราภักดี	ต้มหมื่นช	"
หมื่นนรภักดี	"	
ศรี กรมช่างกลาง	ฝ่ายขวา	หลวง ๑ ขุน ๑๗ หมื่น ๕

รวม ๑๘ คน

ขอทูลพระแสงขึ้นสรรเสริญสงคราม ครอบด้วย นา ๑๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
 ถอดตราปูนางพระธรณี มีช้างพลาย ๑ ช้างทั้ง ๑ จำลอง ๒
 ington ๕ ทหาร ๖ นวม ๖ แหวน ๕๐ ยันนาศอหตั้งช้าง

๒ กระบอก มีมา ๑ เครื่องมา ๑ เสือ ๑ หมวก ๑ ทวน
 มา ๑ ขนกระสันนวงงบรรดาศักดิ์ ๑ กระบอก ขนนกสยบรรดาศักดิ์
 ๘ กระบอก ขนกระสัน ๒ นวเส็ดยศักดิ์ ๒ กระบอก ขนนกสย ๒
 กระบอก หอกเขน ๓๐ ทวนเท้า ๘

และครนทวเมืองเขาด่วยมาผูก ได้รับพระราชทานคำหว่า
 รำนวน ๑ ชั่ง เขา ๒ ค้าง ๒ บาท ไพร่ประพนธ์เย็นคนใช้
 เหล้าหนึ่ง

ถ้ำรายภูรื่องพอง ถวายเงินหลวง ได้รับพระราชทาน
 พงารณา

หลวงอินทรโกษา กรมคลัง ถอดศักดินา ๑๐๐๐ ฝ่ายซ้าย
 ถอดรารปลคนถอดถกญนง

ขุนเทพสุนทร ถอดศักดินา ๖๐๐ ปลัดคลัง ถอดรารปล
 คนถอดถงเงิน

ขุนอินทมนทร ถอดศักดินา ๖๐๐ ปลัดคลัง ถอดตรา
 รปลคนถอดถงเงิน

ขุนสถิตสมยศ	ถอดศักดินา ๔๐๐	ถอดรารปลคนถอดถงเงิน
ขุนสวัสดิโกษา	" "	ถอดรารปลคนถอดถงเงิน
ขุนพรหมนราทร	" "	ถอดรารปลคนถอดถงเงิน
ขุนเทพสุนทร	" "	มหาดไทย ในกรม
หมนมเสน ไชยฮ	" "	ค่ายส่วย ในกรม
หมนมราชสมยศ	" "	นายหมวดส่วยในกรม
ขุนอินทร	" "	" "

ทวนเท้า ๖ เลือพล ๑๕ ได้รับพระราชทานขโตนหมวก ๑ ถ้า
ชาวฮาล่าร้องฟ้อง ไทพจารณา

หลวงไชยพลบาล ถอดศักดินา ๑๒๐๐ ฝ่ายขวา มีช่างพลาย ๑
รางวัล ๑ มีขนนกสี่ยหลังข้าง ๑ กระเบียดก หมวกสำหรับข้าง ๓
แกลน ๒๐ ขนกระสันนวงกขรรคาศักดิ์ ๕ กระเบียดก เลือ ๕ หมวก ๕
หอกเงิน ๑๐ เลือพล ๑๐ ทวนเท้า ๕

หลวงชาญพลรบ ถอดศักดินา ๑๒๐๐ ฝ่ายซ้าย มีขนนกสี่ย
บรรทาศักดิ์ ๒ กระเบียดก เลือ ๒ หมวก ๒ หอกเงิน ๕ เลือพล ๕

ขุนไชยศรีศิลป์ ถอดศักดินา ๑๐๐๐ ฝ่ายขวา

ขุนอินทศรแสง ถอดศักดินา ๑๐๐๐ ฝ่ายซ้าย

หมื่นนราพลฤทธิ์ ถอดศักดินา ๕๐๐ ปลัดราชนายก ฝ่ายขวา

หมื่นวิชิตพลเดช ถอดศักดินา ๕๐๐ ปลัดหลวงภักดีสงคราม

ฝ่ายซ้าย

หมื่นปราบพลสิทธิ์ ถอดศักดินา ๕๐๐ ปลัดหลวงพิชัยพลบาล

ฝ่ายขวา

หมื่นฤทธิ์พลไกร ถอดศักดินา ๕๐๐ ปลัดหลวงชาญพลรบ

ฝ่ายซ้าย

หมื่นชนะพลชัย ถอดศักดินา ๕๐๐ ปลัดขุนไชยศรีศิลป์ ฝ่าย

ขวา

หมื่นไกรพลชาญ ถอดศักดินา ๕๐๐ ปลัดขุนอินทศรแสง

ฝ่ายซ้าย

ศรี กองอาสาฝ่ายซ้าย พระ ๑ หลวง ๒ ขุน ๑ ทม ๑
ฝ่ายขวา หลวง ๒ ขุน ๑ ทม ๓ รวม ๑๓ คน

ออกพระวชิรศักดิ์สงคราม รามภักดิ์ ศรีปลาทวัน เจ้ากรมท่า นา
๑๕๐๐ ฝ่ายซ้าย ถอดตราปลคนดอเขน มีข้างปลาย ๑ ข้างพัง ๑
แหล่นหลังข้าง ๕๐ ขนนกสี่ขหลังข้าง ๒ กระจอก มี ๑ เครื่อง
มี ๑ เล็บ ๑ ทวน ๑ หมวก ๑ ขนกระสุนนวงิงบรรดาศักดิ์ ๑
กระจอก ขนนกสี่ขบรรดาศักดิ์ ๕ กระจอก หอกเขน ๒๐ ทวนเท้า
๕ ทาไค้รับพระราชทานส่วยสาอากรไม้

ออกหลวงณรงค์ชลธิ นายกองเรือ ๆ ๓ระแวน ถอดศักดิ์นา
๑๒๐๐ ฝ่ายซ้าย ถอดตราปลคนขเรือถอยคาย ๒ มี มีข้างปลาย ๑
ข้างของ ๑ ขนนกสี่ขหลังข้าง ๑ กระจอก หมวก ๓ นวม ๓ แหล่น
๒๐ ขนกระสุนนวงิงบรรดาศักดิ์ ๑ กระจอก ขนนกสี่ขบรรดาศักดิ์ ๑
กระจอก เล็บ ๕ หมวก ๕ หอกเขน ๑๐ ทวนเท้า ๕

ขุนจางงชลธิ	ถอดศักดิ์นา	๕๐๐	ปลัด
ขุนภักทวิธธาร	"	๕๐๐	"
พนศักดิ์กชลธิ	"	๕๐๐	สัมฤทธิ์ชัย
พนศรีชลธาร	"	๕๐๐	"
ทมนชานาญสาคร	"	๒๐๐	ฝ่ายขวา
ทมนชวีรชลธิ	"	"	ฝ่ายซ้าย
ทมนชณะคงคา	"	"	ฝ่ายขวา
ทมนนรวิชลธิ	"	"	ฝ่ายซ้าย
ทมนอภิสาศเรศ	"	"	ฝ่ายขวา

หมื่นเทศชลธาร	ฉัตรกนกนา ๒๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นวงศาตรี	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นเวรชลธิ	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นเทพชลธาร	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นผลาญชลธิ	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นฐานคงคา	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นจาชลธิ	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นไกรชลธาร	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นทัญชลธิ	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นวาชลธิ	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นศรีชลธาร	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นเพชรเสาศรี	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นวิเศษชลธาร	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นไชยคงคา	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นกลาชลธิ	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นจยเสาศรี	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นนครชลธิ	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นระเห็จคงคา	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นสิขราชลธิ	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นเทพวารณ	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นอินทรเสาศรี	" "	ฝ่ายซ้าย
หมื่นกิจชลธาร	" "	ฝ่ายขวา

หมื่นขาดชลธิ	ศักดินา ๒๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นพลชลธิ	" "	ฝ่ายขวา
หมื่นตานชลธิ	" "	ฝ่ายซ้าย
ขุนชมนมแขก	ถึงศักดินา ๔๐๐	
ศรี กิ่งเวอกระเวน	ฝ่ายซ้าย	พระ ๑ หลวง ๑ ชุน ๓

หมื่น ๓๐   พัน ๒   รวม ๓๗

ออกหลวงราชกว ศรีสาลักษณ ถึงศักดินา ๑๒๐๐ ฝ่ายขวา
 มัครารุปลคนถึงคนสอ ผนาศศอกของ ๑ เส้น ได้ไชยพระบรมบุญ
 นงศาลพพากษาความพนักงานแต่งทnungสอยอก

ขุนสิทธิบุญชา	ถึงศักดินา ๔๐๐	เสมียนในกรม
ขุนเทพกวี	" "	" "
ขุนราชกวี	" "	" "
ขุนสิทธิโวหาร	" "	" "
ขุนชานาญอักษร	" "	" "
ขุนวิเศษอักษร	" "	" "
ขุนวารณอักษร	" "	" "
ขุนอินทอักษร	" "	" "
สิริกรมศาลักษณ	ฝ่ายขวา	หลวง ๑ ชุน ๘ รวม ๘ คน

ขุนยโสธรพญาวิชัยศรีนาคเทวัญหัวชุนนม   ศักดินา ๘๐๐

ลูกชุนนงศาลฝ่ายขวา		
ขุนพรหมสิทธิชาติ	ถึงศักดินา ๘๐๐	ลูกชุนนงศาลฝ่ายขวา
ขุนราชนารายณ์	ถึงศักดินา ๘๐๐	ลูกชุนนงศาลฝ่ายขวา

ขุนศรีสวัสดิ์คณบดี	อธิบดี	๔๐๐	ลูกขุนนั่งศาลฝ่ายขวา
ขุนจันทร์	ปลัดพนักงานกองกลุ่พระทรมย์	๔๐๐	อธิบดี
ขุนเทพเพชร	อธิบดี	๒๐๐	พนักงานตรวจชำระรักษาเทวสถาน
ขุนไทรอารย	"	"	"
ขุนมรกตเสริญ	"	"	"
ขุนศรีสุภา	"	"	"
ขุนศรีราชภักดิ์	"	"	"
ขุนโสฬร	"	"	"
ขุนลักษณจันทร์	"	"	พนักงานรักษาหอพระ
ขุนรัตน	"	"	"
ขุนรามราชา	"	"	พนักงานรักษาพระสยามมกุฎราช
ขุนवासเทพ	"	"	พนักงานรักษาสถานพระนารายณ์
ขุนร สรรพ	"	"	พนักงานชานานาพระ
ขุนเทวกรรม	"	"	พนักงานเชิญพระไปสำหรับพิธี
ขุนญาณสัมฤทธิ์	"	"	พนักงานถวายน้ำสังข์ ท้า ไชยสน ทวาร
ขุนพัฒนวิ	"	"	พนักงานอ่านพจนานุกรม
ขุนเทพมุน	"	"	พนักงานอ่าน คติ ประเวศ สำหรับ พระนารายณ์
ขุนราชมุน	"	"	พนักงานอ่าน คติ ประเวศ สำหรับ พระนารายณ์
ขุนพิทักษ์	"	"	พนักงานอ่าน คติ ประเวศ สำหรับ พระนารายณ์

ขุนรามศักดิ์ สถิตกตนา ๒๐๐ พนักงาน ชาน ตรี ยะวราย สำหรับ
พระ

ขุนญาณภิกขิ ๖๖ ๖๖ พนักงานชานตรียะวราย สำหรับ
พระอิศวร

ขุนศรีภิกขิ ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖

ขุนศรียาคาส ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖

ขุนญาณชุก ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖

ขุนไชยขารม พนักงานทงไชยสนทวาร และคังคอกข้าง ทอก
เชือกข้าง ผงเหล็กข้าง ทงค้าย ถือสถิตกตนา ๒๐๐

ขุนรนไกร ถือสถิตกตนา ๒๐๐ พนักงานตกลองแห่พระ

ขุนสวัสดิญาณ ถือสถิตกตนา ๒๐๐ พนักงานเร่งรถเจ้าพนักงาน
ถักรพราหมณ์

ขุนนงคาส ๔ ขุนเลว ๒๗ รวม ๓๑

หมื่นอนันต์ ถือสถิตกตนา ๔๐๐ ฝ่ายหลัง นายหมวกคุมข้าพระ

บรมชาค

ขุนแจกแพน ถือสถิตกตนา ๔๐๐ นายหมวกคุมข้าพระพุทธปฏิมา

ทอง

หมื่นศรีนพรัตน์ ถือสถิตกตนา ๓๐๐

หมื่นเพชร ถือสถิตกตนา ๓๐๐

ขุนทพมนตรี ถือสถิตกตนา ๓๐๐ นายหมวกคุมข้าพระพุทธปฏิมา

เงิน

หมื่นเสนาะ สมุห์บัญชี ถือสถิตกตนา ๓๐๐

ขุนราชภักดี ถ้อยคดี ๕๐๐ นายหมวกคุมข้าพระธรรมศาลา

หมอนกต สุ่มหีบงูช ถ้อยคดี ๓๐๐

ขุนพนภักดี ถ้อยคดี ๕๐๐ นายหมวกคุมข้าพระเชษฐาราม

หมอนพุทธบาล ถ้อยคดี ๕๐๐ นายหมวกคุมข้าพระพุทธ

สี่ห้อง

หมอนอนทร ถ้อยคดี ๒๐๐ นายหมวกคุมเลขคานหาม

ราชาคณะกานแก้ว

หมอนแมว ถ้อยคดี ๒๐๐ นายหมวกคุมเลขคานหามราชา

คณะกาชาด

หมอนราช ถ้อยคดี ๒๐๐ นายหมวกคุมเลขคานหามราชา

คณะกาเต็ม

หมอนธรรมการ ถ้อยคดี ๒๐๐ นายหมวกคุมเลขคานหาม

ราชาคณะการาม

สี่ พระหลวงขุนหมอนกรมการในตำแหน่ง ๓๖ กรมพระ ๙

หลวง ๒๑ เมือง ๑ ชน ๒๒๕ ทิมน ๑๔๙ พัน ๑๔ ๗ ๘ รวม

๔๒๔ คน

หลวงเพชรกำแพงสังคราม รัตนบุรี หลวงพนัง นว ๑๒๐๐

ถอยตราอุปกระยอ มช่างพลาย ๑ ำลสอง ๑ ริงทวน ๒ หมวก ๓

นม ๓ แหสน ๒๐ ขนนกลสี่ขตงข้าง ๑ กระยอก ขนนกลสี่ขบรรคา

คัก ๖ กระยอก ขนกระสน ๒ นวเซสขคัก ๒ กระยอก ขนกระสน

๕ ๕ นวกงบรรคาคัก ๑ กระยอก เสส ๖ หมวก ๖ หอกเชน ๑๕ เสส

พล ๑๕ ทวนเท้า ๒ ได้เรียกอากรในทได้รบพระราชทานค่าค่าน้ำ
 ฤชาภาษีช่วยตั้งบ้านในคลองนาพนัง

จันทาศึกคึกกัก รองพนัง นา ๔๐๐ มีมา ๑ เครื่องมา ๑
 ทวนมา ๑ หมวกสำหรับมา ๑ ยันนกลสขบรรดาศึก ๒ กระบอก ยัน
 กระสุนนวงกงบรรดาศึก ๑ กระบอก หมวก ๒ เสื้อ ๒ หอกเงิน ๕
 เสื้อพล ๕ แหวน ๒

ขุนไชยภักดี นายทเลณทยาต นา ๔๐๐

ทมนพลบุตร สมนขญช นา ๔๐๐

ทมนนรัตนบุตร สมนขญช นา ๓๐๐

ทมนรจ สารวัตร นา ๒๐๐

ทมนกร สารวัตร

ทวคพทอสนาเขนทเลณทยาต ในทพนัง

สร ขุนทมนทเนองพนังขวา สลวง ๑ ขุน ๒ ทมน ๔ รวม

๗ คน

ออกเมืองพิชชชาน ศรีสังคราม เมืองพะเชียร นา ๑๐๐๐

ฝ่ายขวาถอศรรูปเลียงผาใหญ่ มีข้างพลาย ๑ ใจสิง ๑ มีนกล

สขหลังข้าง ๑ กระบอก หมวกสำหรับข้าง ๓ นวม ๓ แหวน ๒๐

ยันกระสุนนวง ๑ กระบอก ยันนกลสขบรรดาศึก ๕ กระบอก เสื้อ ๕

หมวก ๕ หอกเงิน ๑ เสื้อพล ๑๐ ทวนเท้า ๕ ได้เรียกส่วยอากร

ค่าค่าน้ำฤชาภาษีช่วย ตั้งชนชนปากคลองนาพเชียร

ขุนเทพบุรี รองพะเชียร นา ๔๐๐ ถอศรรูปเลียงผาน้อย

ขุนมงคลบุรี ปลัด นา ๒๐๐ ถอศรรูปเลียงผาน้อย

หมื่นอนุทวารวดี สุ่มพิบูลย์ชี่ น้า ๒๐๐

ทวศลานากระบือ ๑ วัตถุประสงค์ ๑ เป็นทเลศทายาทในทพเชยร

ศิริ ขุน หมน ทพเชยร เมือง ๑ ขุน ๑ หมน ๑ รวม ๓ คน

เมืองรามฐาน นายทเมษชติ น้า ๘๐๐ ฝ่ายขวา มอนนถ

สขบรรคาศักดิ์ ๒ กระบือ ๒ เสือ ๒ หมวก ๒ หอกเงิน ๕ เสือพล ๕

ไต่เรียกส่วยอากรในทไกรยพระราชทานคำค้ำนัญชาภาณีส่วย

หมื่นพรหมบุตร รองทเมษชติ น้า ๓๐๐

หมื่นชนะบุตร สุ่มพิบูลย์ชี่ น้า ๒๐๐

พันทนาย นาคน น้า ๒๐๐

ศิริ ขุน หมน ทเมษชติ เมือง ๑ หมน ๒ พัน ๑ รวม ๔ คน

ขุนทรงฐาน นายททรง น้า ๖๐๐ ฝ่ายขวา มอนนถ

สขบรรคาศักดิ์ ๒ กระบือ ๒ เสือ ๒ หมวก ๒ หอกเงิน ๕ เสือพล ๕

ไต่เรียกส่วยอากรในทไกรยพระราชทานคำค้ำนัญชาภาณีส่วย

ขุนศรีทษาบุตร รองททรง น้า ๔๐๐

หมื่นศรีทษาบุตร น้า ๒๐๐

ศิริ ขุน หมน ททรง ขุน ๒ หมน ๑ รวม ๓ คน

หลวงพชขโยธา ฐานคณิก ศิริสงคราม หลวงบรมบุตร น้า

๑๒๐๐ ฝ่ายขวา ถิขตรารูปเสธ มีขริงพลาย ๑ ไร่ของ ๑

บันสขนถหลังช้าง ๑ กระบือ ๑ หมวกสำหรับช้าง ๓ นวม ๓

เหล็ก ๒๐ บันนระสุนนวงงบรรคาศักดิ์ ๑ กระบือ ๑ บันนถสขบรรคาศักดิ์

ศักดิ์ ๕ กระบอิก เลือ ๕ หมวก ๕ หอกเงิน ๓๐ ทวนเท้า ๕
ไต่เรือส่วยอากร ในที่ไต่รบพระราชทานค่าค่านับดูชาภาษีส่วย

หลวงพ่อกษัตริย์สงคราม ปลัดขีราม นา ๖๐๐ มย
นักสืบบรรดาศักดิ์ ๒ กระบอิก เลือ ๒ หมวก ๒ หอกเงิน ๔
เลือพล ๔

ขุนพัน ร่องปลัดขีราม นา ๕๐๐ ทวนข้างน้อย เขนท
เลือพลขาดในที่ปราม

ออกหลวงพ่อกษัตริย์ราช อากธนาทมาถ นา ๑๒๐๐
ฝ่ายขวา มีข้างหลาย ๑ จำลอง ๑ บันนักสืบเชลยศักดิ์ ๑ กระบอิก
หมวกสำหรับข้าง ๓ นวม ๓ แหวน ๒ บันกระสุนนวงกิ่งบรรดา
ศักดิ์ ๑ กระบอิก บันนักสืบบรรดาศักดิ์ ๕ กระบอิก หมวก ๕ หอก
เงิน ๑๐ ทวนเท้า ๕ ไต่เรือส่วยอากร ในที่ไต่รบพระราชทานค่า
ค่านับดูชาภาษีส่วย

เมืองพ่อกษัตริย์สงคราม เมืองรองนาทมาถ นา ๖๐๐
มยบันนักสืบบรรดาศักดิ์ ๒ กระบอิก เลือ ๒ หมวก ๒ หอกเงิน ๔
เลือพล ๔

ขุนปลัด นาทมาถ นา ๕๐๐ มยบันนักสืบบรรดาศักดิ์ ๑
กระบอิก เลือ ๑ หมวก ๑ หอกเงิน ๒ เลือพล ๒

สิริ หลวงขุนทมนเมืองทปรัมนาทมาถ หลวง ๓ ขุน ๒
หมน ๑ รวม ๖ คน

ขุนขันธาน นายทหารเตาชาครอยพม นา ๖๐๐ ฝ่าย
ขวา

หมื่นเกาะเต่าบุรี ร่องทเกาะเต่าเขาคอขบพม นา ๓๐๐

หลวงอินทรศิริ ศรีสังคราม นายทอินทรศิริ นา ๕๒๐๐

ฝ่ายขวา มีช่างพลาย ๑ ช่างจำลอง ๑ ช่างทวน ๒ หมวก ๓

แกลน ๒ นวม ๓ บันนกลสขยรรวาศักก ๕ กระเชอก เสื่อ ๔

หอกเขน ๑๐ เสื่อพล ๑๐ ทวนเท้า ๕ ไคเรียกส่วขากรไนท์

ได้รับพระราชทานค่าค่านิชุษาภายหลัง

ขุนเพชรศิริ ร่องอินทรศิริ นา ๕๐๐

หมื่นเทพศิริ สุ่มหีบญช นา ๒๐๐

หมื่นพลศิริ สุ่มหีบญช " "

หมื่นสารวัตร " "

วัดกโศกอินทราวาย ๑ วัดใหญ่รัตนโพธิ์ ๑ วัดหินพอ ๑

รวม ๓ วัด เป็นที่เสนาชยาท ในทอินทรศิริ

สิริ หลวง ขุน หมื่น ทอินทรศิริ หลวง ๑ ขุน ๑

หมื่น ๓ รวม ๕

ขุนไชยวานี นายทพูน นา ๒๐๐ ฝ่ายขวา มีช่าง

พลาย ๑ ช่างจำลอง ๑ ช่างทวน ๒ หมวก ๒ แกลน ๒

นวม ๓ บันนกลสขยรรวาศักก ๑ กระเชอก บันกระสุนนวงงยรรวาศักก

๑ กระเชอก บันนกลสขยรรวาศักก ๔ กระเชอก เสื่อ ๔ หมวก ๔

หอกเขน ๑๐ ทวนเท้า ๔ เสื่อพล ๑๐ หอกสำหรับช่าง

หมื่นณรงค์บุรี ร่องทพูน นา ๓๐๐

หมื่นกระแสนบุรี สุ่มหีบญช นา ๒๐๐

หมื่นสารวัตร	เป็นสารวัตร	นำ	๒๐๐	
"	"	"	"	"
ขุนไกรธานี	นายทวดถ่านารว	นำ	๔๐๐	ฝ่ายขวา
หมื่นเกษมบริ	รองทถ่านารว	นำ	๓๐๐	
หมื่นสุนทรบริ	สมุหบัญชี	นำ	๒๐๐	
หมื่นชานาญบริ	"	"	"	
ศรี ทลวง ขุน	หมื่น ทพ ขุน	ถ่านารว	ขุน ๒	หมื่น ๗

รวม

ขุนแก้ววังไตร	นายทแก้ว	นำ	๖๐๐	ฝ่ายขวา
หมื่นวงศ์ชดภูธร	รองทแก้ว	นำ	๓๐๐	
หมื่นแก้วบริ	สมุหบัญชี	นำ	๒๐๐	
หมื่นวงษ์บริ	"	"	"	
ขุนเกษธานี	คณบดีทถ่านารว	นำ	๔๐๐	ฝ่ายขวา
หมื่นทหาญบริ	รองทเกษธานี	นำ	๓๐๐	
หมื่นงษ์บริ	สมุหบัญชี	นำ	๒๐๐	
ขุนทพธานี	นายทถระชาย	นำ	๔๐๐	
หมื่นวิเศษบริ	สมุหบัญชี	นำ	๒๐๐	
หมื่นพลบริ	สมุหบัญชี	"	"	
หมื่นสารวัตร	"	"	"	
หมื่นเพชรธานี	นายทถระชาย	ทพทสมโร	ทกระเทียง	ท
ทอชุน	นำ	๘๐๐	ฝ่ายขวา	
ขุนอินทบริ	รองทถระชาย	นำ	๔๐๐	

หมื่นฤทธิชัย	สมุหบัญชี	นำ ๒๐๐
หมื่นโกศลชัย	"	"
หมื่นสุนทรชัย	สารวัตร	"
หมื่นไชยชัย	อำเภอทวาย	"
หมื่นแสนชัย	อำเภอฉะเชิงเทรา	"
หมื่นจตุชัย	อำเภอฉะเชิงเทรา	"
หมื่นขมชัย	อำเภอฉะเชิงเทรา	"
พันอินทร์	แขวงทวายทวาย	"
ทวีกโกละเป็นทีเลอชกษาค ในทวายทวาย		
สี่ ขนหมื่นทวายทวาย ทวายทวาย ทวายทวาย		

ขุน ๒ หมื่น ๗ พัน ๑ รวม ๑๐ คน

ขุนพรหมฐาน	นายทวายทวาย	นำ ๕๐๐	ฝ่ายขวา
ขุนพรหมชัย	รองทวายทวาย	นำ ๓๐๐	
หมื่นเทพชัย	สมุหบัญชี	นำ ๒๐๐	
หมื่นเทพชัย	"	"	
หมื่นฉะชัย	สารวัตร	"	
หมื่นสารวัตร	"	"	
หมื่นโกศล	นายอำเภอ	"	

ทวีกเวียงเป็นทีเลอชกษาค ในทวายทวาย ๒ ตำบล

สี่ ขน หมื่น ทวายทวาย ขุน ๒ หมื่น ๕ รวม ๗ คน

ขุนจางอาน	นายทวายทวาย	นำ ๕๐๐
หมื่นจางอาน	รองทวายทวาย	นำ ๓๐๐

หมมนกคชขร	สมทพยัญช	นา ๒๐๐
หมมนชานบร	"	"
หมมนชานเอช	นายทวดคคหาสุวรรณค	นา ๒๐๐
พนนเพง	นายแขวงทชางชวา	"
พนนคิง	นายแขวงททพรหมากกลางาย	"

ทวดคนาคอน ๑   วิกนาคัมแบ ๑   วิกเควียง ๑   วิกสิน ๑   วิก

คคหาสุวรรณค ๑   เป็นทเลณชชชคในทชางชวา

สิริ ชุน ทมน ททพรหมากกลางาย ชุน ๑   ทมน ๔   ทน ๒

รวม ๗ คน

ชุนพนนกรชาน	นายทกระเบยคคระนวกทกระชระญาษ	นา ๔๐๐	ฝ่ายชวา
ทมนจกนคชขร	รชงทกระเบยคคระนวกทกระชระญาษ	นา ๓๐๐	
หมมนชานาญบร	สมทพยัญช	นา ๒๐๐	
สิริ ชุน ทมน	นายทกระเบยคคระนวกทกระชระญาษ	ชุน ๑	ทมน

๒ รวม ๓ คน

ชุนสิทชชชาน	นายทสิชชงทวยมรนาจ	นา ๔๐๐	ฝ่ายชวา
ทมนพสตาญบร	รชงทสิชชงทวยมรนาจ	นา ๓๐๐	
ชุนไกรชชชาน	นายทชานาคชช	นา ๔๐๐	
ทมนชานาญบร	รชงทชานาคชช	นา ๓๐๐	
ทมนวง	สารวคค	นา ๒๐๐	
ทมนแฉง	สารวคค	"	
ทมนสารวคค	สารวคค	"	
ทมนนรา	สมทพยัญช	"	

หม่อมไฉยรักษา สหทัยชู น้า ๒๐๐
 หม่อมอำเภย ททงสัง " "
 สรี ขน หมน นายทนาเคอยทงสัง ขุน ๑ หมน ๗ รวม ๘ คน
 หลวงทพภักท นายทภรา น้า ๑๐๐๐ ฝ่ายขวา
 ขุนไฉยสังคราม นายค้ายลำเตยง น้า ๕๐๐
 ขุนเพชรสังคราม นายค้ายท่ากาน น้า ๓๐๐
 ขุนชนะ นายคาน น้า ๓๐๐
 หม่อมศรีสังคราม ปลัดทาน น้า ๒๐๐
 สรี หลวง ขน หมน ทภรา หลวง ๑ ขุน ๓ หมน ๑ รวม ๕ คน
 หลวงอภัยราชธานี ผู้พยาบาลเมืองทวัง ถอดศักดินา ๑๒๐๐

ฝ่ายขวา ถอดครวญ.....

หลวงปลัด ถอดศักดินา ๑๒๐๐
 ขุนยกกระบัตร ถอดศักดินา ๑๐๐๐
 ขุนมหาดไทย " ๕๐๐ มหาดไทย
 ขุนไกร " ๓๐๐ มหาดไทย
 ขุนทัพ " ๓๐๐ มหาดไทย
 ขุนรัตนทร " ๕๐๐ กรมขุน
 ขุนณรงค์ " ๓๐๐ " "
 ขุนเมืองนครบาล " ๖๐๐ นครบาล
 ขุนรองเมือง " ๕๐๐ " "
 หม่อมบาล " ๓๐๐ " "
 ขุนนา " ๑๐๐ กรมนา

ขุนชักร	อธิบดี	อธิบดี	๕๐๐	กรม	นา
ขุนรองคลัง	"	"	๕๐๐		
ขุนรองวัง	"	"	๕๐๐		
หมื่นเทพสุภา	แพ่ง	"	๒๐๐		
ขุนสรรพากร	"	"	๒๐๐	สรรพากร	
ขุนสุภากร	"	"	๕๐๐	"	"
ขุนไชยสงคราม	รองปลัด	อธิบดี	๖๐๐		
ขุนพรหม	รองยกกระบัตร	อธิบดี	๕๐๐		
ขุนฤทธิ	อธิบดี	๕๐๐		กรมช่าง	เกณฑ์กำปั่น
ขุนชนะ	"	๕๐๐	"	"	"
ขุนชำนาญ	"	๕๐๐	"	"	"
เมื่องอินทร	"	๒๐๐		กอง	ตระเวน
เมื่องปากน้ำ	"	๒๐๐		"	"
ขุนพล	"	๒๐๐		ขุน	ทมนใช้
ขุนอินทรมนตรี	"	"	"	"	"
ขุนศรี	"	"	"	"	"
หมื่นเพชร	"	"	"	"	"
หมื่นฤทธิ	"	"	"	"	"
หมื่นสารวัตร	"	"	"	"	"
หมื่นอินทรรักษา	"	"	"	"	"
ขุนไชยสงคราม	นาย	ค้าย	เบ็ญหงส์	อธิบดี	๓๐๐
หมื่นเดช	ปลัด	ค้าย		อธิบดี	๓๐๐

ขุนเพชร	นายท่านเกาะเสื่อ	ถือศักดินา ๓๐๐	
ขุนเพชรศิริ	นายท่านท้ายลำเภา	๖๖	๖๖
หมื่นชาญไพรี	ปลัดท่าน	๖๖	๖๖
ขุนศรีเทศะ	นายท่านตระเทมก	๖๖	๖๖
ขุนเพชรเทศะ	ปลัดท่าน	๖๖	๖๖
ขุนชนะสงคราม	นายท่านช่องไม้ไผ่	๖๖	๖๖
ขุนรามศรีเทศ	นายท่านจรเขียก	๖๖	๖๖
ขุนไกรเทพ	ถือศักดินา ๓๐๐		
ขุนพลธานี	๖๖	๖๖	
ขุนอินทรธานี	๖๖	๖๖	
หมื่นราชธานี	๖๖	๖๖	
หมื่นราชธานี	๖๖	๖๖	
หมื่นแก้วธานี	๖๖	๖๖	

สตรี หลวง ขุน หมื่น ค่าย ท่าน ๘ เมืองศรีกรุง กรมการ
 หลวง ๒ หมื่น ๗ เมือง ๒ ค่ายท่าน ๖ ค่ายปล ขุน ๘ หมื่น ๕
 รวม ๔๖ คน

สตรี หลวง ขุน หมื่น ทวีเมืองขุนผายขวา ๒๐ ค่ายปล กรม
 การ หลวง ๔ เมือง ๔ ขุน ๔๖ หมื่น ๖๐ พัน ๔ รวม ๒๒๒ คน
 ค่ายท่าน ๖ ค่ายปล ขุน ๘ หมื่น ๕ รวม ๑๔ คน รวมทั้งสิ้น ๑๓๗
 หลวงไชยมนตร ศรีมหาศาลองพล ถือศักดินา ๑๒๐๐ ฝ่าย
 ข้าย ถือตรารูปโค มีช้างพลาย ๑ จำลอง ๑ อังกรวน ๒ นวม ๓

ทหมวก ๓ แหวน ๒ ยันนกลีบลึงข้าง ๑ กระเชอก ม้า ๑ เครื่องม้า ๑
 เสื้อ ๑ ทหมวก ๑ ทวน ๑ ยันนกระสุนนวงกงบรรพาศักดิ์ ๑ กระเชอก ยันนกลี
 ลึงบรรพาศักดิ์ ๒ กระเชอก ยันนกระสุน ๒ นวเชลยศักดิ์ ๑ กระเชอก ใ้
 ผลพระราชทานนาคำบลพเคยน ๒๒๔ กระบุง นารังตัวขลหวักระเบีย
 ๑๘๕ กระบุง ถารายภูรตวงกินเขนไร้อ้อย ไร่ข้าว ไร่ฝ้าย และผู้ไ้
 พยาชาตวานเอารายภูรตวงทชวยศักดิ์ไมคันทวนและรางวัลจ่าย และ
 เรียกเขาส่วยสาอากร และเรียกเอาหัวส่วยตามรายภูร ใ้เขาชอชตยก
 สันชงคันทวนและรางวัลเป็นกียก ๑ | ๒ และใ้พิจารณาความค้ำ
 แส่น และเรียกส่วยมางกพระคลังเป็นหลวง

ขุนอินทบริ ร้องทไชยมนตรี ถิศักดิ์คินา ๒๐๐ ม้า ๑
 เครื่องม้า ๑ เสื้อ ๑ ทวน ๑ ทหมวก ๑ ยันนกลีบลึงบรรพาศักดิ์ ๒
 กระเชอก ทชกเชน ๕

ขุนราชภักดิ์ ปลัดทไชยมนตรี ถิศักดิ์คินา ๕๐๐
 หมนวชตยบริ สมทญช ถิศักดิ์คินา ๒๐๐
 ทวทพระเชยน ๑ วัคทวนา ๑ วัคเขาแดง ๑ วัคพระถัก ๑

เขนทเลณทชยาคในทไชยมนตรี
 สิริ ขุน หมน ในทไชยมนตรี หลวง ๑ ขุน ๒ หมน ๑

รวม ๘
 ออกหลวงไทยบริ ศรีมหาสงคราม ถิศักดิ์คินา ๑๒๐๐ ฝ้าย
 ช้าย ถิศทวารุปลโต มีข้างพลาย ๑ กำลชง ๑ ทวน ๒ นวม ๓
 แหวน ๒๐ ยันนกลีบลึงข้าง ๑ กระเชอก ยันนกลีบลึงเชลยศักดิ์ ๑
 กระเชอก ยันนกระสุนนวงกงเชลยศักดิ์ ๑ กระเชอก ทชกเชน ๑๕ ทวน

เท่า ๑ และได้รับผลพระราชทานไพร่เลขที่ไทยบุรี และได้พิจารณา
ความค้ำแสน ซึ่งราษฎรร้องฟ้องแก่กันขรรษาชกการ ได้เรียก
ส่วยชากรในท ได้รับพระราชทานค่าค้ำนัตถุชาภาส่วย

ขุนราชบุรี ร่องที่ไทยมนตรี ถอยคักคณา ๕๐๐

หมื่นเทพบุตร สมทบญช ถอยคักคณา ๒๐๐

หมื่นบาลบุตร " " " " " "

หมื่นสัทธ สารวัตร ถอยคักคณา ๒๐๐

เมืองเพชรบูรณ์ เมืองท่าสูงชนไทยบุรี ถอยคักคณา ๒๐๐

ทอศไทยลายสาย ๑ วัตถุประสงค์หมาย ๑ วัตถุประสงค์รา ๑ เขต

เลขทุยาตอชในทไทยบุรี

สิริ หลวง ชุน หมื่น ในทไทยบุรี ทอวง ๑ ชุน ๑ หมื่น ๓

เมือง ๑ รวม ๒ คน

เมืองภักคสังคราม เมืองชตอง ถอยคักคณา ๑๐๐๐ ฝ่ายชาย

ถอยคักคณา ๑ มีช่างพลาย ๑ วัลชง ๑ ชิงทวน ๑ นวม ๓

หมวก ๓ แหวน ๒๐ ยันนกลสยหลังช้าง ๑ กระบอ ก บนกระสุนนวง

บรรคาคักค ๑ กระบอ ก ยันนกลสย ๕ กระบอ ก หอกเขน ๑๐ ทวนเท้า

๑๐ เกณฑ์ชุกรักษาชอง ได้เรียกส่วยชากรในทได้รับพระราชทาน

ค่าค้ำนัตถุชาภาส่วย

ขุนอินทรพิชัย ช่างราชการทอชอง ถอยคักคณา ๕๐๐

ขุนเทพชาน ร่องทอชอง ถอยคักคณา ๕๐๐

ขุนพรหมบุตร สมทบญช " ๒๐๐

หมื่นคชบุตร " " " "

ขุนกำแหงธำมณ นายทชฌมาย ถอดศักดินา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
 ถอดตรารูปเสือ ม้า ๑ เครื่องม้า ๑ เสือ ๑ หมวก ๑ บนนกชัย
 บรรพาศักดิ์ ๒ กระจงอก หอกเขน ๕

ขุนปราบคชกรรม รองทชฌมาย ถอดศักดินา ๓๐๐
 หมนทาณบริ สมทพยัญช " ๒๐๐
 หมนภกตโยธา " " "

ทวคณายอนเขนทเลณทชฌาย ชยในทข้างซ้าย
 สรี ขุน หมน ในทชฌมาย ขุน ๒ หมน ๒ รวม ๔ คน
 เมืองพชยภกตศรัทธาใจว นายทข้างซ้าย ถอดศักดินา ๕๐๐

ฝ่ายซ้าย ถอดตรารูปช้าง มข้างพลาย ๑ ช้างหัวของ ๑ ธงทวน ๒
 นวม ๓ หมวก ๓ แหวน ๒๐ บนนกชัยหลังช้าง ๑ กระจงอก บนนก
 ชัยบรรพาศักดิ์ ๒ กระจงอก ม้า ๑ เครื่องม้า ๑ เสือ ๑ หมวก ๑ นวม
 ๑ ขุนกระสุนนวงิงบรรพาศักดิ์ ๑ กระจงอก หอกเขน ๕ ทวนเท้า ๒

หมนภชภกต รองทข้างซ้าย ถอดศักดินา ๕๐๐
 หมนไชยวิธธา สมทพยัญช " ๓๐๐
 ทวคไมกลาน ๑ เขนทเลณทชฌายในทข้างซ้าย

สรี หลวง ขุน หมน ทข้างซ้าย เมือง ๑ หมน ๒ รวม ๓ คน

ขุนฤทธิธำมณ นายท ๓ ค่ายถิ ถอดศักดินา ๖๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมนชนะบริ รองท ๓ ค่ายถิ " ๓๐๐
 หมนรัตนบุรี " " " " " "
 หมนอินทรวรณ สมทพยัญช " ๓๐๐
 หมนศรัทธาธิ " " " " " "

หมื่นไชยภักดี นายอำเภอ ถิศจักคึกนา ๒๐๐
 สิบ ขุน หมื่น ทวีรัตนสามคำยล ขุน ๒ หมื่น ๔ รวม ๖ คน
 หมื่นทพศรี นายทวิชิตนตรีมอตะมิ่งแก้ว ถิศจักคึกนา ๔๐๐

ฝ่ายซ้าย

หมื่นราชบุตร รองทวิชิตนตรีมอตะมิ่งแก้ว ถิศจักคึกนา ๓๐๐
 ขุนไชยบุตร นายทวิชิตนตรีมอตะมิ่งแก้ว ถิศจักคึกนา ๔๐๐
 หมื่นศกศิบร รองทวิชิตนตรีมอตะมิ่งแก้ว ,, ๓๐๐
 หมื่นรงขร สัมหทัย ,, ๓๐๐
 สิบ ขุน หมื่น ทวิชิตนตรีมอตะมิ่งแก้ว ขุน ๑ หมื่น ๒ รวม ๓ คน
 ขุนไชยภักดี นายทวิชิตนตรีมอตะมิ่งแก้ว ถิศจักคึกนา ๔๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมื่นธรรมรักษาบุตร รองทวิชิตนตรีมอตะมิ่งแก้ว ถิศจักคึกนา ๓๐๐
 หมื่นแสน สัมหทัย ถิศจักคึกนา ๒๐๐
 หมื่นไกร ,, ,, ,,
 หมื่นราม ,, ,, ,,
 หมื่นหาญ สารวัตร ,, ,,
 หมื่นไชย อำเภอ ,, ,,
 สิบ ขุน หมื่น ทวิชิตนตรีมอตะมิ่งแก้ว ขุน ๑ หมื่น ๖ รวม ๗ คน
 ขุนพิชัยธานีศรีสงคราม นายทกกลาย นา ๖๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมื่นราชบุตร รองทกกลาย นา ๓๐๐
 หมื่นรักษาบุตร สัมหทัย นา ๒๐๐
 หมื่นอนทรบุตร ,, ,,
 พันพิน นายทกกลาย ,,

ทวคิมเหียงคณเขนทีเลณทชยาคในทกลาย
 สรชน หมน ทกลาย ขุน ๑ หมน ๓ พัน ๑ รวม ๕ คน
 หมนชนะตาน นายทไชยคราม นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมนศักดิ์ สัมหยณูช นา ๒๐๐
 หมนแคว " " "
 ทวคจำปา ๑ วัทพระใหญ่ ๑ เขนทีเลณทชยาคในทไชยคราม
 สร หมน ในทไชยคราม รวม ๓ คน
 ขุนไชยภักดี นายทรอนเขาใหญ่ นา ๕๐๐
 หมนวกรบร รองทรอนเขาใหญ่ นา ๓๐๐
 หมนฤทอภร สัมหยณูช นา ๒๐๐
 หมนสัทอภร " " "
 สร ขุน หมน ทรอนเขาใหญ่ ขุน ๑ หมน ๓ รวม ๔ คน
 ขุนชนะตรี นายทสชช นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมนไชย รองทสชช นา ๓๐๐
 หมนสมทรรคร สัมหยณูช นา ๒๐๐
 สร ขุน หมน ทสชช ขุน ๑ หมน ๒ รวม ๓ คน
 ขุนทพธาน นายทสมทระมน นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมนนเทพร รองทสมทระมน นา ๓๐๐
 หมนเศช สัมหยณูช นา ๒๐๐
 หมนวเศษบร " " "
 สร ขุน หมน ทสมทระมน ขุน ๑ หมน ๓ รวม ๔ คน
 ขุนธนทรคาน นายทชชน นา ๖๐๐ ฝ่ายซ้าย

ชนไชยบุรี	รองทอน	นา ๕๐๐
ทมนอกษร	สมุหบัญช	นา ๒๐๐
ทมนพร	"	"
ทมนจงรัก	สารวัตร	นา ๒๐๐
ทมนสารวัตร	"	"
พนนาม	นายธำมธชัย	นา ๒๐๐
พนเพชร	"	"
สร ชน ทมน	ทอน ชน ๒ ทมน ๕	พน ๒ รวม ๘ คน
ชนอินทรธาน	นายทกานนชนท้าว	นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
ทมนรทกานน	รองทกานน ชนท้าว	นา ๓๐๐
ทมนจกานน	สมุหบัญช	นา ๒๐๐
ทมนจทรกานน	"	"
สร ชน ทมน	ทกานน ชน ๑ ทมน ๓	รวม ๔ คน
ชนโงมธาน	นายทนายชน	นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
ชนคักก	รองนายทนายชน	นา ๒๐๐
ทวคนายชน	เบณฑเลณชยาทในทชมาย	
ชนทณชธาน	นายทวคไมคสถาน	นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
ทมนชลบรร	รองทวคไมคสถาน	นา ๓๐๐
ทวคไมคสถาน	เบณฑเลณชยาทในทชมาย	
สร ชน ทมน	ทวคไมคสถาน ชน ๑ ทมน ๑	รวม ๒ คน
ชนวิชัยธาน	นายทชหวาทงสร	นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
ทมนกรมยบุรี	รองนายทชหวาทงสร	นา ๕๐๐

หมนยศบุตร สหุขณัฐ นา ๒๐๐
 หมนสัทธบุตร " " " "
 สรี ขุน หมน ทอหฺวากงสรีระ ขุน ๑ หมน ๓ รวม ๔ คน
 ขุนโคหา นายทโคหาสายงบางมค นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมนเทพบุตร รองทโคหาสายงบางมค นา ๓๐๐
 สรี ขุน หมน ทโคหาสายงบางมค ขุน ๑ หมน ๑ รวม ๒ คน
 หมนสวสธธาน นายทพมควงบางเคอ นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมนวศัยบุตร รองทพมควงบางเคอ นา ๓๐๐
 หมนขจรบุตร สหุขณัฐ นา ๒๐๐
 ทวคดาสิงขรนารายเมเขนทเลอชชยาท ในทพมควงบางเคอ
 สรี ขุน หมน ในทพมควงบางเคอ รวม ๓ คน
 ขุนพนคธาน นายทรอนลิ่งไชยศวี นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมนพทกรบุตร รองทรอนลิ่งไชยศวี นา ๓๐๐
 หมนพรบุตร รองทรอนลิ่งไชยศวี นา ๓๐๐
 หมนพล สหุขณัฐ นา ๒๐๐
 สรี ขุน หมน ทรอนลิ่งไชยศวี ขุน ๑ หมน ๓ รวม ๔ คน
 ขุนไชยภักค นายทพนงคอง นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้ายขันทายวง
 ขุนพมณธาน รองทพนงคอง นา ๓๐๐
 สรี ขุนหมน ทพนงคอง รวมขุน ๒ คน
 หมนยาลธาน นายทพงไกรทายวง นา ๕๐๐ ฝ่ายซ้าย
 หมนไกรบุตร รองทพงไกรทายวง นา ๒๐๐
 หมนโรม สหุขณัฐ นา ๒๐๐
 สรี ขุน หมน ทพงไกร รวมหมน ๓ คน

หมื่นภักดีคุณยศ นายทศเกรง เป็นทพทหมากชนทายวงนา ๔๐๐

ฝ่ายชาย

หมื่นวงบุรี รองทศเกรง เป็นทพทหมากชนทายวง นา ๓๐๐

บ้านแพ่งเตตรา ๑ บ้านนาเค็ม ๑ บ้านป่าคราม ๑ บ้านม่วง ๑

บ้านทอน ๑ บ้านสาม ๑ พันแขวงชนกกรมสกเชอฉายชาย ๑ อธิศกคณา

กนละ ๒๐๐

ออกหลวงเพชรรัตน นายทศวรรคระพงวงกรมทศระ นา ๔๐๐

ฝ่ายชาย

ขุนรัตนบุรี รองทศวรรคระพงวงกรมทศระ นา ๓๐๐

หมื่นรักษาบุรี สุ่มทศบุญชี่ นา ๒๐๐

หมื่นรัตนบุรี " " "

ตรี ชน หมื่น ทศวรรคระพงวงกรมทศระ หลวง ๑ ชน ๑

หมื่น ๒ รวม ๔ คน

หลวงวิสุทธิสงคราม ผู้รักษาเมืองท่าทอง นา ๑๖๐๐ ฝ่าย

ชาย ออกการไปโยชนชนแทน ไต่รับพระราชทานคำสุภาภาษีส่วย

หลวงพงษ์ราชรักษา ปลัด นา ๑๒๐๐ ยี่ลัดกรม

ขุนไชยรักษา รองปลัด นา ๔๐๐ "

ขุนไชยภักดี ขกกระษัตริ์เมือง นา ๑๐๐๐

ขุนไชยรักษา มหาคไทย นา ๔๐๐ มหาคไทย

ขุนศรีอาญา รองมหาคไทย นา ๔๐๐ "

ขุนเทพชาญา มหาคไทย เวรศาลา นา ๒๐๐

ขุนไชยเสนา สัสดี นา ๒๐๐

ขุนไชยท่าเมือง	นครบาล	นา ๖๐๐	นครบาล
ขุนราชเมืองขวาง	รองนครบาล	นา ๔๐๐	
ขุนนา	อธิบดีศึกษา	๒๐๐	
ขุนศรีศักราช	รองอธิบดีศึกษา	๔๐๐	กรมนา
ขุนทพมนเทียร	เจ้ากรม	นา ๕๐๐	กรมวัง
หมื่นพรทมนเทียร	รองเจ้ากรม	นา ๔๐๐	"
ขุนคลัง	อธิบดีศึกษา	๒๐๐	กรมคลัง
ขุนศรีสมุทร	รองคลัง	นา ๔๐๐	กรมคลัง
ขุนสุวรรณพากร		นา ๖๐๐	
ขุนเทพรักษาสุภาแหง		นา ๖๐๐	
หมื่นศรีภักดี	นายแขวงตะขาน		นา ๓๐๐
หมื่นสทอ	รองแขวงตะขาน		นา ๒๐๐
ขุนอินทรเทชะ	นายแขวงทญวนตะเพชะ		นา ๓๐๐
หมื่นทพ	รองแขวงทญวนตะเพชะ		นา ๒๐๐
ขุนไกรสวน	นายแขวงพลายวาส		นา ๓๐๐
หมื่นราชภักดี	รองแขวงพลายวาส		นา ๒๐๐
หมื่นกลาง	นายแขวงททาช		นา ๓๐๐
หมื่นอนทร	รองททาช		นา ๒๐๐
ขุนทพภักดี	นายแขวงท่าทองอู่เท		นา ๓๐๐
หมื่นศรี	รองแขวงท่าทองอู่เท		นา ๒๐๐
ขุนเพชร	นายค่านปากน้ำท่าทอง		นา ๓๐๐
หมื่นศรี	รองค่านปากน้ำท่าทอง		นา ๒๐๐

ขุนวิเศษสงคราม นายท้าวท่าข้าม น้า ๓๐๐

หมื่นฤทธิ รองท้าวท่าข้าม น้า ๒๐๐

สิริกรมการพันแขวงค่ายบ้าน ณ เมืองท่าทอง กรมการ

หลวง ๒ ขุน ๑๕ หมื่น ๓ แขวงขุนชน ๓ หมื่น ๕ ค่ายบ้าน ๒

ค่ายด ขุน ๒ หมื่น ๒ รวมทั้งสิ้น ๓๒ คน

หลวงเพชรศรีศรีสงคราม หลวงสมัย ถิศักดิ์นา

๑๒๐๐ นายชาย ถิศจารุณาคณอนชนแทน ขุนกรมคลัง ไทเรียก

ด้วยอากรในไท้ไกรยพระราชทานค่าค้ำชูชวาภายหลัง

ขุนเทพศรี ปลัด น้า ๕๐๐ ถิศจารุณาคณ

หมื่นเทพศรี รองปลัด น้า ๖๐๐

ขุนพรหมศรี ขกกระบัตร น้า ๖๐๐

ขุนพิสุภา แพ่ง น้า ๖๐๐

หมื่นสุภา รองแพ่ง น้า ๓๐๐

ขุนจ่าเมืองมหาศไทย น้า ๖๐๐

หมื่นจ่า รองมหาศไทย น้า ๓๐๐

ขุนสุภามาตรา นครบาล น้า ๖๐๐

ขุนสุภามาตรา รองนครบาล น้า ๓๐๐

ขุนไชยโยธา สัสดี น้า ๖๐๐

หมื่นไชยรักษา รองสัสดี น้า ๓๐๐

หมื่นพรหม นายค่านปากน้ำ น้า ๓๐๐ ค่านชนสมัย

หมื่นเพชร นายค่านนางก " "

หมื่นอนันต์ นายค่านท้องตรก " "

สิริ ชุน หมน ค่ายค่านทศมย กรรมการ หลวง ๑
 ชุน ๑๒ หมน ๒ ค่ายค่าน ๓ ค่าชล หมน ๓ รวม ๓๕ คน
 สิริ หลวง ชุน หมน หวมเของผายซ้าย ๓๑ ค่าชล กรรม
 การ หลวง ๑๒ เมือง ๓ ชุน ๕๕ หมน ๗๖ พัน ๓ ค่ายค่าน ๕ ค่าชล
 ชุน ๒ หมน ๕ รวมทั้งสิ้น ๑๔๕๕ คน
 ชุนพิณ นายค่านปากน้ำภาษี นว ๕๐๐ ผายซ้าย
 ชุนพิท ปลัดค่าน นว ๓๐๐
 หมนวิชิต นว ๒๐๐ กษงลาภ
 หมนเพชร " " "
 หมนชนะ " " "
 หมนอาจ " " "
 ชุนอินทรเทษร์ นายค่านบ่อเพรง นว ๕๐๐ ผายขวา
 หมนศรีสงคราม, ปลัดค่านบ่อเพรง นว ๓๐๐
 หมนชนะ นว ๓๐๐ กษงลาภ
 หมนปราย " " "
 หมนหาญ " " "
 หมนเพชร สุ่มหอบญช นว ๒๐๐
 หมนฤทธิ " " "
 หมนชนะ นายค่านท่าหมาก นว ๓๐๐ ผายซ้าย
 หมนเกษ ปลัดค่านท่าหมาก นว ๒๐๐
 พันชุน สารวัตร " "

หมื่นศรีเคชะ	นายค่านกสาย	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นพล	ปลัดค่านกสาย	นา ๒๐๐	
ขุนแพทยเคชะ	นายค่านทำสูง	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นเพชร	ปลัดค่านทำสูง	นา ๒๐๐	
ขุนไชยสาคร	นายค่านมะยิง	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นไชยเคชะ	ปลัดค่านมะยิง	นา ๒๐๐	
ขุนฤทธิ	นายค่านปากพูน	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นพรหม	ปลัดค่านปากพูน	นา ๒๐๐	
ขุนเพชร	นายค่านปากนคร	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นเทพ	ปลัดค่านปากนคร	นา ๒๐๐	
ขุนพรหม	นายค่านปากน้ำพระยา	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นศรีสังคราม	ปลัดค่านปากน้ำเจ้าพระยา	นา ๒๐๐	
ขุนศรีสาคร	นายค่านบางราก	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นชนะ	ปลัดค่านบางราก	นา ๒๐๐	
ขุนเพชร	นายค่านพนัง	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นกระเวน	ปลัดค่านพนัง	นา ๒๐๐	
ขุนขวารี	นายค่านระโงะ	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นขย	ปลัดค่านระโงะ	นา ๒๐๐	
ขุนสารวัตร	นายค่านกระแตร	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นไกร	ปลัดค่านกระแตร	นา ๒๐๐	
ขุนเกษ	นายค่านถาพระ	นา ๓๐๐	ฝ่ายซ้าย
หมื่นเพลง	ปลัดค่านถาพระ	นา ๒๐๐	

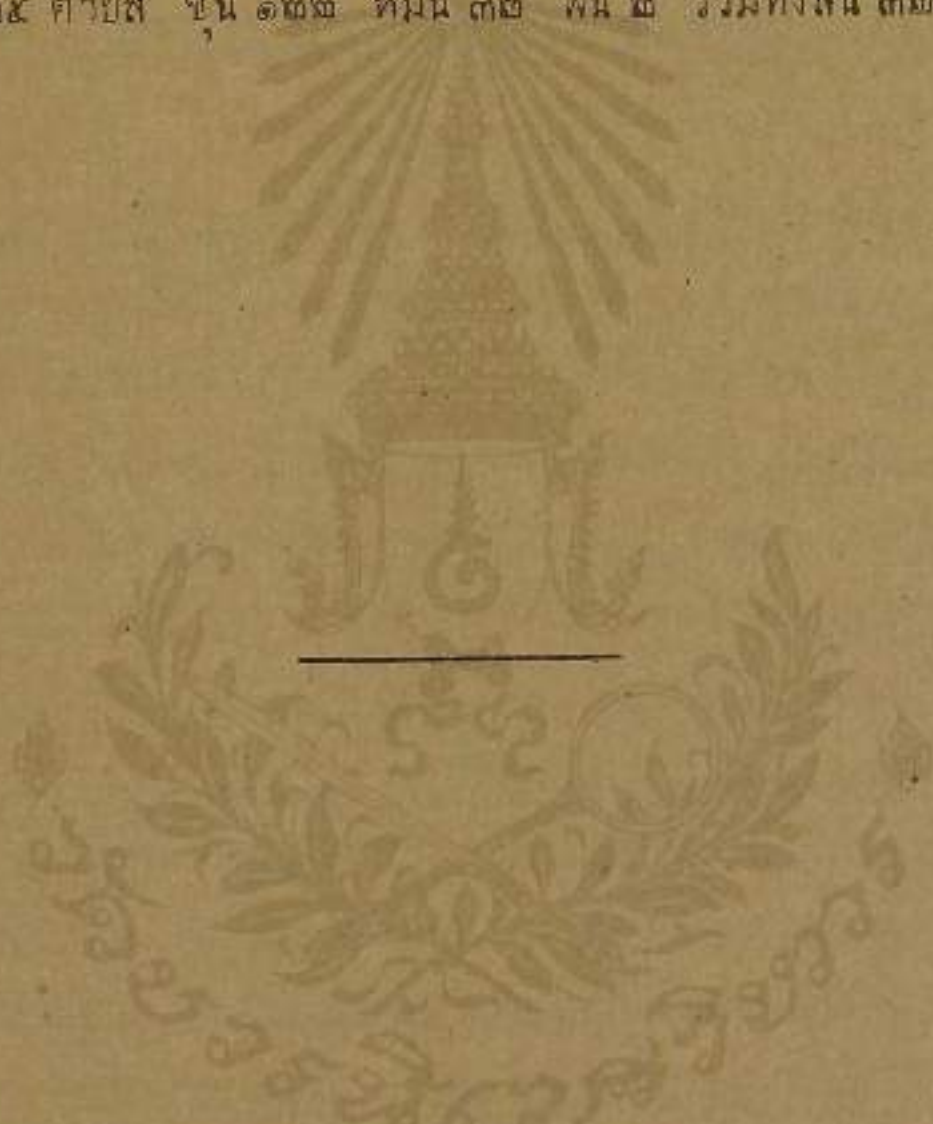
สี่ กานชนขวา ๒ ค่ายสี่ ชน ๓ หมอน ๑๐ ชาย ๑๓

ค่ายสี่ ชน ๑๐ หมอน ๑๓ พหุ ๒ รวม ๓๘

สี่ นลัม หลวง ชน หมอน หมอของ ค่าย กาน ฝ่ายซ้าย

หมอของ หลวง ๑๗ เมือง ๗ ชน ๑๐๐ หมอน ๑๓๕ พหุ ๕ ค่าย

กาน ๒๕ ค่ายสี่ ชน ๑๒๒ หมอน ๓๒ พหุ ๒ รวมทั้งสิ้น ๓๒๒ คน.

พระประวัติสังเขป

พระเจ้าขัติยราชินิกม สมมตมโหฬารราช

พระเจ้านครศรีธรรมราช

เมื่อก่อนกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า ในต้น พ.ศ. ๒๓๑๐ มี
พระเจ้านครศรีธรรมราชซึ่งดำรงพระยศเป็นหลวงนายสัตถ นายเวร
มหาศาล

ต่อมาหลวงนายสัตถได้เป็นปลัดเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่ง
ในครั้งนั้น นครศรีธรรมราชอยู่ในฐานะเป็นเมืองขึ้นเอก ในภาค
ใต้ของประเทศไทย

ครั้นเมื่อกองทัพพม่าตีกรุงศรีอยุธยา ในปลาย
รัชกาลสมเด็จพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ มีพระราชโองการให้พระยา
นครศรีธรรมราชเข้ามาทำการค้ำส่งพม่า อยู่ในบริเวณหัวเมืองขึ้นใน
ลแวงเมืองนครศรีธรรมราชนั้น โปรดให้ปลัดเมืองรักษาราชการอยู่
พระยานครศรีธรรมราชจะสวดยพม่าจนตัวตายหรืออย่างไรไม่แน่ แต่
ในคราวกรุงเก่าแตก เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ ปรากฏว่า พระยานครศรี
ธรรมราชหาตัวไม่แล้ว กรมการและชาวนครศรีธรรมราช พร้อม
ใจกันยกปลัดเมืองขึ้นเป็นกษัตริย์ของนครศรีธรรมราช ตั้งเป็นอิสระ
อยู่แคว้นหนึ่ง มีอาณาจักรถึงแก่ชุมพรตลอดไปถึงมลายูบางเมือง

(ปรากฏความคำโคลงทนายสวนมหาดเล็กแดงเมอขบเถาะ พ.ศ. ๒๓๑๔
เรียกนามกรูขของนครศรีธรรมราชว่า ปาตลยนคร)

ในระหว่างนั้น มลายูขางเมืองกอลการกำเรียบชน เจ้านครทำ
การปราบปรามจนสงบ และสามารถรักษาอำนาจของไทยภาคใต้ไว้ได้

ต่อมา พ.ศ. ๒๓๑๒ สมเด็จพระเจ้าตากสินเสด็จยกกองทัพ
เรือออกไปรบนครศรีธรรมราช เพื่รวมอาณาจักรไทย เจ้านคร

คำนทานไม่ไหว ขพยพหนีไปขยัดตาน กอทัพกรุงธนบุรีตามขย
ไคทั้งเจ้านครและพระคพวกถลยมาพร้อม ลุกชนปรึกษาให้สำเร็จ

ไทยเสีย แต่สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงพระกรุณาเห็นว่า คณะ
นครศรีธรรมราชไม่มีความลึกลับกบฏ และเมอดกรับมาแล้ว ทุก

คนก็ขอมสวามภักดี ไม่มีอาการกระด้างกระเดื่อง จึงพระราชทาน
อภัยโทษ โปรดให้เข้ามารับราชการในกรุง ตามสมควรแก่ความ

สามารถ สำหรับเจ้านครยังทรงเรียกเป็นเจ้านครอยู่ตามเดิม (ดู
ประชุมพงศาวดารภาคที่ ๒๖ หน้า ๓๐๔ ออกพระนามว่าเจ้านคร

และขยต้นน้ำนามเจ้าราชินิกุล) ส่วนต้นนครศรีธรรมราช โปรดให้พระ
เจ้าบุรีราชวิวงศ์ เป็นผู้ครองค่อไป เพราะนครเคยคงเป็นรัฐมาแล้ว

ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ถ้าจะยกนครเป็นเขตพหุมา ให้ฐานะ
สูงกว่าเมืองเอก เพศสะดวกแก่การเพิ่มพลกำลังทางภาคใต้ ข้อม

เหมาะสมควรขึ้นโยชยาเวลานั้น สมเด็จพระเจ้าตากสินจึงโปรดให้ยก
นครศรีธรรมราชเป็นประเทศราช ปกครองขยัดตาน ไทรบุรี (ต่อมา

ตั้งการแก้ว) ตลอดถึงหัวเมืองชายทะเลหนานอกหมค ให้เรื่อง

ชุกข้าราชการของท่าขาม เป็นทางเรือไปออกทะเลหน้าบ้านชก โดยเร็ว

ฝ่ายเจ้านคร เข้ามารับราชการสนองพระเดชพระคุณอยู่ ณ กรุง
ธนบุรี ควบคุมความออกสำหรัสตัยชอมนนคิงกลลอกมา เจ้านครมรดกา
ตามทสยโตศความ คือ

(๑) เจ้าหญิงต้น เป็นภริยาพระยาวิเศษสุนทร (นาค
นกลเล็ก) ขรรพพรหมแห่งสกุลบรรณะศิริ, สรวรวิบูล, กุมารทิน (ค
ประชุมพงศาวดารภาคที่ ๑๕ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๘๑ แผน
ทลาคบสกุลตอนท้ายเล่ม) ได้ความว่า เจ้าหญิงต้นเป็นภริยาพระยา
วิเศษสุนทร (นาค นกลเล็ก) ตั้งแต่ก่อนกรุงเก่าแตก ครั้นนพระ
บิดาเจ้าหญิงต้นยังดำรงตำแหน่งปลัดแม่ของนครศรีธรรมราช

(๒) เจ้าหญิงนวล เป็นชายาพระมหาอุปราช (พิณน)
แห่งนครศรีธรรมราช มีภิกา ๒ องค์ คือเจ้าหญิงนุ้ยใหญ่ (พระ
ชนนสมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาศกัปกิตพลเสพ กรมพระราชวังบวรใน
รัชกาลที่ ๓ ชายสกุลทสยจากกรมพระราชวังบวรองค์นี้ คือ
อิสรศักดิ์ ณ อยุธยา, ก้าว ณ อยุธยา, เกศรา ณ อยุธยา,
อนุชศักดิ์ ณ อยุธยา, นนทศักดิ์ ณ อยุธยา) เจ้าหญิงนุ้ยเล็ก
(พระมารดาพระองค์เจ้าหญิงขัทมราช)

(๓) เจ้าหญิงฉิม ถวายตำราชการในสมเด็จพระเจ้าตากสิน
ได้ดำรงตำแหน่งกรมบริวารภิกษุศรีสัการักษ์ มีพระราชโอรส ๓ องค์
คือ ๑. สมเด็จเจ้าฟ้าชายทสยพงศ์ ต้นสกุลพงศ์สิน ๒. สมเด็จ

เจ้าฟ้าชายทศไท (พระเจ้าตาของกรมหมื่นมเหศวรศิววิลาส ต้น
สกุลนพวงศ์ ฅ อยุธา และกรมหมื่นวศินนาถนิภาธร ต้นสกุล
สุประคิษย์ ฅ อยุธา) ๓. สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายนเรนทรราชกุมาร
บรรพบุรุษแห่งสกุลธรรมสโรช, รุ่งไพโรจน์ หัตถมนตรี

(๕) เจ้าหญิงปราภ (หรือเจ้าหญิงเล็ก) ถวายทำราชการ
ในสมเด็จพระเจ้าตากสิน ทรงกรม ๒ เดือน ขณะนั้นพระมหา
อุปราช (พมวัน) แห่งนครศรีธรรมราช ไปราชการทัพชนะศึกมี
ความชอบมาก บังเอิญเจ้าหญิงนวล ชายาของท่านสิ้นชีพลง
สมเด็จพระเจ้าตากสินจึงพระราชทานเจ้าหญิงปราภ ยกให้เป็นชายา
พระมหาอุปราช (พมวัน) แก่พระมหาอุปราช (พมวัน) รัชพระ
ราชทานไปอยู่เช่นแมวมอง มีศักดิ์เป็นชายา เพราะมีความเคารพใน
องค์พระบรมมหาราช (๓ พระราชวิจารณ์ความตรงใจกรม
หลวงนรินทร์เทวี ในรัชกาลที่ ๕ ฅ ยมพิมพ์ครั้งที่ ๒ หน้า ๗๗
เช่นกัน) และครั้นที่เจ้าหญิงปราภมีไปนั้น ประสูติเป็นเจ้าชาย
ดำรงพระยศเป็นเจ้าราชบุตรพระมหาอุปราช (พมวัน) ปราบดูแลพระนาม
ว่า เจ้าน้อย (ซึ่งต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ได้เป็นเจ้าพระยา
นคร ทรงนครศรีธรรมราชตลอดไทรบุรี, ทวี้งกาน, เป้หระ และ
เป็นผู้สำเร็จราชการทัพศึกทางภาคใต้ ฝ่ายตะวันตก สิ้นชนมายุใน
รัชกาลที่ ๓)

(๕) เจ้าหญิงฉนวน หรือฉวน พระราชทานแก่เจ้าพระยา
นครราชสีมา ในทำนองคล้ายกับเมื่อพระราชทานแก่พระมหาอุปราช
(พมวัน) คือ เจ้าพระยานครราชสีมา (ซึ่งเรียกกันในชั้นหลังว่า

เจ้าคุณตามก) ใช้ราชการสงครามมีความคืบยิ่งใหญ่ เวदानัน
 ประจวบด้วยเจ้าหญิงญวนทรงครรภ์แล้ว แต่ยังไม่คลอด สวมเครื่อง
 พระเจ้าตากสินทรงพระกรุณาพระราชทาน เจ้าหญิงญวนแก่ เจ้าพระยา
 นครศรีราชสีมา นั้น แต่กรดยพระราชทานไปเช่นแม่เมือง มีโทษ
 เป็นภริยา ครรภที่ประสูติออกมาเป็นเจ้าชาย ปราบกฏพระนามว่า
 ทองอิน (ซึ่งต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ได้เป็นเจ้าพระยา
 นครราชสีมา สิ้นชนม์มาในรัชกาลที่ ๓ เป็นต้นสกุลอินทรกำแหง,
 อินทรโสฬส, มหาณรงค์)

ถึง พ.ศ. ๒๓๑๘ พระเจ้านครศรีธรรมราชทวงศค สวมเครื่องพระ
 เจ้าตากสินทรงพระกรุณาเฉลิมพระยศเจ้านคร ขึ้นเป็นพระเจ้าชัตติย
 ราชนิกม สวมคัมไพศวรรย์ พระเจ้านครศรีธรรมราช ณ วันอาทิตย์
 เดือน ๑๑ ขึ้น ๓ ค่ำ ค่ำคณัน (ส่วนากฎในการเฉลิมพระยศ มีพิมพ์
 อยู่ในประชุมพงศาวดารภาคที่ ๒) โปรดให้พระเจ้าชัตติยราชนิคม
 ครองนครศรีธรรมราช ดำรงพระอิสริยยศเสมอพระเจ้าประเทศราช
 เช่นเจ้ากรุงกัมพูชาต่อไป

ได้พบร่างพระราชปวารณาในสมเด็จพระเจ้าตากสิน เกี่ยวกับ
 การเฉลิมพระยศพระเจ้านคร มีดอชค่างจากทพิมพ์ไว้ในประชุม
 พงศาวดารภาคที่ ๒ ย่างคำ เห็นสมควรนำมาลงไว้ ให้เต็มตามร่าง
 นั้น จึงดอชค่างไว้ “ด้วยทรงพระกรุณาตรัสเห็นชเกลาเห็นชกระหม่อม
 สัจวา ถานนครศรีธรรมราชเสียแก่ข้าศึกไม่ ฝ่ายเมืองนครศรี
 ธรรมราชชอก ะเลขงมีโค เมื่อพิจารณาพระนครศรีธรรมราชเสีย
 แก่พม่าข้าศึกแล้ว ฝ่ายกรมการพลเมืองเมืองนครทาทพงไม่ ยก

ปลัดเมืองชนแดนคนเช่นเจ้าพิภพ ก็ไท้พะพาอาศัย สืบประยท
 ซึ่งชัยชนะแขกซำคัก ถ้าหาไม่ ชลชเสมวักจรสำสามขึ้นไป
 ความชชชม้อยกขแผนคน ฝ่ายคักคักกฤษฏานภาพคงชคตยราชผู้หนึ่ง
 ยคนอทากไ้ราชโฮรส ฝ่ายพระยานครก็ไท้ไปตามเสด็จพระราช
 คำนันช่วยทำอารยทซึ่งชัยเขมร พมาซำคัก ครนระเอาไว้ให้ยังกข
 พลช่วยการแผนคน พระนครศรีอยุธยาเป็นฝำเป็นทวยเสวีสัน
 ประการหนงกมทาสกรรมกรแต่ยสืบ ตามสืบ ทาคองการทอยไม่
 ฝ่ายเจ้านราชสุรวงศ์สุวรรคาลัย ควรให้ไ้ยำรงโยชาทหาร ทำ
 การยทสืบประยทซึ่งชัยต่างพมาซำคัก ประการหนงควรให้สืบสาว
 ชซึ่งสมุสยสองกำนัน ยำรงฝ่ายหน้าฝ่ายในให้สรรพด้วยถกรมราช
 บานราชาโกศจงเป็นเกษรคัยศ ทรงพระนามเป็นพระยประเทศราช
 ธิราชการผ่านแผนคน เมืองนครศรีธรรมราชเหมือนอย่าง กรุงกัมพูชา
 ชยค "

ถึง พ.ศ. ๒๓๒๕ เป็นบท ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โปรดให้
 ลตฐานะเสนาบดีกรมมหาดการศรีธรรมราช ลงเป็นเพียงกรมการ
 เมืองเอก แยกเมืองสงขลา, ยักตาน, ไทรบุรี, ตรังกาน, ชนคอง
 กอกรุงเทพฯ ให้นครศรีธรรมราชลตจากประเทศราชลงมาเป็นชนทว
 เมืองเอก (ข้อความพิสดารอยู่ในสำสันตราคองเจ้าทมน เช่นเจ้า
 พระยานคร พิมพ์อยู่ในประชุมพงศาวดารภาคที่ ๒)

ต่อมาขมระไว้ พ.ศ. ๒๓๒๗ เป็นบท ๓ ในรัชกาลที่ ๑ พระ
 รัตนครถูกลตชพระยล ปลดจากราชตำแหน่ง ให้นำประเทษอยู่
 ณ กรุงเทพฯ จนลตชภพระชนมายุ

รวมสกุลต่าง ๆ ที่สืบเชื้อสายจากพระธิดาพระเจ้านคร

๑. บุรณะศิริ ๒. สุจริตกุล ๓. ภูมรัตน์ ๔. อิศร์ศักดิ์
 ๕. ก้าว ๖. เกศรา ๗. ธนุศักดิ์
 ๘. นนทศักดิ์ ๙. พงศ์สิน ๑๐. นพวงศ์
 ๑๑. สุประคัมย์ ๑๒. ธรรมสโรช ๑๓. รุ่ง
 ไพโรจน์ ๑๔. พัฒนาศิริ ๑๕. เสนนคร ๑๖. ไกมารกุล
 ๑๗. ราชวงศ์ ๑๘. ศิริวิชัย ๑๙. วังนวงศ์
 ๒๐. ...

หมายรับสั่งในการเฉลิมพระยศ

พระเจ้าขัติยราชินิกม สมมติมหีสวรรย์

พระเจ้านครศรีธรรมราช

วันเสาร์เดือน ๑๑ ขึ้น ๒ ค่ำ จุลศักราช ๑๑๓๘ บวชออกสู่ศึก
(ตรงกับ พ.ศ. ๒๓๑๘) เจ้าพระยาศรีธรรมมาธราชรับสั่ง ให้
ข้าตักษณจาริกพระนามเจ้านครลงแผ่นพระสุพรรณบัตร ความทรงพระ
กรุณาตั้ง (ว่า) "ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ให้พระยานครคินเมืองเป็นเจ้าขัติยราชินิกมสมมติ
มหีสวรรย์ เจ้านครศรีธรรมราช เยลไปณวันอาทิตย์ เดือน ๑๑ ขึ้น
๓ ค่ำ บวชออกสู่ศึก เวลา ๕ โมง ๗ บาท" วัตถุประสงค์มาบังทอ
เจ้าเรณูพระปรีตวร พระยายมราช หลวงรักษ์ กรมวัง ขุนทัพ กรม
นา หม่อมพศมโกษา กรมท่า นายคึกคักมหาดเล็ก หลวงเทพสมยศ
ชาวกท ขุนมหรสพอไวหาร นางพร้อมกัน นายทองคำ ข้าตักษณ
จาริกพระสุพรรณบัตรเป็นอักษร ๓ บรรทัด แผ่นทองยาว ๑๔ นิ้ว กว้าง
หนัก ๖ สลึง กว้างทองสูง ๕ นิ้ว กว้าง ใหญ่รอบ ๖ นิ้ว หนัก ๒
บาท ๓ สลึง เพื่อง กว้างเงินสูง ๖ นิ้ว กว้าง ใหญ่รอบ ๗ นิ้ว หนัก ๑
บาทสลึง ต่างพระเศวตงมหาสมยศให้ทำสั่งให้ข้าตักษณแล้วได้ถ่วง
งาสูง ๑๕ นิ้ว ใหญ่รอบ ๑๓ นิ้ว ได้ถ่วงแพระม่วงก้านแย่งผูกทองแบน

ขลุ่ยแพรงแกง ๑ มพานรอง ๒ ซันมขตย ๑ หุ้มถึงแพรงแกงลาอทองดก
 ไหมระไผ่เขียว พระคลังวิเศษโตทำสังไห้อาตักยณ แล้วขี้คกรากรม
 อาตักยณเป็นรูปเทวดาธกรถือพระขรรค์ ประจำปากดงทอง ๒ ซัน
 กรมพระแสง ในเขาเครื่องตนผาพระราชทาน พระมาตาอย่างฝรั่ง มี
 พระเกี้ยว พระยกา มขนนการะเวก ยกาหนัก ๒ บาท เกี้ยวหนัก ๓
 บาท ๓ สี่ลง ยอกหนัก ๗ สี่ลงเพือง ทรงประพาสกำมะหยี่พ่นเหล็ก
 ๑ หนัก ๒ ตำลึง ๒ สี่ลง ๒ ไร่ (รวมทอง) ๔ ตำลึง ๒ สี่ลง
 ๒ ไร่ พระสนับเพลาเชิงงอนพ่นเหล็ก ๑ ผลิตของพระองค์เข็มชาย
 ขย้างนอชยกานเบงพ่นแกง ๑ กลมประทมนลายพ่นแกงเทพนมชุบ
 แพร ๑ ผลิตของพระองค์ขมบูน แพรผคทองพ่นแกง ๑ พระธษาลาย
 ๒ คย ๒ ผน พนขาว ๑ (รวม) ๒ (ผน) พระแสงกรรขรของทรงหนัก
 ทองชงศ์ ๑ ตำลึง ๓ บาท ๓ สี่ลง ๑ พระแสงกายณยันด้านกลบยง
 หางองค์ ๑ พระแสงหอกย่นลายทองศ์ ๑ พระแสงบนย้าวของทรง
 องค์ ๑ พระแสงบนสนท้ายหอยโข่งองค์ ๑ พานพระเศียรเจ้าพลกกลบ
 ย้องศ์ ๑ พระเท้าทองเจ้าพลกหนัก ๑ พานทองรองพระเท้าเจ้าพลก
 หนัก ๑ พระสุพรรณภาชน์เงินของทวารหนัก ๑ พระสุพรรณภาชน์
 เงินของควาหนัก ๑ พระสุพรรณราชเงินอย่างเทศหนัก ๑
 คัดค้ำดง ค้ำตรา ค้ำขรมแนม ช่งเจ้านครระไก่ออกไยผ่าน
 เมืองนครคร่งน และเจ้าพนักงานทงข่งระไก่อรับพระราชทานทวชน
 เทาคว กยเป็นเจ้าพระยานคร เป็นเงิน ๔๑ ช่ง ๓ บาท ใน
 ค้ำขบสัง ๔ คอ ๆ ละ ๖ ตำลึง เป็นเงิน ๑ ช่ง ๔ ตำลึง
 ค้ำทูลผลิต ๑ ตำลึง ค้ำทง ๒๐ ช่ง ค้ำตรา ๑๐ ช่ง รวม ๓๐

ซึ่ง กรมพระแสงในซ้าย ใ้ค่ารักษาตราพระราชโองการ ๓
 พระครุฑพาท แล้วใ้เชิญออกบิณฑบาตพระราชโองการจำของพระครุฑพาท
 ๓ ซึ่ง กรมอาลักษณ์ใ้แก่พระราชโองการจารึกพระสุพรรณบัตร
 ๓ ซึ่ง บายศรีซ้ายขวา เทียนเงินเทียนทอง ศิริษะสุกร ๑ ใ้ชาวรวง
 พระราชโองการ ๑ ใ้ชาวนุ่งห่มจารึกพระราชโองการ ๓ ใ้
 สนมใ้เชิญตราพระราชโองการ พระครุฑพาทไปส่งถึงเรือพระที่นั่ง
 ใ้ ๑ ซึ่ง ค่าภูธราหรัยผ่านเมือง กรมท่าใ้แก่ ใ้ ๓
 ค่าลง ค่าคราน้ำห้วเมืองรายทาง ปลุกหอรัยพระราชโองการและ
 ทำกิจการสำหรับตำแหน่งทองปวง ๓ ค่าลง ๑ บาท คนทามพระมณ
 ย์ตราพระราชโองการ ๑๐ คน ใ้เครื่องส่งแห่งพระราชโองการ ๑๐
 คน ๆ ละ ๒ บาท ใ้สับป้อน ๔ คน ๆ ละ ๒ บาท กลองชนะ ๓ คู่
 คนยกคนทง (รวม) ๓ คน ๆ ละ ๒ บาท แครงคนคู่หนึ่ง ๒ คน ๆ
 ละ ๒ บาท ขุนเพชรภูมิ กรมช่างเขียน ใ้เขียนเรือพระที่นั่งสำ
 หรัยทรงพระราชโองการ บายศรีซ้ายขวา ๒ สำรับ เทียนเงิน
 เทียนทองคู่หนึ่ง ศิริษะสุกรคู่หนึ่ง ใ้ชาวลำหรัยนุ่งห่มเขียนเรือพระ
 ที่นั่งสำรับหนึ่ง เงินถ่านลห ๓ ค่าลง ใ้ช ๓ ค่าลง รวม ๒ ค่าลง
 พันเงิน พันทอง ใ้ค่าพระราชทานพระเสลี่ยง ๓ ค่าลง พระกรต ๓
 ค่าลง รวม ๒ ค่าลง คิครุฑเขากนเขกเสริ่งเงิน ๔๑ ซึ่ง ๓ บาท
 ยกค่าลง ๒๐ ซึ่ง ค่าตรา ๑๐ ซึ่ง (รวม) ๓๐ ซึ่งเสียบแล้ว คองระ
 ใ้เสียบเตคาเขกเสริ่ง นอกค่าคงค่าตราเงิน ๑๐ ซึ่ง ๑๑ ค่าลง
 ๓ บาท

ถ้าเป็นแต่เจ้าพระยานคร หักลงกึ่งหนึ่ง กึ่งเรียกกึ่งหนึ่ง
 กงคาตงค่าตราและเขคเส้งทรงป่วง สี่รเขากนเขนเงิน ๓๐ ชั่ง ๕ ตำลึง
 ๓ บาท ๒ สลึง ยกค่าคง ๑๐ ชั่ง ค่าตรา ๕ ชั่ง (รวม) ๑๕ ชั่ง
 แล้วคงจะไคเสียแต่ค่าเขคเส้งนอกกว่าค่าตราเขนเงิน ๕ ชั่ง ๕ ตำลึง
 ๓ บาท ๒ สลึง

ถ้าพระราชสวามี พระราชโองการ โดยเสด็จพระราชดำเนน
 ติงหวมองไค เจ้าพนักงานกรมอาลักษณ์ไครบพระราชทานค่าตำแหน่ง
 ศักดิ์ผู้รักษาเมืองมือง และเจ้าทตวงกรมการ นายรเวาง นาย
 พระชนอน คำนคอย สิบร้อยอายุค และแขวงนายบ้านนายอำเภอ
 และพระ ทตวง ขนหมนวเคศชาส่วย และส่วยชองกองชางทรงปวง
 กรวยดววยขงคตมเคศชาชกมาน ค่าชกลอง เขนค่าตำแหน่งศักดิ์
 ขนชนอน ๑ ค่าตั้ง ๒ บาท ค่าชกมาน ๑ เฟื้อง บักลอง ๑ เฟื้อง
 แตร ๑ เฟื้อง ชวงชนอน ๓ บาท แตร ๑ เฟื้อง และพระทตวง
 ขนหมนกรมการ และนายรเวางนายบ้านนายอำเภอและเจ้าทตวงขน
 หมนวเคศชาส่วยชองกองชางทรงปวง เสียค่ากรวยขงคตมและค่าชก
 มาน ค่าชกลอง เขนค่าตำแหน่งศักดิ์ตามบรรดาศักดิ์ แต่หน้า ๑๐๐
 ขนไปเสียค่าตำแหน่งศักดิ์ ๑๐๐ สลึง ๒ สลึง แต่หน้า ๑๐๐ ขนไปถิง
 นา ๑๐๐๐๐ เสียมิย ๑๐๐ สลึง ๒ สลึง และเสียค่าชกมานและเบ
 กลองและแตรเหมอนกันทุกคน

ประวัติสังเขป

เจ้าพระยาสุธรรมมนตรีศรีโคกราชวงศ์ (เจ้าพัฒน์)

เมื่อนครธรรมราชปรารภเป็นแคว้นอิสระใน พ.ศ. ๒๓๑๐ นั้น
เจ้าพระยาสุธรรมมนตรีศรีโคกราชวงศ์ (เจ้าพัฒน์) ก็ได้เป็นเจ้า
ดำรงตำแหน่งไต่ไม่ทราบ ปราบภูมามโนพระราชพงศาวดารเรียกแต่ว่า
เจ้าพัฒน์ เป็นราชบุตรเขยพระเจ้านคร ซายาคือเจ้าหญิงนวลพัสว
เจ้าหญิงปราง บุรสุนทรดา ๒ องค์ คือเจ้าหญิงนุ้ยใหญ่และเจ้าหญิง
นุ้ยเล็ก ต่อมาในสมัยกรุงธนบุรี เจ้าพัฒน์ได้เป็นพระมหาดูปราช
แห่งนครศรีธรรมราช จะมีพระนามพิเศษอย่างไรไม่พยหลักฐาน

ระหว่างที่ดำรงตำแหน่งพระมหาดูปราช เลิศไปในงาน
พระราชสงครามมีความชอบอันใหญ่ยิ่ง บังเอิญซาฮานซันซิงลง สม
เด็จพระเจ้าตากสินมหาราชหฤทัยสังสาร และไปรบปราบ ความ
สามารถเข้มแข็งของพระมหาดูปราชมากทศก จึงทรงพระกรุณาพระ
ราชทานเจ้าหญิงปราง (น้องเจ้าหญิงนวล) ซึ่งรัชการในราชสำ
นักทรงครรภ์แล้ว ๒ เดือน ให้เป็นชายาพระมหาดูปราช แต่พระ
มหาดูปราชรับพระราชทานไปเป็นแม่เลี้ยง ด้วยความเคารพในพระ
มหากุณาคือศุภทาใดถือเป็นชายาไม่ ส่วนครรภ์ก็มั่นนประสูติในก

วอก พ.ศ. ๒๓๑๘ เป็นชาย คอเจานอย ถึงเล้ามาแล้วในพระประทักษิณ
ถึงเขปพระเจ้าชคคัยราชันกรม

ถึง พ.ศ. ๒๓๒๗ พระเจ้าชคคัยราชันกรมถูกถอดพระยศปลด
จากราชตำแหน่ง ยอนนครศรีธรรมราชจากชนประเทศราช ลงเป็นชน
เมืองเอก พระมหาอุปราชพ้นจากราชตำแหน่งพระมหาอุปราชด้วย
นตไศริยบรรดาศักดิ์เป็นขุนนางที่เจ้าพระยามนตรีศรีธรรมราช (มีล้านนา
ทรงตั้งพมพอย ในประชุมพงศาวดารภาคที่ ๒)

บมระแม พ.ศ. ๒๓๕๔ ปีที่ ๓ ในรัชกาลที่ ๒ เจ้าพระยามนตรีศรี
ธรรมราช (เจ้าพมม) ลาออกจากตำแหน่งผู้ครองนครศรีธรรมราช
เพราะชราภาพ จึงโปรดให้เลื่อนขึ้นเป็นเจ้าพระยาสุธรรมม
นตรีศรีโคกราชวงศ์ เศษชูฟงศ์โตไชย อนโทยชัยค อภัยพิริยปรากฏ
พาทแล้วโปรดให้พระบริรักษ์ภูเขศร (เจ้าน้อย) เป็นพระยาศรีธรรมมา
โคกราช ฉาคเคไชไชย อภัยพิริยปรากฏพาท พระยามนตรีศรี
ธรรมราชสืบสนองต่อมา

เจ้าพระยาสุธรรมมนตรีศรีโคกราชวงศ์ (เจ้าพมม) ยังมีบุตร
ธิดาเมื่อครั้งครองนครศรีธรรมราชอีก คือ

๑. พระยาภักคภุจร (มีม เณนกร) ฝ่ายพระราชวังบวร

๒. ท่านผู้หญิงหนู เณนกร ภรรยาเจ้าพระยาทิพากรวงศ์

(เจ้า ขุนนาค)

๓. นายร่วงง (ชัน เณนกร)

๔. พระราชภักดี (ราช ฌ นทร) ยกกระบัตรนครศรีธรรมราช

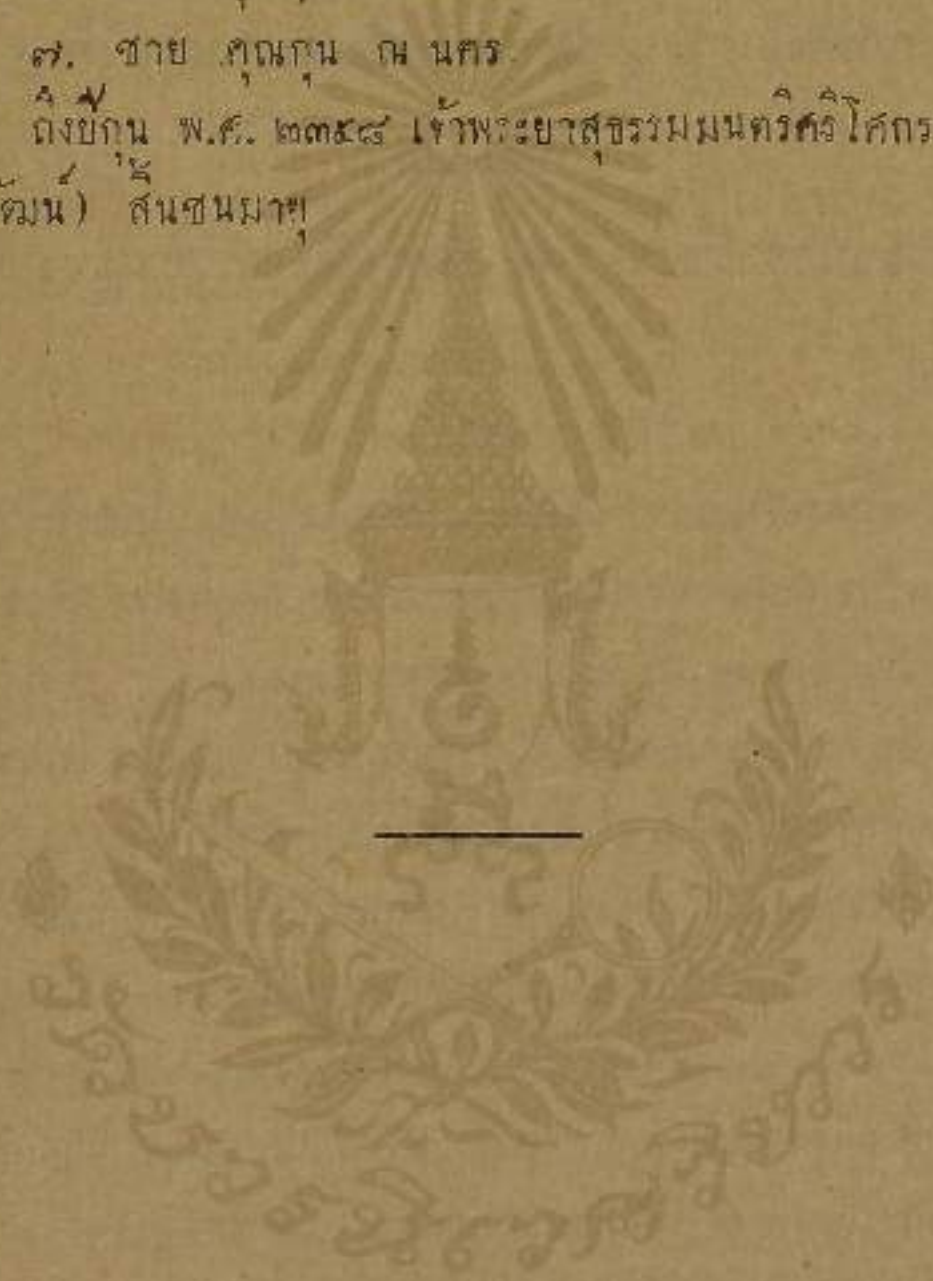
๕. ชาย คุณใจ ฌ นทร

๖. ชาย คุณฤกษ์ ฌ นทร

๗. ชาย คุณกน ฌ นทร

ถึงบกน พ.ศ. ๒๓๕๘ เจ้าพระยาสุธรรมมนตรีศรีไศยราชวงศ์

(เจ้าพจน) สันชนมาฯ

ประวัติสังเขปเจ้าพระยามคร (เจ้าน้อย)

แม่ทัพใหญ่ ผู้สำเร็จราชการทัพศึกภาคใต้

ฝ่ายตะวันตก

ผู้ครองนครศรีธรรมราช ไทรบุรี ตรังกามู เปหฺระ

เจ้าพระยามคร (เจ้าน้อย) เป็นราชโอรสสมเด็จพระเจ้าตาก
สิน กิ่งปรากฏพระนามในบัญชีลำดับสกุลเชื้อสายพระราชวงศ์กรุง
ธนบุรี พิมพ์ครั้งที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๑

ประวัติเบื้องต้นของเจ้าพระยามคร (เจ้าน้อย) ได้กล่าวมา
แล้ว ในตอนที่ช่วยพระบรมวงศ์สังเขปพระเจ้านครศรีธรรมราช และ
ประวัติสังเขปเจ้าพระยาสุธรรมมนตรีศรีไศยราชวงศ์ (เจ้าพัฒน์)

ในสมัยกรุงธนบุรี เจ้าพระยามคร (เจ้าน้อย) ดำรงอิสริย
ยศเป็นเจ้าราชบุตรพระมหากษัตริย์ (พัฒน์) แห่งนครศรีธรรมราช
ครั้นสิ้นสมัยกรุงธนบุรีแล้ว ได้รับราชการในตำแหน่งมหาดเล็กพระ
ราชวงศ์หลวงกรุงรัตนโกสินทร์มาจนปลายรัชกาลที่ ๑ จึงได้รับพระราช
ทานบรรดาศักดิ์เป็นพระบริรักษ์ภูเบศร์ มีข้อความพิสดารปรากฏในครา
นลยกิจดังต่อไปนี้

หนังสือเจ้าพระยาอัครมหาเสนาธิบดี อภัยพรขรรค์ไชยศรี

แก่งแย่งใหญ่เสวยราชการไปแก่งหนึ่งสิ่งใดได้ ประการหนึ่งให้พระบริ
 รักษ์ภูเขศร ครอบครองราชการสำหรับเมืองค่ายศุภระศุภชรบ ระเบียบ
 เชิงเห็น ศาลากลาง จวน ทำเนียบ คุกกลาง ชั้นใหญ่ ชั้นน้อย
 กระสุนปืนประลิว เรือรบ เรือโต และโรงเรียนใหญ่ น้อย สิ่งใดมีอยู่สำ
 หรับเมืองมากนักอย่าเอาไป ข้าราชการทุกฝัองประการใดให้พระบริรักษ์
 ภูเขศรว่ากล่าวเร่งรัดเร่งพณถึงงาน ให้ทำเช่นไว้ให้มั่นคงก็จะได้เอาราช
 การสะดวก

อนึ่งให้รู้บัญชีไพร่พลเมือง และจำนวนเลขสักคงเดิม และชน
 หมวกโตของโต มากน้อยเท่าใด มีลูกหมู่เท่าใด ให้เอาบัญชีไว้ให้
 แจ่ง จะได้กระเกณฑ์เอาราชการทั่วหน้ากัน

ประการหนึ่งให้พระบริรักษ์ภูเขศร ปรึกษาศววยเจ้าพระยานคร
 กรมการ จัดแจงเรือรบเรือโต และแต่งหลวงขุนหมื่นชาวบ้านนอกเรือ
 ลาดตระเวนทุกซำทั่วทั้ง พึงทักษ์รักษาประจำคอกบ้านโรงกวัดจีน อย่าให้
 พม่าเข้าคัก และสลัดศัคว์เล็กลลอกเข้ามา ขยเข้าผู้ คนเข้า ขอบ ขัดจ
 เสมาไปได้

ประการหนึ่ง ทกวนนการศึกสงครามยังหวังยังไม่ ให้พระ
 บริรักษ์ภูเขศร ผู้ช่วยราชการ คัดอ่านปรึกษาด้วยเจ้าพระยานคร
 กรมการ จัดแจงตักมเต่งไพร่พลทหาร ให้ชำนาญไว้ให้สรรพด้านเห็น
 ว่าพรรคพวกสมกำลังของผู้ใด ของเขาสามารถห้าวหาญ ให้จัดคงเป็น
 หลวง ขุนหมื่น นายหมวก นายกอง ควบคุมเลขอาทมาต ให้เขียน
 หมวกเชนตของพร้อมมูลไว้ มีตราสงครามทุกคำคนมาประการใด
 จะได้กระเกณฑ์เอาทันที

ประการหนึ่ง เลขหมวกของโคทลบลักหนึ่มลนายออกไปซุ่ม
 ซ่อนอยู่ ณ บ้างซอกห้วยธารเขา มีโคมาลัก ๓ ๔ ตัว ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐ ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐ ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐ ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕ ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐ ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐ ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐ ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐ ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐ ๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐ ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐ ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐ ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐ ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐ ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐ ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐ ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐ ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐ ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐ ๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐ ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐ ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐ ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐ ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐ ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐ ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐ ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐ ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐ ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐ ๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐ ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐ ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐ ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐ ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐ ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐ ๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐ ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐ ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐ ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐ ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐ ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐ ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐ ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐ ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐ ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐ ๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐ ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐ ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐ ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐ ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐ ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐ ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐ ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐ ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐ ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐ ๘๐๑ ๘๐๒ ๘๐๓ ๘๐๔ ๘๐๕ ๘๐๖ ๘๐๗ ๘๐๘ ๘๐๙ ๘๑๐ ๘๑๑ ๘๑๒ ๘๑๓ ๘๑๔ ๘๑๕ ๘๑๖ ๘๑๗ ๘๑๘ ๘๑๙ ๘๒๐ ๘๒๑ ๘๒๒ ๘๒๓ ๘๒๔ ๘๒๕ ๘๒๖ ๘๒๗ ๘๒๘ ๘๒๙ ๘๓๐ ๘๓๑ ๘๓๒ ๘๓๓ ๘๓๔ ๘๓๕ ๘๓๖ ๘๓๗ ๘๓๘ ๘๓๙ ๘๔๐ ๘๔๑ ๘๔๒ ๘๔๓ ๘๔๔ ๘๔๕ ๘๔๖ ๘๔๗ ๘๔๘ ๘๔๙ ๘๕๐ ๘๕๑ ๘๕๒ ๘๕๓ ๘๕๔ ๘๕๕ ๘๕๖ ๘๕๗ ๘๕๘ ๘๕๙ ๘๖๐ ๘๖๑ ๘๖๒ ๘๖๓ ๘๖๔ ๘๖๕ ๘๖๖ ๘๖๗ ๘๖๘ ๘๖๙ ๘๗๐ ๘๗๑ ๘๗๒ ๘๗๓ ๘๗๔ ๘๗๕ ๘๗๖ ๘๗๗ ๘๗๘ ๘๗๙ ๘๘๐ ๘๘๑ ๘๘๒ ๘๘๓ ๘๘๔ ๘๘๕ ๘๘๖ ๘๘๗ ๘๘๘ ๘๘๙ ๘๙๐ ๘๙๑ ๘๙๒ ๘๙๓ ๘๙๔ ๘๙๕ ๘๙๖ ๘๙๗ ๘๙๘ ๘๙๙ ๙๐๐ ๙๐๑ ๙๐๒ ๙๐๓ ๙๐๔ ๙๐๕ ๙๐๖ ๙๐๗ ๙๐๘ ๙๐๙ ๙๑๐ ๙๑๑ ๙๑๒ ๙๑๓ ๙๑๔ ๙๑๕ ๙๑๖ ๙๑๗ ๙๑๘ ๙๑๙ ๙๒๐ ๙๒๑ ๙๒๒ ๙๒๓ ๙๒๔ ๙๒๕ ๙๒๖ ๙๒๗ ๙๒๘ ๙๒๙ ๙๓๐ ๙๓๑ ๙๓๒ ๙๓๓ ๙๓๔ ๙๓๕ ๙๓๖ ๙๓๗ ๙๓๘ ๙๓๙ ๙๔๐ ๙๔๑ ๙๔๒ ๙๔๓ ๙๔๔ ๙๔๕ ๙๔๖ ๙๔๗ ๙๔๘ ๙๔๙ ๙๕๐ ๙๕๑ ๙๕๒ ๙๕๓ ๙๕๔ ๙๕๕ ๙๕๖ ๙๕๗ ๙๕๘ ๙๕๙ ๙๖๐ ๙๖๑ ๙๖๒ ๙๖๓ ๙๖๔ ๙๖๕ ๙๖๖ ๙๖๗ ๙๖๘ ๙๖๙ ๙๗๐ ๙๗๑ ๙๗๒ ๙๗๓ ๙๗๔ ๙๗๕ ๙๗๖ ๙๗๗ ๙๗๘ ๙๗๙ ๙๘๐ ๙๘๑ ๙๘๒ ๙๘๓ ๙๘๔ ๙๘๕ ๙๘๖ ๙๘๗ ๙๘๘ ๙๘๙ ๙๙๐ ๙๙๑ ๙๙๒ ๙๙๓ ๙๙๔ ๙๙๕ ๙๙๖ ๙๙๗ ๙๙๘ ๙๙๙ ๑๐๐๐

ประการหนึ่ง จะพิจารณาพิพากษาคติสนคตถ้อยความ ของ
 อาณาประชาราษฎรประการใด ให้ตั้งอยู่ในคตทั้งสี่ อย่าให้ประกอบ
 ไปด้วยความชิงชังริษยา ให้พิจารณาจงเป็นยศเป็นธรรม ตามพระ
 ราชกำหนดกฎหมาย

ประการหนึ่ง ให้พระบรมราชูปถัมภ์ มีนาใจโอบอ้อมเมตตา
 ถูกราษฎรทั่วทุกชั้นชน พระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ พระราชทาน
 ถูกราษฎรทั่วทุกชั้นชน ให้อยู่เย็นเป็นสุข สักสมหมายให้ท่าน เจ้าเรือนเมตตา
 ภาวนาสถิตด้วยพึ่งพระธรรมเทศนา รักษาศีลห้าศีลแปด และบรรณ
 ปฏิสังขรเนวักวาอาราม พระพุทธรูป พระสถูป พระเจดีย์สถานชวนใจให้
 รุ่งเรืองสุกใส จะใดเป็นกุศลสืบไป

ประการหนึ่ง ส่วยสาอากรซึ่งชน ๓ ของพระคลังหลวง มีอยู่
 ณ เมืองนคร แขวงเมืองนครมาคน้อยเท่าใด ถ้าถึงงวดจะใดส่งแล้ว
 ก็ให้พระบรมราชูปถัมภ์ ตกเดือนราวกลางแก่กรมการเจ้าพนักงาน
 นายหมวก นายถอง ให้เร่งรัดคุมเอาชุก ส่วยสาอากรของหลวง
 เข้าไปส่ง ณ กรุงเทพมหานครให้ครบ อย่าให้ค้างส่งงวด ล่วงขี้ไป

อนึ่ง ถึงเทศกาลพระราชพิธีตรุษสารท ก็ให้พระบริรักษ์ยกเบ็คร
 พร้อมด้วยเจ้าพระยานคร กรมการ ทลวงขุนหมื่นกรมการ ข้าราชการ
 ผู้ช่วยของกองช่าง ครุภณณ์คุ้มห้าม กรวยถวายเป็นคัมภีร์พระราชทาน
 นำพระพิพัฒน์สังหารคามพระราชกำหนดกฎหมาย อย่างธรรมเนียมสืบ
 มาแต่ก่อน ถ้าผู้ใดขาดมิได้ก่อนนำพระพิพัฒน์สังหาร ก็ให้ยกส่งตัว
 เข้าไป ณ กรุงเทพมหานคร จะเอาตัวเป็นโทษโดยบทพระอัยการ

อนึ่ง ให้พระบริรักษ์ยกเบ็คร กำชับว่ากล่าวกับเสมียน ทนาย
 ข้าราชการ สัมภักดิ์สมาชิคย์ อย่าให้คบกันเป็นโจรผู้ร้ายปล้นสะดม คัด
 พลฉกชิง ล้อถอยยัก เอาพัสดุของเงินเครื่องอัญมณี ของสมณะ
 ชั่วพรหมฉ้อฉลอาชาราษฎรไพร่บ้านพลเมือง ลูกค้าวาณิชทางบก
 ทางเรือ แลสืบสนกันฉ้อฉล, ซ้อฉนขายฉน, ทำลายพระพุทธรูป, พระ
 สถูป, พระเจดีย์, พระศรีมหาโพธิ์, พระอโยธย, พระวิหารการเปรียญ
 วัดวาอาราม ข้าราชการเอางาแลขนาย ข้าราชการอันมีคุณ คัดค้นไม่ฉนมี
 ผล ลักลอบซื้อขายสิ่งของของห้าม กระทำให้ผิดด้วยพระราชกำหนด
 กฎหมาย ห้ามปรามเก่าใหม่ แต่สิ่งใดสิ่งหนึ่งใดเป็นอันขาดก็เคียว

กรณหนังสือมาถึงวันใด ก็ให้เจ้าพระยานคร กรมการ
 ลอกเอาท้องตราไว้แล้ว ให้ส่งต้นตราตงน ให้แก่พระบริรักษ์ยกเบ็คร
 ผู้ช่วยราชการ ทำราชการตามพนักงานพิทักษ์รักษาขนบธรรมเนียม
 ตำแหน่งพล ผู้ช่วยราชการสืบไป ให้เจ้าพระยานคร กรมการ ทำตาม
 หนังสือรับสั่งนงทุกประการ

หนังสือมา ณ วันพฤหัสบดี เดือน ๘ ขน ๗ คำ ขชาตอัฐศก

ปีที่ ๓ ในรัชกาลที่ ๒ พระบรมโกศเขศวร โทเลอนชนเป็น
พระยาครองนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๓๕๔ (มีตำแหน่งทรงตั้งพิมพ์
อยู่ในประตุมพงศาวดารภาคที่ ๒)

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๕ (ปีที่ ๑๔ ในรัชกาลที่ ๒)
โทเลอนชนเป็นเจ้าพระยานคร ปรากฏในสารตราถึงท้าว
สารตราตั้งท่านเจ้าพระยาอัครมหาเสนาธิบดี อภัยพิริยปรากรม
พาหุสุมหพระกธาโหม ให้มาแก้ตหลวงพรหมเสนา ผู้ว่าที่ปลัด หลวง
เทพเสนา สุราษฎร์ และกรมการเมืองนคร

ด้วยทรงพระกรุณาตรัสเห็นขอเกล้าเห็นขอกระหม่อมสั่งว่า เมือง
ไทรนั้น แด่ก่อนเมื่อพระยาไทรยังช่วยเมืองไทร หาเป็นทิ้งระวางพระ
ทัยได้ไม่ ด้วยพระยาไทรคิดราชการไม่ชอบตรงต่อกรุงเทพพระมหา
นคร และเมื่อต้นมะเส็งตรีนศึก (พ.ศ. ๑๑๘๓ ตรงกับ พ.ศ. ๒๓๖๕)
บอกขอราชการออกไปว่า พม่าจะยกมากระทำแก่เมืองชั๊กยี่ได้ ให้
พระยาไทรก็ชักชวนครอบครัวคนและเรือไว้ให้พร้อม จะได้ออกหนุนช่วย
กันรบพุ่งทันต่อที่ พระยาไทรก็หากระทำตามต้องการไม่ หลีกตัว
ลงไปอยู่ ณ ที่มะโยะ แม่น้ำราชการมาตั้งเสียเมืองไทร พระยา
นครมีไว้ใจ ยกลงไปป้องกันรักษาเมืองไทร พระยาไทรเป็นคนฉกหนี
ลงไปอยู่ ณ เมืองเกาะหมาก กลับเป็นซบด คบคิดกันคุมสมัครพรรค
พวกลงมาจะคิดกองทัพพระยานคร ๆ รั้ความ แต่งกองออกสู้รบ
พวกแขกแตกหนีไป พระยานครหาเมืองไทรไว้ได้ ครองสนพระ
ราชอโระโย่ทางหนึ่ง พระยานครมีความชอบเป็นอันมาก ไปรบ
เกล้าให้เลื่อนพระยานครขึ้นเป็นเจ้าพระยาอัครมหาเสนาธิบดี

ไซยชัย มโหสถวิยาธิปัตย์ อภิชพริยปรากกรมพาท เจ้าพระยามนตรีศรีวิกรม-
 ราช พระราชทานเมืองไทร เมืองเยหระ ไทชนแกเมืองนคร ให้
 เจ้าพระยามนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการ จัดแจงเมืองไทร เมืองเยหระให้
 ราชคยา แต่เงินส่วยสาอากร ณ เมืองไทร ซึ่งระไค้เข้าทอ้งพระคลัง
 หลวงนน สึงโคจ้านวนขลละมากน้อยเท่าใค ถึงก่าตนคงวคยแลง
 ก็ให้เจ้าพระยามนตรีเรียกเอาเงินส่วยสาอากร สึงเข้าไป ณ กรุงเทพ
 พระมหานคร ให้ศรม ขย้าให้เงินหลวงขาคค่างลวงงวคยไปแต่
 จ้านวนหนงใคเขียนอนขาคทเคยว

สารตรา มา ณ วันศุกร์ เดือนยี่ ขึ้น ๑๐ ค่ำ รุศคักราช ๑๑๘๔
 บรมเมย นกษัตริย์จักรวาลิก (พ.ศ. ๒๓๖๕)

เจ้าพระยามนตรี (เจ้าหนชัย) มีบุตรธิดาตามทบปรากฎนามใน
 หนงสือลำดับสกุลเชื้อสายพระราชวงค์กรุงธนบุรี คือ

- (๑) เจ้าจอมมารคาน้อยใหญ่ ณ นคร ในรัชกาลที่ ๓
- (๒) เจ้าจอมน้อยเล็ก ณ นคร ในรัชกาลที่ ๓
- (๓) เจ้าพระยามหาศรีวิกรมพลไปถ่มถเทพชาคา (น้อยใหญ่
 โถมวณกุล ณ นคร) ผู้รักษากรุงเก่า
- (๔) เจ้าพระยามนตรี (น้อยกลาง ณ นคร)
- (๕) พระยาเส้นหามนตรี (น้อยเขยต จากตรงคกกล)
- (๖) พระยาบริรักษ์ภริช (แสง ณ นคร) เจ้าเมืองไทรบุรี
 แล้วยายมาเป็นผู้รักษาเมืองพงงา
- (๗) พระยาเส้นานชิต (นุก ณ นคร) ผู้รักษาเมืองตะกั่วข่า
- (๘) พระยาวิเศษตสโรกร (กล่อม ณ นคร) ปลัดคเมืองนคร

ศรีธรรมราช

(๙) พระยากาญจนเกษียฐย์ (พุ่ม ฅ นคร) ผู้รักษา
เมืองกาญจนเกษียฐย์

(๑๐) พระยาศรีธานี (ม่วง ฅ นคร) ผู้รักษาเมืองตรัง

(๑๑) พระวิเชียรไตร (หง ฅ นคร) ปลัดเมืองนครศรี

ธรรมราช

(๑๒) พระเจริญราชฤทธิ (ฉิม ฅ นคร) ผู้รักษาเกาะสมุย

(๑๓) พระราชานฤทัย (ภู่ ฅ นคร) ผู้รักษาเมืองท่าทอง

(๑๔) พระยาศรีสุพรรณเกษียฐย์ (เสิม ฅ นคร) ปลัดเมือง

กาญจนเกษียฐย์

(๑๕) ท้าวศรีสุทรา (กลิ่น ฅ นคร)

(๑๖) ชาย คุณเดอน ฅ นคร

(๑๗) พระนิกรบริบาล (จัน ฅ นคร) ผู้ช่วยราชการเมือง

พังงา

(๑๘) ชาย คุณเดช ฅ นคร

(๑๙) หลิ่ง คุณเทม ฅ นคร

(๒๐) เจ้าจอมเข้มน ฅ นคร ใน ร. ๓

(๒๑) เจ้าจอมพิน ฅ นคร ใน ร. ๓

(๒๒) ท้าวภัย ฅ นคร ใน ร. ๔

(๒๓) เจ้าจอมพุ่ม ฅ นคร ในกรมพระราชวังบวร ร. ๓

(๒๔) เจ้าจอมปราง ฅ นคร ในกรมพระราชวังบวร ร. ๓

(๒๕) เจ้าจอมตลับ ฅ นคร ในกรมพระราชวังบวร ร. ๓

(๒๖) เจ้าจอมปรีก ฅ นคร ในกรมพระราชวังบวร ร. ๓

(๒๗) เจ้าจอมทิม ฅ นคร ในกรมพระราชวังบวร ร. ๓

(๒๘) เจ้าจอมอ้อม ฅ นคร ในกรมพระราชวังบวร ร. ๓

(๒๙) เจ้าจอมคล้าย ฅ นคร ในกรมพระราชวังบวร ร. ๔

(๓๐) เจ้าจอมมารท้าว ฅ นคร ใน ร. ๔ เป็นเจ้าจอม

มารท้าวของพระองค์เจ้าชายเฉลิมสถิตย์เสด็จ กรมขุนศรีวิชัยสังการ
กันสถิตย์วิชัย ฅ อโยธยา, พระองค์เจ้าหญิงอรไทยเทพกัญญา,
กรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์แสนสถิตย์ธวัชวงศ์ ฅ อโยธยา, พระองค์เจ้าชาย
ดำรงฤทธิ

(๓๑) ทญิง คุณหม่อม ฅ นคร

(๓๒) ทญิง คุณเสียม ฅ นคร

(๓๓) ชาย คุณนุ่น ฅ นคร

(๓๔) คุณเอียด ฅ นคร

เจ้าพระยานคร (เจ้าน้อย) สิ้นชนมายุวันอังคารที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๓๘๒

ท่านผู้นครได้รับความยกย่องเอ็นพเคียดเพราะ
พยายามทำคุณประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองเป็นอันมาก เป็นผู้ทงเข้ม
แข็งในกาวรักษาและแผ้วถางแผ่นดินไทย สมควรแก่การเชิดชูเกียรติ
ของพระมหากษัตริย์โดยดำดัยมา และสายสกุลแยกกันออกเป็น ๓
คช ฅ นคร, โภมารกุล ฅ นคร, จากวงศกุล รวมทงสถิตย์วิชัย
ฅ อโยธยา และธวัชวงศ์ ฅ อโยธยา ทยทางสายหญิง นยวาเป็น
เชื้อสายสืบจากสมเด็จพระเจ้าตากสิน พระผู้กู้ชาติไทยไทยทงกัน.

ประวัติสังเขป

เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อยกลาง ณ นคร)

เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อยกลาง ณ นคร) เป็นบุตรคนที่ ๒ ของท่านเจ้าพระยามนตรี (เจ้าน้อย) นายชั้นหลานเรือในสมเด็จพระเจ้าตากสิน ใ้รับราชการอยู่ที่นครศรีธรรมราช ถึงบรช พ.ศ. ๒๓๖๕ คำนวณเวลา ๓ ใ้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระเสนทามนตรี ตำแหน่งผู้ช่วยราชการเมืองนครศรีธรรมราช ปราบภูคคามสำเนาสารตราคชไปน

สารตราท่านเจ้าพระยาอัครมหาเสนาธิบดี อภัยพิริยปรากรมพาหุ สมพระกลาโหม ใ้มาแก้หลวงพรหมเสนาผู้ว่าที่ปลัดหลวงชยขณูญา หลวงพรหมเสนาผู้ปลัด แลกรมการทั้งหลาย

กรวยทรงพระกรุณาตรัสเห็นอเกล้าเห็นอกระหม่อมสั่งว่า เมืองพิทลุงไพร่บ้านพลเมืองมมากกว่าหัวเมืองตะวันตกทั้งปวง และพระยาพิทลุงนนเป็นคนแก่ชราสูงอายุอยู่แล้ว จะว่ากล่าวกิจการบ้านเมืองทั้งปวงก็ไม่สันทองชาติ และราชการฝ่ายตะวันตก ก็ไม่ปรกติเวียขรอย เกิดอกระราชการศึกสงครามมา พระยาพิทลุงจะควมคุมรพลไปทำที่พิทลุงก็ได้ ทั้งระกะเกณฑ์เอาผู้คนกระมิไค้กลองสะทวงเห็นจะเสี่ยราชการไป จึงไปรอกเกล้าไปรอกกระหม่อม ใ้พระยาพิทลุงทำราชการสนองพระเดชพระคุณอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร ใ้เอาพระ

เสนอตามนครเป็นทพระยาพทลง แลพระภักคปริภักย์ นายนุค นาย
 กล่อม นายภ นายม่วง ทลวงประชาบาล ชงเจ้าพระยานครวิฑเญ
 ไว ให้อัยรักษามองไทรนน กงค.ม.ง.ท.น.ย.าร.ง.พ.ว.ก.ศ.ร.ว.น.ก.ร.ม.ก.า.
 แชน.ม.อ.ง.ม.ช.ช. ไทกลยคนมาชยบ้านเมือง คนผว.บ.ร.ด.ม.ง.ค.ง.ช.น.
 เหมอ.น.ค.ก.อ.น. เมืองไทรกัปรกศ.เว.ย.ช.ร.ช.ย.อ.ย.แ.ล.ว. ึ่ง.ไป.ร.ค.ก.เ.ล.า.ไป.ร.ค.
 ก.ร.ห.ม.อ.ม. ให.ท.ง.พ.ร.ภ.ก.ค.บ.ร.ร.ก.ย.เ.น.พ.ร.ย.า.ท.ร. ท.ำ.ร.า.ช.ก.า.ร.ส.น.ช.ง.
 พ.ร.ค.ช.พ.ร.ค.ค.ส.บ.ไ.ย. แ.ล.ะ.ม.อ.ง.น.ค.ร.เ.น.ม.อ.ง.อ.ก. ให.ย.ก.ว.ำ.ท.ว.ม.อ.ง.
 ท.ง.ช.ว.ง. ราช.ก.า.ร.บ.ำ.น.ม.อ.ง.ก.ม.เ.น.อ.น.ม.ำ.ก. ส.ม.เ.ก.ง.พ.ร.พ.ท.ช.เจ.ำ.อ.ย.ห.ว.
 ก.ไป.ร.ค.ก.เ.ล.า.ไป.ร.ค.ก.ร.ห.ม.อ.ม. ให.เจ.ำ.พ.ร.ย.า.น.ค.ร.เ.น.ม.แม่.ท.พ. ให.ย.ว. ผู้.ส.ำ.ร.ัง.
 ราช.ก.า.ร.ท.พ.ศ.ก.ท.าง.บ.ก.ษ. ไ.ศ.ฉ.ำ.ย.ค.ร.ว.น.ค.ก. ป.ล.ง.พ.ร.ร.า.ช.ร.ะ.ช.ำ.ค.ก.แ.ก.เจ.ำ.
 พ.ร.ย.า.น.ค.ร. แ.ล.ม.อ.ง.พ.ท.ล.ง. m.อ.ง.ไ.ท.ร. ก.เ.น.บ.ร.ร.ก.ย.เจ.ำ.พ.ร.ย.า.น.ค.ร.
 ท.ง.ส.น. แ.ล.ท.พ.ร.เ.ส.น.ห.ำ.ม.น.ค.ร. ผ.ช.ว.ย.ราช.ก.า.ร.ม.อ.ง.น.ค.ร. ย.ง.ว.ำ.ง.บ.เ.ล.ำ.
 ช.ย.น.น. ท.ร.ง.พ.ร.ร.า.ช.ค.ำ.ร.เท.น.ว.ำ. น.ำ.ย.น.ช.ย.ก.ล.ำ.ง.ช.ด.ร.เจ.ำ.พ.ร.ย.า.น.ค.ร.
 น.อ.ง.พ.ร.เ.ส.น.ห.ำ.ม.น.ค.ร.น.น. ม.ส.ค.ช.ย.อ.ย.ญ.ำ.ร. ช.น.บ.ร.ำ.ช.ก.า.ร.พ.อ.จ.เ.น.ท.ผู้.
 ช.ว.ย.ราช.ก.า.ร.ไ.ศ.อ.ย. ึ่ง.ไป.ร.ค.ก.เ.ล.า.ไป.ร.ค.ก.ร.ห.ม.อ.ม. ให.ค.ง.น.ว.ย.น.ช.ย.ก.ล.ำ.ง.
 เ.น.พ.ร.เ.ส.น.ห.ำ.ม.น.ค.ร. ผู้.ช.ว.ย.ราช.ก.า.ร.อ.ก.ม.ำ. ำ.ร.ไ.ศ.ช.ว.ย.ร.ัก.แ.ง.ก.ิ.ร.ก.า.ร.
 ก.ำ.น.ม.อ.ง. เ.น.แ.ร.ง.เจ.ำ.พ.ร.ย.า.น.ค.ร.ย.ำ.ง. ให.พ.ร.ร.ำ.ช.ท.ำ.น.ถ.ำ.ค.ท.ม.ำ.ก. ค.น.
 ไ.ท.ท.อ.ง.ส.ำ.ร.ย.ห.น.ง. ช.ร.ค.ำ.ท.อ.ง.ส.ำ.ย.ห.น.ง. ส.ป.ก.น.ย.ส.ค.ค.น.ห.น.ง. ให.น.ำ.ย.
 น.อ.ย.ก.ล.ำ.ง.เ.น.พ.ร.เ.ส.น.ห.ำ.ม.น.ค.ร. ค.ง.ใ.ร.ท.ำ.ราช.ก.า.ร.ส.น.ช.ง.พ.ร.ค.ช.พ.ร.
 ค.ค.น.ไ.ศ.ย.ส.ำ.ร.ค. ให.ม.ร.ค.ม.เ.ค.ค.ำ.ก.ร.เ.ว.ำ.แ.ก.ล.ม.น.ะ.ช.พ.ร.ำ.ห.ม.ณ.์.ไฟ.ร.ย.ำ.น.พ.ล.
 m.อ.ง. อ.ำ.ด.ำ.ป.ร.ร.ำ.ร.ำ.ย.ว.ร.ล.ก.ค.ำ.ว.ำ.ณ.ช. ให.อ.ย.เ.น.เ.น.ส.ช. อ.ย.ำ.ไ.ท.ม.
 ค.ว.ำ.ม.น.ท.ำ.พ.ย.ำ.ย.ำ.ท.เ.ย.ช.ค.เ.ย.ช.น.น.ช.ด.ร.ะ.ย.ก. ក.រ.វ.ា.ជ.ំ.អ.អ.ង.ខ.ា.ណ.ា.ប.រ.េ.ស.ា.

ราษฎรให้ไ้ความยากแค้นเดือดร้อน ให้พระเสนาหามนตร พงษ์ยังคัย
 บัญชาเจ้าพระยาเนตร แต่ซึ่งชอบด้วยราชการตามพระราชกำหนด
 กฎหมาย อย่าให้ถึงเอวเปรียบแก่งแย่งกันให้เสียราชการไปไ้ แล
 ส่วยสัดพศพยากรของหลวง ซึ่งอยู่ ณ เมืองนครนลแวงเมืองนคร
 สึงโตมากน้อยเท่าใด ถึงกำหนดตั้งแล้ว ก็ให้พระเสนาหามนตร ผู้
 ช่วยราชการตักเตือนให้นายชากร แล นายทอง นายหมวด เร่งรีบ
 เคาราการ แล ส่วยของหลวงเข้าไปส่งเจ้าพนักงาน ณ กรุงเทพมหานคร
 นคร ให้ครบจำนวนจงทุกขั อย่าให้พระราชทรัพย์ตกค้างดวงงวคลัง
 ยไปแต่จำนวนหนึ่งใด ถาองพระราชพิธีศรัทธาทุก ให้พระเสนาหามน
 ตร ผู้ช่วยราชการ พร้อมด้วยเจ้าพระยาเนตร กรมการผู้ใหญ่น้อย
 กรายถวายขงกรมรับ พระราชทานถือนา พระ พงษ์มนัสเจ้าขละ ๒ ครั้ง
 ตามอย่างธรรมเนียมจงทุกขั ฉาย โคชาคม ไ้รับพระราชทานถือนา
 พระพงษ์มนัสเจ้า ก็ให้ยกส่งตัวผู้นั้นเข้าไป ณ กรุงเทพมหานคร
 จะเสาศิวเป็นโทษโทษขทพระอัยการ

อนึ่ง วิชาอากรรมสำหรับเมือง ซึ่งปรักหักพงเสตราหมองครว
 ครวชยัน ให้พระเสนาหามนตร ตักเตือนพระหลวงขุนหมื่นกรมการ
 ชักชวนสัปปุรุษทายก ทานบารุงปฏิสังขรณ์ซ่อมแปลงจนแล้ว เหร่งเรื่อง
 สุกไส จะไ้เห็นกุศลสัไป

อนึ่ง ข้อมก้าแพะเชิงเทินค้ายคุประภุทธรรย ค้าลาถหลวง คุก
 ฑะรางฉางข้าว คักกิน สึงโตไม้มี แล ชำรุดปรักหักพง ก็ให้พระ
 เสนหามนตรตักเตือนก้าชิววถลาวเจ้าพนักงาน ให้จักแรงซ่อม

อุโยสถ พระวิหการการเปรียญ วิกิตอาราม ข้าข้างเขางาขนาย
 มาลิกวอนมฤต คักคินไมอนมผล กระทำให้มผล ด้วพระราชา—
 ทนคกฏหมายห้ามปรามเก่าใหม่ แต่ส่งไคส่งหนงไคเป็นอนชาคทเคยว
 ครนลสารควานไซว ก็ให้หลวงพรหมเสนา ผู้ว่าทขลค
 หลวงไชยขัญญา หลวงพรหมเสนาลลค กรมการ ลอกเขาทงครา
 นไว แล้วส่งคราคงนใหม่ทพรหมเสนาทมนคร ผู้ช่วยราชการเมือง
 นคร รัชราชการตามตำแหน่งพนักงานลยไป

สารทรามา ณ วันศุกรเดือน ๑๑ ขุน ๑๒ ค่ำ ยชอชูลค
 พรหมเสนาทมนคร รัชราชการในตำแหน่งผู้ช่วยราชการเมือง
 นครมาเอนเวลา ๑๒ ปี ครนรุ่งขุน พ.ศ. ๒๓๘๒ ท่านเจ้าพระยา
 นคร (เจ้าน้อย) สันชนมาข ณ วันอังคารที่ ๑๔ พฤษภาคม ึงได้
 รัชนาทกรัชราชการเมืองนคร จนเมื่อพระราชทานปลงศททาน
 เจ้าพระยานคร (เจ้าน้อย) แล้ว ึงทรงตั้งเป็นพระยานครในปลาย
 บลล พ.ศ. ๒๓๘๔ ึงขอความตามสารควาและกฎทรงตั้งทขไปน

สารทราท่านเจ้าพระยาอัครมหาเสนาธิบดี อภัยพิริยปรากรม
 พาหสุมทพระกลาโหม ให้มาแก่นายฤทธิ นายเวรมหากเล็ก ผู้ช่วย
 รัชราชการเมืองนครศรธรรมราช หลวงไชยขัญญา กรมการผู้ใหญ่
 ผู้น้อยทงปวง

ด้วทรงพระกรุณาตรัสเห็นอเสลาเห็นอกระหมอมตั้งว่า เมือง
 นครศรธรรมราชเอนเมืองเอก ขยผายกษไค ึงทวเมืองขน เมือง
 นชกกขนอยกษเมืองนครหลายบ้านหลายเมือง ึงหาไคตั้งเจ้าเมือง
 ไม้ ให้พระเสนาทมนครรัชราชการบ้านเมืองอยกอน ด้วขยงไม่ไค

ปลงศพเจ้าพระยานคร บัดนี้ปลงศพเจ้าพระยานครแล้ว ทรงพระอาลัย
 เลี้ยงค้ายเจ้าพระยานคร กว๊วยไว้พระทัยต่างพระเนตรพระกรรณ ให้
 รักษาชอบซึ่งเหตุเสนาฝ่ายทะเลตะวันตก นกพิศกครึ่งไว้ก็ได้ไปทำ
 ราชการสนองพระเดชพระคุณ เมื่อครั้งตนกเคน ตนกมดีอด ชัก
 ชวนแขกเมือง ไทโรเป็นขบด ก็ไปปราบปรามชนะศึกทั้งสองครั้ง ทำ
 ราชการโดยสัจย์ซื่อมั่นคงสุจริต สมควรที่ทรงพระกรุณาโปรดปราน
 เจ้าพระยานครถึงแก่อสัญกรรมแล้ว ทรงพระทัยจะชดเชยเกียรติเจ้าพระ
 ยานคร ให้สืบเชื้อตระกูลวงศ์ต่อไป ผู้ใดไม่ไทยกตัญญู ก็จะไปรุดใหม่
 บศถาบรรดาศักดิ์คนทุกคน โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมว่า พระ
 เสนาหมื่นตรี ซึ่งให้วราชการตำแหน่งทเจ้าเมือง อายุอันมาก
 สมควรจะเป็นเจ้าเมืองไคชัย แล้วเจ้าพระยานครก็โปรดให้สืบ
 การศึกการโยธา ราชขนบธรรมเนียมราชการ สักขัญญาที่หนักแน่น
 รอยคอบโยชฉิมฮารี ญาติพี่น้องกรมการผู้ใหญ่ผู้น้อย ไพร่บ้าน
 พลเมืองรักใคร่ ครองระบอบคน ให้เป็นเจ้าเมืองบังคับบัญชาราชการบ้าน
 เมือง ว่ากล่าวชักชวนญาติพี่น้องกรมการผู้ใหญ่ผู้น้อย ให้ส่า
 มัคคีรสช่วยกันทวราชการสนองพระเดชพระคุณ รักษาบ้านเมือง
 สืบต่อไป จึงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ตั้งพระเสนาหมื่นตรี
 เป็นที่พระยาศรีธรรมโคกวิเศษ ซากตึกโชชัย สหไสริยาชยภัก อภัย
 พริยปรากรมพาหุ พระยานครศรีธรรมราช ให้พระราชทานเครื่องยศ
 สำหรับตำแหน่งหน้าท เลือหมวกทรงประพาสริมทองคำสำหรับหน้า
 กระบือทองคำถมหนึ่ง พานทองนาคเคลือบมเคลือบเงินพร้อมสำรับหนึ่ง
 คนโททองคำใบหนึ่งกระโถนทองคำใบหนึ่ง สี่ปีหนึ่งสี่ตุระบาย ๒

ชนคนหนึ่ง ถึงสายไหมสายหนึ่ง กระตกรสายหนึ่ง ไต่ลง
 กวางหนึ่ง หวานหนึ่ง เขากันสองใบ ให้พระยานครตั้งไรทำราชการ
 รักษาบ้านเมืองโดยสรวรศ มีคนเมศตาอารโธษอ้อมญาตพนอง กรม
 การผู้ใหญ่ผู้น้อย ให้เป็นสามัคคีรสนาหนึ่งใจเดียวกัน ขยายมณฑล
 พยายามให้เกิดความอรรวิวารแตกสามัคคีกันได้ ญาตพนองและ
 พระหลวงขุนหมื่น กรมการทงปวง ก็ให้ฟังบังคับบัญชาพระยานคร
 ให้ชอบด้วยราชการตามลำดับยศศักดิ์คนใหญ่ผู้น้อย อย่าให้ดื้อเปรี๊ยะ
 แก่งแย่ง อย่าให้เลี้ยวราชการแต่สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ และกรมการผู้ใหญ่
 ผู้น้อย ซึ่งขาดตำแหน่งอยู่เนมิ ก็ให้พระยานครจัดแรงขันให้ครบตาม
 ตำแหน่งที่ อย่าให้ขาดตำแหน่งอยู่ เห็นใดใดไรราชการ จะเป็นทัก
 หนึ่งไร ก็ให้บอกเข้าไป จะใดตั้งแต่งออกมาให้เป็นเกียรติยศ และ
 ให้พระยานครโอบอ้อมเมศตาภาวณา แก่สมณะชีพราหมณ์ ไพร่บ้าน
 พลเมือง ให้อยู่เย็นเป็นสุข ทำให้ไพร่บ้านพลเมืองรักใคร่ จะกระ
 เกณฑ์ราชการงานโยธาสิ่งไร ให้หัวหน้าเสมอกัน การไม่ควรทะเล
 เกียวเข่นญกรากกว่าให้ไพร่ใดเกิดความลำบากยากแค้น ก็อย่าให้เขามา
 ใช้สอยถารงานกรากกว่า ทำให้ไพร่พลเมืองใดความขบแค้นใจ จน
 อพยพหลบหนีไปเสียบนชกเขกกันต่างบ้านต่างเมือง และเลขสัมเจ้า
 เมืองกรมการ เลขช่วยคชุก ล้วยสรรพเทศ ในพระราชวังหลวง
 พระราชวังบวรสถามวงศล ข้าเจ้ายาวนายบรรคามหมวกมิกอง อยู่
 ตามจำนวนสังกัดของมอขฉลเสกศกันณ ก็ให้ชำระสะสางเลขเคิมลค
 หมอขนบวคแทนเลขำหนายคายหม ให้เป็นหมวกเบนถของชนไว้ตาม
 เคิม ถ้ากของใดหมวกใด มุสนนายชากตำแหน่งไม่มีทัว ก็ให้แต่งตั้ง

ชนให้กรบไว้ตามตำแหน่ง ทุกกองทุกหมวด มีราชการงานโยธการ
 ศักสงครามประการใด ขยำให้กำแน่นายบ้าน นายอำเภอไปเที่ยวไล่
 กวาดต้อนจับกุมเอาตัวมาใช้ราชการ ให้นายพลก็ยาว ๆ พลก็นาย
 ผู้คนรักแรงเช่นกองเป็นหมวดชนไว้แล้ว จะใช้สอยการงานสิ่งไร
 เกณฑ์เอากับนาย ๆ จะได้เกณฑ์ยาวเลิกเปลี่ยนผ่อนปรน ให้มารับราชการ
 การ ความตรวจการตามมากและน้อย นายกำยาวเป็นทัพพันใด
 ยาวก็พระภิกษุไม่หลบลูกราชการ ทเขียนเลขส่วยกับก ส่วยสรรพ—
 เหตุนี้ ถึงกำหนดตรวจกำหนดจะไล่ส่งส่วยเมื่อใด ให้ตกเดือนนาย
 กองนายหมวด ให้คุมเอาส่วยของหลวงเข้าไปยังเจ้าพนักงาน ณ กรุง
 เทพพระมหานครเสมอจรงทุกปี ขยำให้ส่วยซาคต่างดวงวงดวงไป
 เหมอนหนหลัง และเมืองนครเป็นเมืองใหญ่ หัวเมืองเอกมีตำแหน่ง
 ทำตอกไม้ทองเงินเครื่องราชบรรณาการ เข้าไปทูลเกล้าทูลกระหม่อม
 ถวายทุกปี เป็นที่เฉลิมพระเกียรติมาแต่บรรพกาลระเพณีไม่ควร
 จะให้ซาค พระยานครรับราชการ ในตำแหน่งแล้ว ก็ให้ทำตอก
 ไม้ทองเงินราชบรรณาการทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ขยำให้สย
 เยงอย่างราชประเพณีเคยมาแต่

อนึ่ง ฝนเป็นของคองห้าม ให้พระยานครกำชบกำชาฎาภพ
 นื่องกรมการดี ใหญ่ดี น้อย ไพรบ้านพลเมือง ตกค้าไทยเงินแจก
 ขยำให้คชหาถนสืบต้น กนฝน ชอนฝน ขายฝน ให้ประกาศยาวรอง
 กำนัน นายบ้าน นายอำเภอ เทยวสอคนนมค ถ้าพบใดสืบต้น
 กนฝน ชอนฝน ขายฝน ให้จับเอาตัวกับขายน กถองตะเกียง กระต
 คินฝน ส่งเข้ามายังกรุงเทพพระมหานคร จะได้กระทำโทษตาม
 กฎหมายให้เช็ดผลตาย ขยำใหม่ต้นอยู่ในบ้านเมืองใดเป็นอนชาคทเคยว

อนึ่ง ถึงเทศกาลพระราชพิธีตรุษสารท ก็ให้พระยานครกรม
 การผู้ใหญ่ผู้น้อย ไปพร้อมกัน ณ พระอาราม จำเพาะพระพักตร์
 พระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสังฆเจ้า กระทำสัตธานต์ถัย ย้ายหน้า
 จำเพาะกรุงเทพพระมหานคร กรายถวายบังคมสมเด็จพระพุทธเจ้า
 อยหัว รัชพระราชทานถอยนาพระพพพณสรจายละ๒ ครั้ง เส้นขจร
 ทกข้อยาให้ชาก

ครนลสารครานไซริ ก็ให้นายฤทธิ ผู้ว่าทผู้ช่วยราชการ
 เมืองนคร หลวงไชยบุญญา กรมการ เจ้าของลอกคัตทองครา
 คงนโร แล้วให้ส่งคืนตราคงและตราจำนำ เลขสำหรับทขโทษคนใช้
 สารยาญชี กระตงครามเก่าใหม่ ไร่นาเรือกสวน สำหรับทผู้ครอง
 เมืองนครศรีธรรมราชสยมาแต่ก่อน มอบให้พระย้านครคนใหม่เข้า
 รัชราชการรักษาบ้านเมือง สำเร็จกิจสขทุกซ์ของอาณาประชาราษฎร
 ทำราชการสนองพระเดชพระคุณสืบไปได้ ให้กฎหมายพระราชโองการ
 สำหรับทเจ้าเมือง ออกมาทวดยดขยหนังสือความเรียงขบแล้ว

สารครานาฉนวนพฐ เกษนขย ชน ๑๐ คา จุลศักราช ๑๒๐๓
 บณตุ นักษคร ทริศก (พ.ศ. ๒๓๘๔)

กฎหมายพระราชโองการ
 กฎให้ไว้แก่พระเสนหามนตรี ซึ่งเป็นทพระยาศรีธรรมโศกราช
 ชาติโคไชชัย มไหสุริยาธิบถิ ขภยพริยธราชกรมพาทู พระยานครศรี
 ธรรมราช ทวียทรงพระมหากรุณาชยเกดเจ้าชขภระหม่อมให้พระเสนหา
 มนตรี เป็นพระยานครศรีธรรมราช ออกมาทวดยดขยหนังสือความเรียงขบแล้ว
 โทษกฎหมายขนยธรรมเนยมีแผนคนเมือง นครศรีธรรมราชมาแต่ก่อน
 และลักษณะทุกวณน เมืองซาขอขฉฉนทเสนาบกษิ โดมาบเห็นอครวนตค

ตะวันออก โดยปริมนต์ตราขอขอยไม่ส่งรายคาบ ย่ระกอบไปด้วย
 การณรงค์สงคราม เกิดการรบพุ่งกันทุกแห่งทุกตำบลอยู่ ถ้าพระยา
 นครศรีธรรมราช ออกมาตั้งเมืองนครศรีธรรมราชแล้ว ให้ตรวจตรา
 กำแพงค่ายคปรตเมืองพวงรือหรือรบแข็งเค้น การสิ่งใดซึ่งข้าราชการ
 ปรีกหักพังชยนั้น ให้พระยานครศรีธรรมราช ว่ากล่าวตักเตือนกรรม
 การเข้าพนักงานให้เร่งทำ และตักตวงซ่อมแซมสิ่งขึ้นไว้ ให้ตั้งแน่น
 หนามั่นคง อย่าให้ข้าราชการปรีกหักพังอยู่ได้

ประการหนึ่ง ให้ตรวจคยาบัญชีเลขคนสังกัดท้องมอ จำนวนบิลดู
 เลขคกเป็นเลขหมวดโลกของโค และเลขหัวเมืองในทบรดาวันแคว้น
 แลของจังหวัดชนกยเมืองนครศรีธรรมราช เช่นจำนวนเลขมาถนอชยเท่า
 โกล ให้คคยาบัญชีมาชานกรุงเนื่อง ๆ ให้ระเจนไว้ มีราชการระโค
 ณะเกณฑ์ส่ตวค และเลขหมวดโลกของโค ซึ่งเกี่ยวครานหลยพัน
 มุสนายเดย ออกไปซ่อมช่อนอยู่ในข้างชอกห้วยธารษา มิได้เข้า
 มารับราชการแผ่นดิน ให้พระยานครศรีธรรมราชแจ้งพระหลวงขุน
 หลม ซึ่งสคยชอมันตงออกไต่จากกล่าวชกชวณเกลยกล้อมโคยเมตค
 าท ให้ผู้ทมชชเขามาตงชานเรอนทามหาถน อยคารณฐานท
 ฤมลาเนาให้บริบูรณมคตง ไต่มาถนอชยเท่าไต่ชอกคยาบัญชี เข้าไปยง
 กรุงเทพพระมหานครให้แจ้ง

อนึ่ง ให้ตรวจคยบใหญ่ชอย กระสุนกินประสัว เคระของคคสตราวุธ
 ให้รู้วาคแลชวคคมีชยุมากนอชยเท่าโค ซึ่งชวคคณพอจะตคคคตงชอม
 แป่งชนเป็นราชการโค ก็ให้คคคตงชอมแป่งชนไว้สาทรยเมอง
 สบไป ชนใหญ่ชอยชงกลอยมโคชวค ก็ให้วากคห่มพนักงาน ให้

เขายืนโชน้ำมัน เขาคืนออกตากแดดทรงเนือง ๆ ขยำให้คนฮั้วรา
 บนเขนถนมหั้วราตราเดี่ยวราชการไปไถ่

ประการหนึ่ง ให้ตรวจตราเรือเรือได้ มีจำนวนน้อยมากน้อย
 เท่าใด ก็และชำระคดีประการใด ซึ่งชำระคดีนั้นให้วางตัวเร่งรัด
 แก่เจ้าหมื่นพนักงานเร่งตกแต่งซ่อมแปดลงลมยาพาพอนชนไว ให้คน ขยำ
 เรือเรือได้ชำระคดีทุกโทษมอญแต่ลำหนึ่งใด แล้วให้ทหารมโรงพทักษ
 รักษาไว้เร่งทุกลำ ขยำให้เรือเรือได้ ตากแดดตากฝนแปดปล่อยเสีย
 ราชการไปแต่ลำหนึ่งใด ถ้างถึงเทศกาล อ้ายสลักศักรเหล่าร้ายระ
 เขามากระทำเขยขย่นรับทมิฬคน ลกค้ำว่าเชษ ขำขยขยณทเสมา
 ก็ให้แต่งเรือเรือได้ นายเรือไพร่พลรบผลกรอเชียง สรรพไปด้วย
 บันใหญ่ขึ้นยกกระสุนปืนประสิ้วเครื่องศักราวุธ ออกลวาทระเวเนง
 ทุกอ่าวทั้ง บรรจบถึงแขวงอำเภอกวเมืองตอกันเร่งกวัดขั้น ทั้งกต่างวัน
 กลางคืน ถ้าได้ข่าวอ้ายสลักศักร แลญวนเหล่าร้ายเลิกลอคเข้า
 มารับผู้คนประการใด ก็ให้ออกกั้วสะกักตักตามรบพุ่ง แล้วให้
 ออกราราชาวลงทวเมืองตอกัน ให้แต่งเรือเรือได้ ออกช่วยกั้ว
 สะกักตักตามรบพุ่งรับทมิฬอ้ายสลักแลญวนเหล่าร้าย ให้เข้คขาม
 ย้อยทอ ขยำให้อ้ายสลักศักร แลญวนเหล่าร้ายเลิกลอคเข้ามาจับ
 คนขำขยขยณทเสมาไปแต่คนหนึ่งใดเขนอนชาติทเคยจ

ประการหนึ่ง เมืองแขกทั้งปวงยังไม่ร้ายคาบ ให้แต่งหลวง
 ขุนหมื่น ทแลลวทหารโดยควร สรรพไปด้วยบันกระสุนปืนประสิ้ว
 เครื่องศักราวุธครอมอ ออกไปตรวจก้านตระเวนก้าน สอดแนม

เอาข่าวราชการให้รู้ ถ้าใครข่าวว่าเมืองแขกมีเกดงอยู่ในสุริยคติ คย
 คึกกันจะยกเข้ามากระทำประทุษร้ายกับบ้านเมืองประการใด พึงกำลัง
 กองลาคกระแวนระดมพุ่งจับกุมเอาตัวได้ ก็ให้รบพุ่งจับตัวเอาให้จงได้
 ถ้าเหลือกำลัง ให้ยกหนึ่งร้อยไปยงหัวเมือง ให้แก่งกองชำระรบ
 พุ่งเอาชัยชนะให้จงได้

อนึ่ง ทูลอนนการณรงค์สงครามยังไม่สงบ ให้พระยานคร
 ศรัทธมราช กรมการศึกษานปรักษอาหารอ ทัพแระบำรุงชองสมหมุ
 โยธาทวยหาญ ให้ชำนาญชำนาญในการสรรพยุทธไว้งสรรพ ถ้า
 เห็นพรรคพวกสมกำลังของผู้ เองอาจสามารถกล้าหาญ ก็ให้จับแ่ง
 กระบุงรังคังแ่งเป็นหลวงขุนหมื่น นายกองนายหมวกควมคุมเสข
 ชาติมาตไว้เป็นหมวดเป็นเหล่าารพร้อมมูล มีการณรงค์สงคราม
 มุกคำคั้นประการใด จะได้กระเกณฑ์เอาพันท่วงทราชการโดยสะดวก

อนึ่ง ให้พระยาศรัทธมราช ปรักษอาหารอด้วยกรมการ
 ทังบวง ทัพแ่งชำระพระอัยการ แลพระราชกำหนดกฎหมายเก่าใหม่
 ยทโคขัยโคชงคองด้วยขนยธรรมเนียมแผ่นดิน เคยพิจารณาว่ากล่าว
 มาประการใด ก็ให้คงไว้ยังคยบัญญัติว่ากล่าวโดยพระราชกำหนด
 สำหรัยแผ่นดินสืบไป ถ้าพระอัยการ แลพระราชกำหนดกฎหมาย
 ยทโคขัยโคเคลือบแคลงอยู่ จะเอาไว้พิจารณาชำระว่ากล่าวมิได้ ก็
 ให้จับแ่งยกส่งเข้าไปขอตอกล่าวตองออกมาใหม่ ไว้ยังคยบัญญัติ
 สำหรัยแผ่นดินสืบไป

ประการหนึ่ง ให้พระยานครศรัทธมราช ว่าราชการบ้านเมือง
 พริ้มคยด้วยผู้ช่วยราชการ ปลัด ยกกระเบียด กรมการ หงเช่นยกคิ

๘ เอนธรรม ให้เป็นเอกเจตเอกฉันทนาหรงใจเกษร อบำใหม่ความฉันทา
โทษารมย์ขาดเปรียบชกแก่งแข่งกัน ให้เดี่ยวราชการฉันทกันไปแต่ตั้ง
โทสังหนงโค

๙ ขณะ จะพิจารณาพปากษาอรรถคคเนอความของรามฎรทง
ปวงโดยมุลคคประการโค อบำให้คงอยู่ในอศคทงส คอ ฉันทาคค
โทสาคค ภาษาคค โมหาคค อบำให้กอบไปด้วยความอิจฉารมยว
พยาบาทอาฆาตจระมรทวักยต่าง ๆ ให้พิจารณาจจะเขนยกค เอนธรรม
โดยอูเขกชาญาฉนประเสริช อบำให้อรรถจ้อธรรมเห็นแก่หน้า
บุคคล และอามสสันจางสันอน เขาด้วยยคคสฉายใจทกฉายจำเลย
กลบเท็จเป็นจริง กลบจริงเขนเท็จ กลบเกลอนชอความให้พนเพอน
ให้ทวยรามฎรทงปวงมีความชากแค้นเคชกรอน ผิดทวยพระราช
กัทรนคคฎหมายเก่าใหม่ แต่สังโคสังหนงโค

๑๐ ประการหนง ให้พระขานศรศรธรรมราช ม่นำใจโชยอ้อมแก่
สมณะชัทราหมณ์อาณาประชารามฎรโพรวตมองลูกคำราณช ให้ชก
ชวงกันทำยญให้ทาน จำเรญเมคตาภาวนา สกยทวยฟังพระธรรม
เทศนา ศึกษาคคทาเขนนรัตน คคสมเปคเป็นอกเรกคคจระเนอง ๆ
แลให้ตั้งอยู่ในทศคคสกรมขดลยประการโดยพระราชดำศนค ชง
โปรตพระราชทานออกปไว้ ก็ระโคพัททวไปสู่อศคคฉนประเสริช

๑๑ ประการหนง พงให้อารงพระสงฆ์เลวฉน ผู้เล้าเรชนฝ่าย
คณดชระ วิชัสสนาชระ จงทวยกวาอาราม จะโคเป็นการกคคสขยไป
ภายหน้า

๑๒ ประการหนง ให้ตรวจคคพระพุทธรูป พระสถูป พระเจคย

พระศรีมหาโพธิ์ พระอุโบสถ พระวิหารการเปรียญ วัดวาอาราม
 แห่ง ไทคำขลุ ไท ซึ่งชำระตปรกหักพงเคร้าหมองขยนั้น ให้ชักชวน
 พระหลวงชนหม่น กรมการ แลอาณาประชาราษฎร์ผู้มีศรัทธา บูรณะ
 ปฏิสังขรณ์ขึ้น ให้สุกใสรุ่งเรือง ลว้ายพระราชาทุกเส้าเข้าไป ชย้าให้
 วัดปรกหักพงเคร้าหมองขยได้

ประการหนึ่ง ชาวเขนนครที่ราชการ ถาถึงเทศกาลทำนาให้
 ตกเคียนว่ากล่าวแก่อาณาประชาราษฎร์ ให้ชักชวนกันทำไร่นาเต็ม
 ภูมิ ให้ไต่ผลเมล็ดข้าวจงมาก จะไต่เขนกำลังราชการ แลทำบุญ
 ให้ทานเป็นถาวรกุศลสืบไป

อนึ่ง ให้พระยานครศรีธรรมราช กำชับห้ามปรามกรมการผู้
 ใหญ่ผู้น้อย เสมียนทนายยาวไพร่ พรรคพวกสมกำลังข้าทาส ชย้า
 ให้ศยหากันศยฆนกันฉน ซอฉนชายฉน เป็นโจรผู้ร้ายขยันสะกมตัก
 ช้าง ม้า โค กระจับอ ตักพกฉกซึ่งวังราว ฝักกระษัตพัศคของเงิน
 เครื่องอณูมณ ของสมณะช้พราหมณ์ อาณาประชาราษฎร์ ลุกค้า
 วาณิชทางบก ทางเรือ แลศยหากันทำลายพระพุทธรูป พระสถูป
 พระเจดีย์ พระศรีมหาโพธิ์ พระอุโบสถ พระวิหารการเปรียญ กุฎ
 ศาลาอาราม ฉ่าช่างเฮงาแลขนาย ฉ่าสัตว์อนมคณ กัดต้นไม้ฉน
 มีผล ทำให้ฉิศค้วยพระราชากำหนดกฎหมายห้ามปรามเก่าใหม่ แต่
 สิ่งใดสิ่งหนึ่งใดเป็นอนชาคทศยว ถ้าผู้ใดมีพง จะเอาตัวเป็นโทษ
 ตามโทษานโทษ

อนึ่ง ถ้าพระยานครศรีธรรมราช จะมิไปปฏิบัติฉนคิในศตริ
 ฎาพผู้ใด ฉนมีศยสามารถาญวาทวงศ์พงศว ปรกครองอยู่โดยปรกคิ ก็

ให้คัดแต่งมี ไปว่ากล่าวสั่งขอตตามธรรมเนียม ขอมยกให้ขึ้นโดยปรกติ
สุจริต จึงให้ลงมาโดยงกคามประเพณีโลก . อธิบายให้ทำเช่นแห่งยุค
คราเขาถูกกล่าวหลานสาวของอาญาประหารราษฎร ผู้ทรงแทนโดย
ผลการของยากมาตามอุทฺธการวณ ให้ราษฎรมีความวิตกเคอะครอน
ผิดพระราชบัญญัติกมเศสัง โดสิ่งหนึ่งใด

อนึ่ง ส่วยสาอากรซึ่งขนทของพระคลังหลวง ณ กรังเทพพระ
มหานครบรรดาคามอยู่ ณ เมืองนครศรีธรรมราช แขวงหัวเมืองชั้นดย
เมืองนครศรีธรรมราช เป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด ถ้าถึงงวดถึงจำนวน
จะได้สั่งให้พระยานนครศรีธรรมราชว่าแก่กรมการเจ้าพนักงาน ให้
ว่ากล่าวแก่นายทนายอากร ให้เร่งคุมส่วยของหลวงค้างเกินล่วง
งวดล่วงจำนวนไปแก่สิ่งใดสิ่งหนึ่งใด ซึ่งว่ากล่าวมาทางนตามกฎ
หมายอย่างธรรมเนียมโดยประมาณ ให้พระยานนครศรีธรรมราช พง
อ่านพระราชกำหนดโดยพระราชโอราตนั้นจงเนื่อง ๆ ให้เงินปากเจนใจ
ทุกข้อทุกกระทง จะไ้ยกขบขัญชาภิราชการ ให้เป็นยุคดีเป็นธรรม
สืบไป

ถ้าแลราชการผันแปรโดยปรกติเหตุ แลทั้งขึ้นเหตุประการ
ใด ก็ให้ คัดอ่านแผ่นแผ่นผันแปรโดยขัธราชการ ให้ช้อขงทุกประการ
สัดแต่อย่าให้เสียราชการแผ่นดินพระพุทธรเจ้าอยู่หัว ไปแก่สิ่งใดสิ่ง
หนึ่งใด

กฎให้ไว้ ณ วันพุธเดือนยี่ ขึ้น ๑๐ ค่ำ ปีฉลู ตรีศก

(พ.ศ. ๒๓๘๔)

พระยานนครศรีธรรมราช (น้อยกลาง ณ นคร) บัญบตหน้าท

ราชการมาโดยความเรียบร้อย จนถึง พ.ศ. ๒๓๕๕ จึงโปรดให้
เลื่อนขึ้นเป็นเจ้าพระยานครศรีธรรมราช

เจ้าพระยาสุรสีห์ เจ้ากรมมหาดเล็ก อภัยพิริยปรากรมพาหุ
สมเด็จพระกลาโหม ให้มาแก่พระวิจิตรโกวิท อภัยภักดี ปลัดหลวง
กรมการ เมืองนครศรีธรรมราช

ด้วยมีบรมพระราชโองการตรัสเห็นแก่เกล้าเห็นอกรหม่อม สั่ง
ว่า โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ตั้งให้พระยานครศรีธรรมราชออกไป
รักษาเมืองคงแต่ยกขึ้นเอกศก มีจำนวนบริวารศึก ปี ๑๓-๑๔
แล้ว ผู้คนไทยเงินแขก ได้บริบูรณ์มากขึ้นกว่าแต่ก่อน มีจำนวนศึก
ถึงหมื่นเศษ ด้วยความสงบร่มเย็นของใต้เบื้องฝ่าละอองธุลีพระ
บาท ทำการรบของหลวง ก็ไต่มาชุกชิวกว่าแต่ก่อน ถึงกำหนดวง
กำหนดขระสิ่งสาธิตยกเคียดุกช่วยหาญกล้าหาญรบจำนวนทุกข มี
ไตซาค้างหลวงวงหลวงขแต่สิ่ง ไต่สิ่งหนึ่ง พระยานครศรีธรรมราช
จึงรักภักดีขอไตซาคของขลุพระบาทสขขมนคงเป็นความชอบ สม
ควรเป็นผู้ใหญ่ได้ จึงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเลื่อนให้เป็นเจ้าพระ
ยานครศรีธรรมราช ซาคเคไซชัย มไหสิริยารักษ์ อภัยพิริยปรากรม
พาหุ ผู้สำเร็จราชการเมืองนครศรีธรรมราช ให้เกียรติยศใหญ่ยิ่ง
ขึ้น กรมการผู้ใหญ่น้อยไพร่บ้านพลเมือง จะไต่ยำเกรงกว่าแต่
ก่อน ภักดีพิทักษ์รักษาใช้ในอกประเทศ ก็ระไคเห็นตนขดอแก่หม่อม
ไทยเชกมลาย ไต่พระราชทานแหวนมณชปศัรยะเพชรวงหนึ่ง
เลื่อนขึ้นชาวรมเสลเสอยกทอหนร แพรทงอนโกขาวหมสนหนง ฉา
ปุมเชมรณหนง ให้เจ้าพระยานครศรีธรรมราช ทรงทำราชการ

สันของพระเกษพระคุณ รัชชานานเมืองชอขฉฉตเสมา ปรารโห
 ุร้าย อย้าให้ปล้นสะคมยงเขา ฤก ซึ่ง วัรวาร ลักลอบ ฆ่า
 พนกนัสมตายในย่านในเมือง แลขงกนชาคักลลคคักรนอกประเทศ
 ในประเทศ อย้าให้ลักลอบมารกระทำร้ายกเรอถกค้ำวาลิช ทั
 กมผู้คนในเขตแดนไท้ แลเมืองนครศรีธรรมราช ไพรบ้านพลเมือง
 เป็นไทย จีน แชก หลายชาติหลายภาษา ราชการงานโยธาสิ่งโก
 กไม่กระเกณฑ์เหมือนกยหัวเมืองอื่น ใน ซึ่งใกล้กรุงเทพมหานคร ให้
 เจ้าพระยานครศรีธรรมราชกำชบกำชาเจ้าหม่มมลาย อย้าให้ ใ้
 สอยไพรซึ่งมีโคเขนราชการบ้านเมือง แลขย้าให้แยกเขยนเอาปลค
 ทองเงิน ให้ ใ้ความยากจนค่นอพยพลบหนีไปข่นนอกเขตแดนไท้
 ให้เจ้าพระยานครศรีธรรมราช เขาใจใ้ตแลทนกำรงไพรบ้านพลเมือง
 ใ้ขย้เขนเป็นสข ใ้ทามาหากินตามภมึถ่านนาเป็นปรกคิ ผู้คน
 หลบหนีไปแตกชนนั คนตเมองนครศรีธรรมราชกิด แลคนหัว
 เมืองขกัย ไ้กระเขนคนเมือง ไ้กคิ ไ้รสมัครยักกับเจ้าพระยานคร
 ศรีธรรมราช ใ้เจ้าพระยานครศรีธรรมราช คคอ่านชกัชว
 เกลยกล้อมเขามา ใ้บ้านเมือง ใ้สมัควรทตรงพระกรุณาขบเสยง
 ใ้เจ้าพระยานครศรีธรรมราช รัชชานานเมืองชอขฉฉตเสมา สำรัง
 กิรทุกข์สุขชวณาประชารายฎรโดยยคัธรรมตามทังตรา แลพระ
 ราชโอรพาสสำหรับตำแหน่งหน้าคิ ซึ่งไปรคเกลาไปรคระหม่อม
 ขอกมานแต่ก่อนขงทุกประการ ใ้เจ้าพระยานครศรีธรรมราช ทำ
 ราชการสนองพระเกษพระคุณลับค้อไป

สารตราใหม่มา ณ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ เดือน ๑๒ ค่ำ รัตนโก
 ราช ๑๒๑๔ ขัณฑนิกษัตริย์ จักรวรรดิ (พ.ศ. ๒๓๕๕)

เจ้าพระยานคร (น้อยกลาง ฅ นคร) มีบริวารถึงยี่สิบสอง
 อยู่ในหนังสือลาภยศแลยศสายพระราชวงศ์กรุงธนบุรี ชั้น ๔ คือ

(๑) เจ้าพระยาศรีธรรมมนตรีศรีธรรมราช มาตยพงษ์เสถียรพร
 ขวรเคไชยชัย อภัยพรยปรากฏมพาคู (หนูพร้อม ฅ นคร) ราชวง
 เมืองนครศรีธรรมราช

(๒) พระศรีธรรมบริรักษ์ (ถัก ฅ นคร) ปลัดเมืองนคร
 ศรีธรรมราช

(๓) พระยาบริรักษ์เกษียร (เฮียม ฅ นคร)

(๔) เจ้าหม่อม ฅ นคร ในรัชกาลที่ ๔

(๕) หลวง กลาง ฅ นคร

(๖) เจ้าหม่อมสว่าง ฅ นคร ในรัชกาลที่ ๕

(๗) หลวงอนุสรณ์สถิตกรรม (บัว ฅ นคร)

(๘) ชาย เกศ ฅ นคร

(๙) หลวง น้อยชลิษ ฅ นคร

(๑๐) หลวง น้อยทิม ฅ นคร

พิมพ์ที่ ร.พ. พาณิชกิจ สัมภาษณ์มนตรี

ถนนบำรุงเมือง พระนคร

นายสวัสดิ์ สวัสดิ์ ผู้พิมพ์โฆษณา ๑๕/๑/๒๖